ALp 2466 96 — Nr. 20, 44-52 Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka Lap

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (1579) 1980 GEGUŽĖS - MAY 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 30 ct.

Du frontai

Artėja Lietuvos okupacijos 40 metų sukaktis. Birželio penkioliktoji sovietiniam užpuolikui bus pergalės bei džiaugsmo diena, bet Lietuvai — didžio liūdesio sukaktis. (PLB valdyba birželio 15-tąją paskelbė maldos bei susikaupimo diena). Ji primins fizinės-karinės jėgos triumfą ir lietuvių tautos pralaimėjimą. Taip atrodo dalykai žiūrint į faktus, įvykusius prieš 40 metų, bet jie kitaip atrodo žiūrint į ateitį. Sovietinis užpuolikas, paglemžęs savo orbiton daugelį tautų bei kraštų, išaugo į fizinį-karinį milžiną, pasiekusį savo galybės viršūnę. Bet jis nebegali stiprėti, nes pasiekė ribą — tolimesni grobimai jam jau nebeina į sveikatą. Be to, juo daugiau tautų jis prarys, juo daugiau pavojų sutelks savo viduje. Tuo tarpu Lietuvai ir kitiems pavergtiesiems atsiveria perspektyva augštyn: jie nebeturi ko pralaimėti, nes pasiekė vergijos ribą. Kai pavergėjas ima silpnėti, pavergtasis pradeda stiprėti. Tokia jau istorijos dialektika, kuri neišvengiamai pasitvirtins ir sovietinio milžino atveju. Tiesa, tas milžinas tebestovi ant kojų, yra stipriai apsiginklavęs, bet yra dalykų, prieš kuriuos ginklai būna bejėgiai. Vienas tokių dalykų yra tautų kova už laisvę. Jos sunaikinti negali nė branduoliniai sprogmenys. Kol žmogus lieka žmogumi ir tauta lieka tauta, laisvės jėgos niekas negali įveikti, o laisvės troškimo — užgesinti.

TAD mūsų tautos viltis iškovoti naują laisvę yra tvirtai pagrįsta. Jos išsipildymas gali būti tolimas, bet tikras. Dėlto dabarties mūsų kovos nėra beprasmės. Visi mūsų žygiai už tautos laisvę stiprina bendrąjį ryžtą, ruošia vieną kartą po kitos naujiem užmojam, nenutrūkstamai kovų grandinei. Tos mūsų dabarties kovos nėra kruvinos, tačiau realios, jaučiamos, regimos ir išsirikiavusios dviejuose frontuose. Pagrindinis frontas yra pačioje Lietuvoje. Ten jis yra tylus, bet labai ryžtingas, netgi stebinantis tokiais žygiais, kaip Romo Kalantos ir kitų panašių šuoliai į ugnį, Simo Kudirkos šuolis į amerikiečių laivą, drąsios žmogaus teisių kovotojų kalbos teismuose, tikėjimo gynėjų raštai, baltiečių memorandumas valdžioms... Jau vien pogrindinės spaudos buvimas rodo, kad yra stiprus frontas prieš pavergėją. Prie to fronto priskaitytini ir tie, kurie tyliai pluša kultūriniuose bei švietimo baruose, stengdamiesi išlaikyti lietuviškąjį gyvastingumą. Frontas Lietuvoje yra panašus į ledo kalną vandenyne — matyti viršūnė, bet visa masė slepiasi gelmėje. Tai natūralus tautos veržimasis į laisvę, pasireiškiąs kartais dramatiškomis konvulsijomis, kurios rodo perdidelę įtampą, perdaug intensyvią kaitrą, galinčią nuvesti į žalingas apraiškas.

ANTRAS frontas yra išeivija. Šis frontas žinoma, nėra toks solidus nei savo kovotojų skaičiumi, nei ryžtingumu, nei vieningumu. Kartais pasigirsta netgi balsų, esą išeivija bereikšmė. Bet tai perdėto nusivertinimo balsai. Jau vien tas faktas, kad sovietams labai rūpi išeivijos veikla, rodo jos svorį. Tegu ta mūsų išeivija būna matuojama vieno milijono ar dar mažesniu skaičiumi, tačiau tai yra tautos dalis, kurios dauguma nori išlikti savo tautai ištikima. Šalia apgailėtinų nutautimo reiškinių, yra daug didžiai patriotinių jėgų. Jos siekia to paties tikslo, kaip ir frontas Lietuvoje. Siekia, žinoma, kitais būdais, kartais net varžosi tarp savęs tautos laisvinimo fronte — kas geriau ir daugiau padarys. Išeivijos fronto veikla dažnai būna partizaniška, nekoordinuota, eikvojanti daug energijos savikovose. Bet tai šalutiniai reiškiniai, kurie nepaneigia bendro fronto, nes priešo spaudimas lygiai liečia visus. Norint išlaikyti bendrą išeivijos frontą, tenka akyliai sekti pagrindinio fronto žygius Lietuvoje ir juos remti išeivijoje turimomis priemonėmis. Jei pvz. ten kovojama už žmogaus ir tautos teises, reikia tai remti ir čia, pratęsti tą kovą į šiapus Atlanto. Jei ten kovojama už tikėjimo laisvę, reikia tęsti ją ir čia, išvedant bylą į tarptautinę viešumą. Jei anas frontas negali pasiekti tarptautinių institucijų bei konferencijų, tai gali išeivijos frontas. Žodžiu sakant, abu frontai vienas kitą papildo ir yra ilga tautos kova prieš sovietinę vergiją.

KANADOS ĮVYKIAI

Kaip balsuos kvebekiečiai?

Kvebeko miesto suvažiavimų centre praėjusią savaitę susirinko 6.000 federacijos šalininkų, referendume pasiruošusių balsuoti "ne". Jų ten laukė "trys didieji" — Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, Kvebeko liberalų vadas C. Ryan ir buvęs šios provincijos premjeras J. Lesage, dėl referendumo vėl grįžęs politikon. Pagrindinį žodį prancūzų kalba tarė P. E. Trudeau, dėl šio mitingo netgi atsisakęs dalyvauti Jugoslavijos prez. J. Tito laidotuvėse. Jis priminė kvebekiečiams, kad nepriklausomos sandraugos referendume didesnį patriotizmą parodys tie, kurie balsuos "ne" ir pasisakys už tolimesnę Kanados federaciją. Apie derybas dėl Kvebeko nepriklausomos sandraugos negali būti nė kalbos, nes joms nepritarė ir nepritars Kanada. Pralaimėjimą referendumo "taip" šalininkams pranašavo ir C. Ryan, o J. Lesage aštriai puolė premjerą R. Levesque, referendumo autorių, kurį jam teko gerai pažinti, kai jis kadaise buvo jo ministerių kabinete. Visi įspūdingai sugiedojo "O Canada", visiškoje tamsoje užsidegę degtukus ir žiebtuvėlius. Naujos vilties Kanadai teikia paskutinis viešosios nuomonės tyrimas, kurį buvo užsakęs prancūziškasis radijo ir televizijos CBC bendrovės tinklas. Viešosios nuomonės tyrimo centro duomenimis, 45,5% kvebekiečių referendume žada balsuoti "ne", o 39,6% — "taip". Likusieji 14,9% nesą apsisprendę. Tos pačios institucijos ankstesniame tyrime "ne" ir "taip" šalininkai buvo išsirikiavę beveik lygiomis.

Kanados Darbo Kongreso atstovų suvažiavime Winnipege už federacinę Kanadą pasisakė ir NDP socialistų vadas E. Broadbentas. Jis reikalauja, kad min. pirm. P. E. Trudeau, įvy-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kovotojai už žmogaus teises pavergtoje Lietuvoje prie teismo rūmų Vilniuje 1979 m. Iš kairės prie sienos: Kastytis Matulionis, neatpažinta moteris, M. Jurevičius, kun. S. Tamkevičius, A. Terleckas, Algis Statkevičius, L. Kazakevičius, L. Sasnauskaitė, G. Rickevičius; sėdi: A. Andreika, R. Grigas, J. Volungevičius, K. Subačius

Siūlo peržiūrėti savo politiką

Slovakų politikas ir ekonomistas apie ligšiolinę JAV-vių ir vakariečių Rytų politiką

Laisvojo pasaulio slovakų organizacija "Slovak World Congress" leidžia savo biuletenį, pavadintą SIS (Slovak Information Service). Jame pateikiamos žinios apie žymesnius įvykius pasaulio slovakų veikloje, apie padėtį Slovakijoje. Kartais jame spausdinami aktualūs politiniai straipsniai. Š.m. balandžio mėnesio laidoje yra išspausdintas dr. Eugen Loeb straipsnis "The West and the Soviet Union". Jo autorius yra Pasaulio Slovakų Kongreso politinio skyriaus pirmininkas, buvęs Čekoslovakijos prekybos viceministeris ir Čekoslovakijos Banko direktorius. Čia pateikiama jo straipsnio santrauka.

Visų pirma dr. E. Loeb siūlo sustabdyti ekonominę paramą Sov. Sąjungai, kuri yra realus Vakarų priešas. Prekyba su Sovietija turėtų ribotis abiem pusėm būtinais reikmenimis. Dabar sovietinis blokas esą gauna 40 bilijonų dolerių ar net daugiau kredito. Šią sumą vakariečiai turėtų investuoti į savo pramonės gamybą.

Kaikieno manymu toks vakariečių žingsnis būtų nenaudingas sovietų pavergtom tautom, nes priverstų kentėti nepriteklius. Tačiau taip manantieji neturėtų užmiršti, kad ekonominė pagalba, teikiama sovietinio bloko kraštam, stiprina ekonominę ir karinę Sov. Sąjungos galybę. Jei sovietų satelitai negautų paramos iš Vakarų, Sov. Sąjunga būtų priversta pati teikti būtiną paramą ir mažinti karines savo išlaidas. Natūrali satelitinių kraštų opozicija sovietams turėtų būti stiprinama, o ne silpninama vakariečių paramos.

Kyla klausimas, ar JAV sąjungininkai Europoje pritartų griežtesnei politikai. Žinoma, kol JAV laikys Sov. Sąjungą tiktai galimu priešu, niekas nemažins savo prekybos su Sov. Sąjunga, bet jei JAV įžiūrės realų pavojų sovietiniame imperializme ir atitinkamai pakreips savo užsienio politiką, neabejotinai ras pritarimą Europoje, kuri yra tiesioginėje Brežnevo doktrinos grėsmėje. Valstybės, kurios yra abejingos laisvei, rūpinasi tiktai trumpalaike ekonomine nauda ir aklai remia savo priešą, neužsitarnauja Amerikos globos.

Vakariečių pasipriešinimas sovietiniam imperializmui mobilizuotų jo aukas — lenkus, vengrus, rytiečius vokiečius, slovakus, čekus, ukrainiečius, gudus, armėnus, baltiečius, azarbaidžaniečius ir kt. Sustiprintas jų reikalavimas apsisprendimo teisės, paremtas vakariečių pagalbos nutraukimu prispaudėjams, galbūt nesulauktų greito dramatiško sprendimo, bet sustiprintų pavergtų tautų spaudimą laisvėjimo link ir primintų Kremliui neišspręstas problemas. Be to, galimas trečiasis pasaulinis karas nesiribotų vien rusų teritorija — paliestų visas tautybes. Žmonės, kurie kenčia sovietinę vergiją, nenorėtų mirti už sovietų interesus.

Sovietai pilnai išnaudoja prieštaravimus tarp vakariečių politikos ir jų intresų, bet vakariečiai iki šiol nesugebėjo išnaudoti sovietiniame bloke esančių konfliktų. Mat, vakariečiai neįžvelgia skirtumo tarp galimo priešo ir realios grėsmės. Kol nesuprasime, kad Sov. Sąjunga yra imperialistinė valstybė, tol negalėsime planuoti ilgalaikės strategijos ir būsime priversti reaguoti į sovietų sudarytas taktines situacijas. O sovietai turi ilgalaikį planą, kuris ir sudaro sovietų pranašumą. Dėlto Sov. Sąjunga ir galėjo išaugti iš antraeilės galybės į didesnę galybę už Ameriką ir vakariečius. Taip, sovietai turėtų būti silpnesni už JAV-bes ir jų sąjungininkus, bet išėjo atvirkščiai dėlto, kad vakariečių politikai ištisus 40 metų nesuprato istorijos.

Minėtasis slovakų biuletenis tarp kitko pažymi, kad dabartinis JAV armijos gen. štabo viršininkas generolas Eduard C. Meyer Amerikos slovakų organizacijos išrinktas "šių metų vyru" ir buvo pagerbtas specialiame pokylyje "Sheraton Inn" viešbutyje Scrantone. Mat, generolo motina Cecilia Kosco buvo slovakė. Tėvas Meyer buvo angliakasys. Išaugino 10 vaikų.

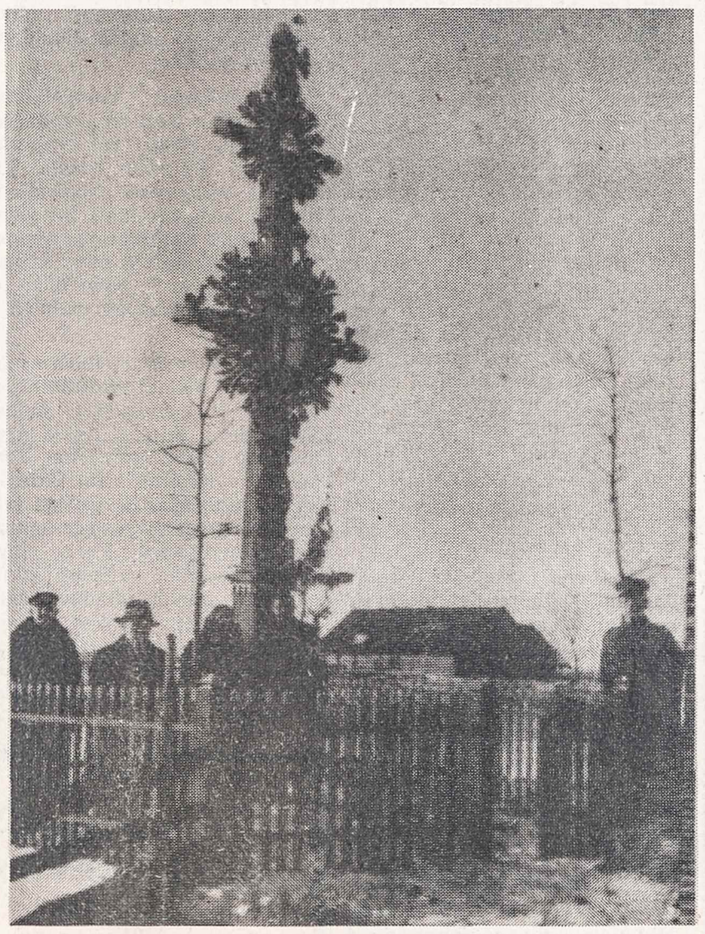

Kryžius, pastatytas 1928 m. Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečiui paminėti Vytogalos kaime, Šilalės rajone, pagal dail. A. Varno projektą. Šis kryžius, gerai išsilaikęs, 1969 m. buvo nupjautas, nes stovėjo prieš mokyklą ir kliudė ateistams. Nuotraukoje matyti kampuose pasodinti 4 ąžuoliukai, dabar užaugę gražiais ąžuolais. Už 200 metrų nuo šio kryžiaus yra transatlantinio lakūno STASIO GIRĖNO gimtinė, kurioje tebegyvena tolima jo giminaitė. Iš senosios sodybos liko tik ūkiniai pastatai, visa kita — perstatyta. 1969 m. gegužės 10 d. iš visų Lietuvos kampelių susirinkę kraštotyrininkai pastatė tarp 4 ąžuolų paminklinį akmenį Stasiui Girėnui

Pasaulio įvykiai

DIDŽIAUSIŲ POLITINIŲ LAIDOTUVIŲ SUSILAUKĖ JUGOSLAVIJOS diktatorius ir kompartijos vadas J. Tito, 1948 m. nutraukęs satelitinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Ligi to laiko jis buvo aiškus Maskvos garbintojas, rėmęs sovietus, kai jie su naciais dalijosi Lenkiją. Tada II D. karas jam buvo tik Vakarų imperializmo apraiška, kol A. Hitleris nepradėjo savo žygio į Sovietų Sąjungą 1941 m. vasarą. J. Tito laidotuvėse dalyvavo sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas ir netgi komunistinės Kinijos H. Guofengas, bet jose nepasirodė JAV prez. J. Carteris, Kubos diktatorius F. Castro ir Prancūzijos prez. G. d'Estaingas. Aštresnės kritikos spaudoje susilaukė prez. J. Carteris, savo įgaliotiniu pasiuntęs viceprezidentą W. Mondale, o pats įsijungęs į pirminių prezidento rinkimų vajų. W. Mondale netgi nepasisveikino, praeidamas pro šalį, su L. Brežnevu ir jo užsienio reikalų min. A. Gromyka. Ilgos karjeros laikotarpyje J. Tito išgarsino jo nusisukimas nuo Maskvos, posūkis į Vakarų pasaulį, pasirinkimas savito tautinio komunizmo, suorganizavimas vadinamųjų neutralių tautų bloko. Širdies gelmėse J. Tito buvo diktatorius, 1955 m. išmetęs iš kompartijos ir uždaręs į kalėjimą savo partizaninių kovų draugą Milovaną Djilą, kritikavusį naująją privilegijuotų jugoslavų klasę, kuria tapo kompartijos nariai. Savo atsiminimuose M. Djilas teigia, kad J. Tito, kilme būdamas kroatu, save visada laikė jugoslavu. Marksizmo teoriją jis buvo atmetęs, bet viešai neprisipažino. Laidotuvėse nebuvo jokių religinių apeigų, tačiau M. Djilas mano, kad J. Tito niekada iš savo širdies visiškai nebuvo išrovęs religijos. Savo priešus jis bausdavo, bet vėliau nebandydavo jiems keršyti. Pilnąja žodžio prasme J. Tito nebuvo tikras komunistas, nes jam perdaug patiko kapitalistinis pasaulis su ištaigingais prezidentūros rūmais, vasarviečių rezidencijomis, nuosavomis jachtomis. Jugoslavijos valdymą dabar perėmė kolektyvinė prezidentūra, kuriai pakaitomis vadovauja kompartijos ir provincijų vadai. Atrodo, Sovietų Sąjunga šiuo metu nebandys susigrąžinti Jugoslavijos savo orbiton, kol tebėra neišspręsta Afganistano problema.

Išlaisvino įkaitus

Arabų teroristų užimton Irano ambasadon Londone įsiveržė specialiai šiam tikslui paruoštas SAS dalinys. Šio Special Air Service dalinio pradžia yra siejama su II D. karo veiksmais Š. Afrikoje. Įvykusiame susišaudyme žuvo visi teroristai, išskyrus vieną suimtą ir vieną sužeistą. Britų kariams pavyko išgelbėti 19 įkaitų. Žuvo tik du anksčiau teroristų nušauti įkaitai. Puolime buvo panaudotos savo sprogimo garsu žmones paralyžuojančios granatos, kurios šiaip jiems nepadaro jokios žalos. Tos granatos betgi padegė teroristų padėtus sprogmenis ir uždegė ambasados pastatą. Staigus ir sėkmingas įkaitų išlaisvinimas pasaulio dėmesį vėl atkreipė į Irane tebelaikomus JAV diplomatus. Teigiama, kad jie dabar yra vežiojami iš vieno miesto į kitą, tačiau su tokia teorija sutinka nevisi komentatoriai. Kaikurie mano, kad JAV diplomatai tebėra laikomi JAV ambasadoje Teherane, nes jų iš savo rankų nenori paleisti studentai. Aštuonių išlaisvinimo operacijoje žuvusių JAV karių palaikai pagaliau buvo grąžinti ir palaidoti Arlingtono karių kapinėse prie Vašingtono.

Susitiko vadai

Ganos sostinėje Akroje popiežius Jonas-Paulius II susitiko su anglikonų vadu arkiv. R. Runcie, šias pareigas pradėjusiu eiti vasario 25 d. Lig šiol Katalikų Bendrijos pokalbiai su anglikonais vyko Vatikane ir pastaruoju metu buvo nutrūkę. Susitikimas Akroje atkreipė katalikų ir anglikonų dėmesį į misijas Afrikoje, kur kaip tik labiausiai reiškiasi šios dvi bendrijos, pastarajame dešimtmetyje padvigubinusios krikščionių skaičių. Bendrame Jono-Pauliaus II ir arkiv. R. Runcie pareiškime buvo pabrėžta, kad atėjo laikas užbaigti katalikų ir anglikonų praeities nesutarimus. Esą visos krikščionių bendrijos turi remtis Kristumi, jeigu norima, kad jį išgirstų ir priimtų pasaulis.

Atidėjo derybas

Egipto prez. A. Sadatas atidėjo jokios pažangos nedarančias derybas su Izraeliu dėl arabų savivaldos vakarinėje Jordano pakrantėje ir Gazos juostoje. Hebrono mieste palestiniečiai nužudė ten apsigyvenusius šešis izraelitus, sužeidė 16. Atrodo, kad toje Jordano pakrantėje gali prasidėti atviras arabų sukilimas, kurį vargu ar besustabdys nelegalūs Izraelio veiksmai — izraelitiškų kaimų steigimas, arabų vadų trėmimas, politinių susirinkimų uždraudimas, sustiprinta spaudos cenzūra, nesiskaitymas su Jungtinėmis Tautomis. Šia proga prisimintina, kad Ženevos konvencija neleidžia svetimą teritoriją okupavusiai valstybei jos kolonizavimo, o izraeliškų kaimų Jordano pakrantėje ir Gazos juostoje jau yra nemažas skaičius. Jų steigimas įtagoja, kad Izraelis nė negalvoja pasitraukti iš tų okupuotų sričių. Tokiu atveju derybos su Egiptu yra beviltiškos ir beprasmės, smukdančios prez. A. Sadato prestižą kitų arabų akyse.

Šiame numeryje:

Du frontai
Pavergta Lietuva ir jos laisvinimo frontai

Siūlo peržiūrėti savo politiką
Slovakų politikas žvelgia į nesėkmingus vakariečių žygius

Viešnagė Lietuvoj ir Europoj
Įspūdžiai išeivio, lankiusio Vilnių, Kauną ir kitas vietas

Tarptautinė laisvės olimpiada Toronte
Naujas būdas protestuoti prieš maskvinę olimpiadą

Kauniečio laiškai iš Jeruzalės
Žurnalistas atskleidžia mažai žinomus faktus

Taip sako istoriniai faktai
Atsiliepimas į Kanados lenkų laikraščio priekaištus

Dešimt metų su daina
Mergaičių choro "Aidas" laimėjimai ir užmojai

Šimtai spektaklių, 40 veikalų
"Aukuro" trisdešimtmetis — ištvermingo darbo šventė

Katalikybės šaknys lietuvių tautoje
Prof. Vytauto Vardžio veikalas istoriko akimis

Palaidojus žymųjį filosofą
Jean-Paul Sartre — ateistinio egzistencializmo atstovas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $14, pusmetinė — $7.50. Rėmėjo prenumerata $20.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $14.00 per year, $7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

"Pagarba Afrikai"

Dešimtį dienų trukusi popiežiaus kelionė

"Pagarba visai Afrikai" — taip apibūdino popiežius Jonas-Paulius II savo gegužės mėnesio kelionę į tą žemyną.

Iš 55 Afrikos valstybių 30 palaiko diplomatinius ryšius su Apaštalų Sostu. Daugelis jų išreiškė savo troškimą, kad popiežius jas aplankytų, tačiau tai nėra įmanoma. Popiežiaus kelionė buvo apribota šešiom valstybėm. Jos yra: Zairas, Kongo liaudies respublika, Kenija, Gana, Augštoji Volta ir Drambliakaulio Krantas. Iš viso susidarė 18.000 km. Popiežiaus kelionė, pasak jo paties, turėjo paskatinti visas didelio Afrikos žemyno tautas, kad su pasitikėjimu bei ryžtu žengtų žmogiškos pažangos, taikos ir broliškumo keliu. Toji kelionė turėjo apaštalinį pobūdį. Kaip visuotinės K. Bendrijos ganytojas Šv. Tėvas norėjo viešai pripažinti ir padrąsinti jauną Afrikos Katalikų Bendriją, kuri sparčiai auga ir teikia daug vilčių.

Afrikos katalikai šio šimtmečio pradžioje tesudarė vieną nuošimtį viso pasaulio katalikų skaičiaus, o dabar pasiekė net 8% ir turi per 52 milijonus tikinčiųjų. Visos Afrikos gyventojų tarpe katalikai sudaro 12%. Trečdalis iš 16-kos tūkstančių kunigų yra vietiniai, o vyskupų net 70% yra afrikiečiai. Kardinolų afrikiečių jau yra 12.

Pilno gyvastingumo pavyzdį Afrikos K. Bendrijoje pateikia šešios valstybės, kurias popiežius aplankė. Visos jos yra ekvatoriaus zonoje. Dvi iš jų — Gana ir Kenija priklauso anglų kultūros sričiai o likusios keturios — Augštoji Volta, Drambliakaulio Krantas, Kongas ir Zairas yra buvusios prancūzų kultūros įtakoje. Viena jų yra socialistinė. Visos yra jaunos, savo nepriklausomybę gavusios apie 1960 metus. Ir tikybiniu atžvilgiu jos yra jaunos: Gana ir Zairas šiais metais mini 100 metų sukaktį nuo pirmųjų Evangelijos skelbėjų atvykimo, kitos dar turės palaukti tokios sukakties.

Trumpu laiku Afrikoje išplitusi Geroji Naujiena Zaire pasiekė 50% visų gyventojų, Konge — 30%, Ganoje ir Kenijoje po 17%, tuo tarpu Drambliakaulio Krantas su Augštąja Volta katalikų turi tik 10%, nes į tuos kraštus pirmieji misijonieriai nuvyko vos šio šimtmečio pradžioje. Nuo 1950 m. kiekviena šių 6 valstybių turi savo vietinę K. Bendrijos hierarchiją.

"Kai tėvas ateina, vaikai nebealkani" — sako senas afrikiečių priežodis. Su tokiais nusiteikimais šešių Afrikos valstybių katalikai sutiko Šventąjį Tėvą Joną-Paulių II.

Mons. P. Jatulis

PADĖKA

Mūsų mylimas vyras, tėvelis ir senelis

A†A

DAKTARAS

STASYS PACEVIČIUS

po sunkios ligos mirė 1979 metų gruodžio 29 dieną. Palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse Mississaugoje.

Giliame liūdesyje pasilikę, nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, pažįstamiems bei organizacijų atstovams, dalyvavusiems šermenyse, pamaldose ir palydėjusiems a.a. Velionį į amžino poilsio vietą.

Ypatinga padėka kunigui klebonui P. Ažubaliui už maldas koplyčioje bei jautrų ir prasmingą žodį šventovėje. Taip pat gili padėka kun. klebonui A. Simanavičiui, OFM, ir kunigui B. Pacevičiui, kartu atnašavusiems šv. Mišias.

Nuoširdžiai dėkojame solistams už įspūdingą giedojimą šventovėje — R. Strimaičiui ir V. Verikaičiui bei muzikui J. Govėdui už palydą vargonais.

Gili padėka už atsisveikinimo kalbas: J. R. Simanavičiui, inžinieriui E. Čuplinskui, dr. M. Arštikaityteiu-Uleckienei, ypač dr. J Sungailai už gilias mintis ir itin jautrius žodžius.

Nuoširdi padėka visiems už pareikštas užuojautas žodžiu, laiškais ar per spaudą, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir gausias aukas Kanados Lietuvių Fondui bei kitoms organizacijoms.

Jūsų visų nuoširdumas teikė mums daug paguodos bei stiprybės.

Nuliūdę: žmona Janina, sūnus Algis ir dukros: Danutė ir Gražina su šeimomis

Mohawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- Elektros reikmenys
- Televizijos aparatai
- Skalbiamosios mašinos
- Vaikų baldai
- Įvairūs kilimai
- Šaldytuvai
- Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- Siuvamos mašinos
- Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Viešnagė Lietuvoj ir Europoj

STASYS JUZĖNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Su giminėmis

Vos kojas vilkdamas jau po 10 v.v. grįžtu į viešbutį. Čia randu jau visą eilę laukiančių giminių ir draugų, tad poilsiui nebuvo laiko. Suėjom į gana didelį mano kambarį. Po 35 metų nesimatymo kalbos tiek daug, kad nežinojom nė nuo ko pradėti. Pradėjom nuo pasikeitimo dovanomis, nuo vienas kito atpažinimo, nuo lietuviškų gėlių, skilandžio ir šaltmėtinės ragavimo. Kitą dieną žadėjo pavėžinti po miestą ir užprašė pietums. Pasisakiau, kad 6 v.v. noriu pasinaudoti atsitiktinai sutiktų nuoširdžių akademikų palankumu ir būti prie sporto rūmų, kur jie pažadėjo man parūpinti kvietimą į Vilniaus universiteto sukaktuvinį koncertą.

Pietavau pas giminių gimines Žirmūnuose. Šeima nedidelė — žmona gydytoja, vyras, rodos, inžinierius, vienas ar du vaikai. Įėjimas ir komunalinių butų išorė griozdiški, bet viduje gana geri baldai. Butai maži, be puošnumo, be pasidabinimo stalo ir veidrodžio, maža prausykla. Visur jaučiau lietuvišką nuoširdumą, rūpestį ir susimąstymą dabartimi.

Artėjo 6 v. vakaro. Nors be galo buvo malonu vaišintis, kalbėtis, bet jie suprato mano norus, nuvežė prie sporto rūmų ir laukė, kol aš gavau pakvietimą. Sporto rūmai gana puikūs, netoli Neries, gražioje apdailintoje vietoje; šone padaryti šaligatviai su medžių alėjomis. Tikrai Vilnius primena plokštelės dainą "Vilniuje žydi liepos".

Sukaktuvinis koncertas

Prieš prasidedant Vilniaus universiteto koncertui, ilgoje poilsio salėje buvo išdėlioti pasaulio universitetų sveikinimai ir universitetą liečiantieji darbai. Jų negalėjau gerai pamatyti, nes pertrumpas buvo laikas. Pastebėjau Kento universiteto, Floridos, Arizonos, Australijos. . . lotynų kalba adresus ir sveikinimus.

Prasidėjo koncertas kantata "Amžinai jaunystei" pilnoje, sakyčiau, keliolika tūkstančių talpinančioje sporto rūmų halėje. Minioje buvo girdėti labai mažai kalbant lenkiškai, rusiškai apie gerą programos atlikimą. Sutapo ir mano nuomonė.

Programa buvo įvairi: tautiniai šokiai, chorai, orkestrai, baletas — ir gana lietuviška su dviem revoliuciniais dalykais: "Sukilkim varguoliai" ir "Pergalės diena". Ši tema buvo pavaizduota balete, kuriame liaudis nugali buržuaziją ir buožė krinta nuo kūjo bei pjautuvo. Be to, buvo sudainuota rusiškai "Šlovė partijai, šlovė Leninui".

Universiteto koncerte pasirodė su 5-10 min. programomis kaimyninių respublikų studentai: Latvijos, Estijos ir Gudijos. Koncerto meno vadovas ir vyr. režisorius — V. Aleksandravičius. Tai buvo ketvirtoji ir paskutinioji universiteto sukakties minėjimo diena.

Einant į drabužinę, vienas iš trijų puikių studentų, sakyčiau mokslo kandidatų, man parūpinusių kvietimą, paklausė, kaip patiko ir pareiškė norą su kitais dviem (gražia lietuvaite ir šauniu lietuviu) apsilankyti dar sekantį vakarą 7 v. mano viešbutyje (Inturiste). Su džiaugsmu sutikau, nes manau tiek juos, tiek mane domino mūsų psichologija ir galvojimas skirtingose aplinkybėse. Drabužinėje norėjau išmesti arbatpinigių, bet tarnautoja rusiškai (vėliau žargoniškai) atsakė, kad jai už darbą gerai užmoka ir nieko daugiau nenorinti.

Mėnesiena. Turbūt "Tass" dangaus skliaute lietuviškai ir rusiškai bėgamąja juosta davė politines vakaro žinias: "Amerikos Pentagonas spaudžia Atlanto Sąjungą ir V. Vokietiją skirti daugiau lėšų apsiginklavimui. Kinija gabena ginklus prie sienos. Draugas Brežnevas sveikinasi su darbininkais Vladivostoke ir t. t." Pagalvojau, jog čia kitas pasaulis. . .

Rusiški užrašai

Eiti palei Nerį buvo žavu. Stebėjau išeinančią minią iš sporto rūmų ir kalbančią, gal mano įsivaizdavimu (tikrovės net pajusti neįmanoma per keletą minučių), lietuviškai. Medžių šešėliuose, alėjose žaidė Vilniaus naktis. Tiesa, slegia sielą rusiški užrašai ir rusų kalba ir jų primetama valia, bet ką aš, mes ir jie galim padaryti? Jaučiu Vilniuje, jaučiau Varšuvoje, kad lenkai greičiausiai ir vėl leistųsi į želigovskines avantiūras bei skriaudas. Liūdesys mažėja, kai prisimeni, kad Vilniuje jau gyvena apie 50% lietuvių. Nežiūrint pažiūrų, socialinio, visuomeninio susiskirstymo, visdėlto matyti pastangos išlaikyti lietuviškumą taip, kaip ir išeivijoje. Šūkavimai "buržuazinė Lietuva" išnaudojo darbo žmogų nevisus paveikia, nes jie mato ir komunizme nemažesnius socialinius ir tautinius išnaudojimus.

Grįžtu narpliodamas įspūdžius į Inturisto viešbutį. Ir vėl randu eilutę savo giminių bei draugų koridoriuje prie savo kambario. Vienų negalėjau atpažinti, o kitų niekada gyvenime nebuvau matęs — tai jaunoji karta. Visi jie mieli ir nuoširdūs. Iš draugų, kurie irgi buvo universiteto koncerte, jieškojo ten manęs. Jų tarpe buvo ir vienas ministeris, mokslo draugas. Jo telefoną buvau susiradęs ir per apkiautimą paskambinau iš Inturisto viešbučio. Jo pirmas klausimas buvo, iš kur skambinu, o atsakymas: "Jūs skambinate klaidingai — ne iš tos vietos ir ne į tą vietą". Taip ir nesusitikome.

Lenkiškos pamaldos

Aušta sekmadienis pilkame rudens Vilniaus kalnelių rūke. Iš toliau atvažiavę giminės ateina atsisveikinti ir grįžta namo. Liūdesys perveria širdį — juk čia mano tėviškė, o aš turiu pasilikti benamis. Kyla klausimas, ar reikalingi pasaulyje nepasotinami "didieji"?

Dienos metu aplankiau vieną kitą šventovę. Vežiojo mane sulenkėjusi lietuvaitė, su kuria atsitiktinai susipažinau. Stabtelėjau Aušros Vartuose. Vidudienis. Žmonių buvo palyginti daug, bet pamaldos vyko lenkų kalba. Ir maldininkų dauguma, atrodo, lenkiškai kalbėjo. Prisiminiau savo senelės pasakojimą, kaip ji parapijos klebono buvo padaryta bajore. Kai krikštijo jos vyrą, Ylos pavardę pakeitė į "Ilevič". Tada klebonas pasakė, kad nuo šiandien jau esi nebe "mužikas", bet bajoras ir kalbėk lenkiškai. Buvęs mužikas pabučiavo klebonui ranką ir savo žmonai pasakė didžiuodamasis, kad jau "bajoras", tik reikia skubiai išmokti lenkiškai. Tad tokia sulenkėjusių lietuvių vadinamoji "bajorų lenkų heraldika". Gal kažkas panašaus vyksta Lietuvoje ir dabar: "Kalbėk rusiškai, nes komunizmą įvedė rusai. . ."

Kunigaikščių dvare

Atbildėjome "Moskvičiumi" į Verkius prie Žaliųjų ežerų. Verkiai iš dalies atidaryti kaip muzėjus, nors dar nevisi kambariai atremontuoti. Didžioji klaida buvo ta, kad keršto įkarštyje gobelenai ir paveikslai kaip "buržuazinis palikimas" buvo apnaikinti, o dabar atstatyti sunkiai duodasi.

Šis didingas kunigaikščių dvaras stovi tarp šilų, kalnelių ir Žaliųjų ežerų. Tai svajonių kampelis, išpuoštas takais, baseinais, tvenkiniais, dekoratyviniais ir girių medžiais bei gėlėmis. Dvaro paveldėtojas pirmame bolševikmetyje buvo užkaltas kambaryje ir badu mirė, o žmona ir kiti suspėjo pabėgti į Lenkiją.

Dabar tame dvare tebėra monarchiniai baldai, židiniai, paveikslai ir vienas kitas indas. Švara gera. Įeinant reikia drabužinėje palikti apsiaustus. Parketas vaksuotas, tarnautojai kalba lietuviškai ir rusiškai (atrodo, vienas kitas yra rusas, pramokęs lietuviškai). Parke stovi ir kiti pastatai, kuriuose kunigaikščiai apnakvydindavo svečius didikus.

Dar vienas kitas žvilgsnis į Žaliuosius ežerus, į supančius pušynus, ir vėl sugrįžtu Inturisto viešbutin.

Kelionė į Kauną

Išaušta kitas Vilniaus rudens rytas. Važiuojam su ta pačia mergina į Kauną. Autostrada Vilnius — Kaunas (Klaipėda dar nėra sujungta) gera. Dviejų ir kartais trijų linijų dviejų krypčių greitkelis. Juda buldozeriai ir sunkvežimiai. Statyba, sakyčiau, vyksta kaip JAV ir net daugiau nei Lenkijoje. Laukuose prasiveria toliai be trobesių. Vilniaus apylinkių gamta turistinė: kalneliai, kloniai, pušynėliai, kaip dainoje "Vilniaus kalneliai — sveikiname jus". Net toji sulenkėjusi lietuvaitė, kuri kas antrą vasarą važiuoja į Varšuvą pas tetą, pripažįsta, kad apylinkės ir net pats Vilnius tik mažesnis, bet gal gražesnis už Varšuvą.

Pakeliui į Kauną matyt naujieji Elektrėnai. Artėjame prie Kauno marių ir kyšančio iš pušyno Pažaislio vienuolyno. Tai architektūros šedevras, tai simetringo planavimo simfonija. Pagaliau ir Kaunas, mūsų savo laiku pamilta Laisvės alėja — tik nebe tokia didinga, gal dėlto, kad gyvenimo blaškomi matėme didingesnių. Ji yra uždara betkokiam judėjimui, išskyrus vaikščiojimą. Pati alėja atrodo siaura, bet medžiai apgenėti ir protarpiais kampai plytelėmis pagražinti. Žmonės juda — tai nauji nepažįstami veidai. Stabtelėjom su giliu atodūsiu Kalantai buvusiam valstybės teatro sodelyj. Jieškojom valgyklos ar restorano, nes buvusios kavinės — Konrado, Metropolio, Pienocentro ir t. t. jeigu ir yra, tai vadinamos kitais vardais. Staiga išeina gražiai atrodantis "ponas ar draugas", kurį paklausiau, kur artimiausia valgykla ar restoranas. Atšovė: "Aš į restoranus nevaikštau". Tuo reikalas pasibaigė. Pastebėjau, kad ir Kaune yra pagiežos. Užsukom į buv. Konrado, dabar, rodos, "Dainavos" valgyklą. Pavalgėm dviese už penkis su puse rublio neblogai. Čia arbatpinigių lietuvaitė padavėja neatsisakė ir buvo gana maloni.

Knygyne ir pas draugus

Užsukom Laisvės alėjoje į knygyną. Čia iš karto liūdesys aptemdė veidą — dauguma knygu, ne tik beletristinės, bet ir mokyklų vadovėliai, buvo rusiškos. Gal tas knygynas skirtas rusams, bet lietuviškų knygų nedaug, o ir tos, ypač mokyklinės, yra vertimai iš rusų kalbos. Vaikščiojom Donelaičio g-ve apie buvusį Karo muzėjų. Aikštė bei skveras praplėsti, pasakyčiau, pagražinti. Vytauto parkas suvalstybintas ir kitam mirusiam atiduotas.

Turėjau adresą Donelaičio g-vėje mokslo draugo Mykolo. Kadangi buvo arti, tai ir užsukom. Pasirodo, jo sūnus ten gyvena, o jis naujame Kalnėnų rajone turi nuosavą butą bendranamyje. Bet jo įstaiga yra buv. Pienocentre. Suradom jį tenai su kitu taip pat mano mokslo draugu Juozu. Jo kabinete didokas prof. Stepono Kolupailos portretas. Vieni kitus ne iš akimirkos atpažinom, nes 35 metai "peizažą" pakeitė. Abu — augšti valdininkai — daktarai, inžinieriai, profesoriauja ir gauna 750-850 rb. mėnesinės algos. Kalbėjom daugiau komplimentais, negu iš tikros širdies. Mykolą parvežėm į jo naują butą Kalnėnų rajone. Pradėjo vaišinti, bet laiko nebuvo, nes dar turėjau nors vienai minutei aplankyti dar vieną draugą, o jau temo ir Vilniaus Inturistas laukė. Aplankiau ir jį su didžiausiu sentimentu, nes jam liko, kai viename bute gyvenome, mano šis tas arba viskas. Kvietė pasilikti kitai dienai ir žadėjo vežti į Palangą, tėviškę ir kur tik panorėsiu. Bet praleidau pas jį tik penkias minutes, iki jis spėjo įkišti konjako butelį į mano kišenę.

(Bus daugiau)

A†A

ALEKSUI GARASTAI

Lietuvoje mirus,

jo seseris JANINĄ ŠTARIENĘ, LIUDĄ ŠILEIKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

D. L. Mačikūnai
G. J. Kažemėkai
G. P. Breichmanai

A†A

VACLOVO NAVICKO

10-ties metų mirties paminėjimui gauta nuoširdi auka Tautos Fondui iš Natalijos Navickienės.

Velionies atminimui buvo atnašautos šv. Mišios Romoje mons. Antano Jonušo 1980. III. 10. Antros Mišios buvo atnašautos kun. Tado Degučio, OFM, Tėvų pranciškonų koplyčioje St. Petersburge, Floridoje, dalyvaujant Natalijai Navickienei, giminėms bei artimiesiems.

Lietuvos Dzūkijos sūnau, Visagalis Visatos Kūrėjas tesuteikia Tau amžiną ramybę.

Natalijai Navickienei už gausią auką Tautos Fondui nuoširdžiai dėkojame.

1980. III. 10.

Tautos Fondo Toronto atstovybė

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Naujas lietuvių kelionių biuras

KELIONĖS LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's Travel Service kviečia keliauti kartu! 1980

Vilnius — spalio 3-11
Vilnius — lapkričio 3-11

13 dienų su giminėm!

Vilnius — Ryga liepos 8-22 — (dainų šventė Vilniuje)
Vilnius — Ryga rugsėjo 1-15
Vilnius — Ryga gruodžio 22 — sausio 5, 1981

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba

Mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus iškvietimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

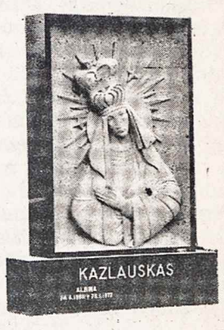

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

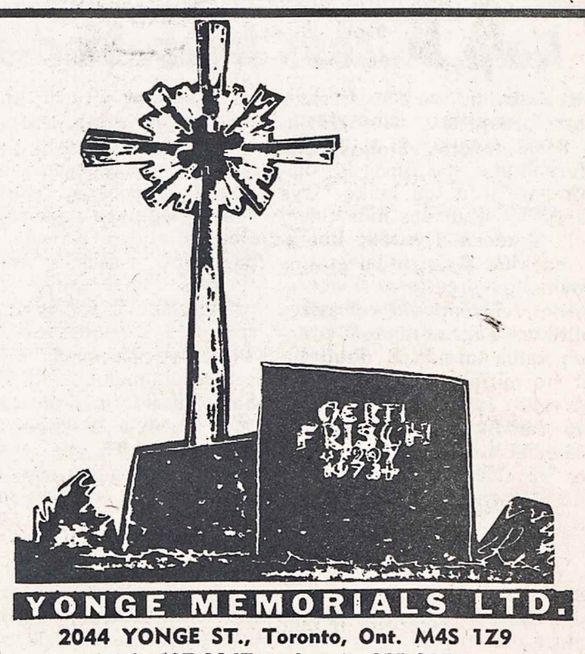

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Torontiškis "Gintaro" ansamblis — visos tautinių šokių grupės, dainininkės, muzikantai ir mokytojai — iš viso 170 asmenų Nuotr. O. Burzdžiaus

Tarptautinė laisves olimpiada Toronte

Šių metų liepos 4-6 dienomis Etobicoke Olympium

Nuo 1979 m. lapkričio mėnesio Kanados ukrainiečių jaunimo grupė pradėjo rūpintis 1980 olimpiados Maskvoje reikalu. Lietuviškasis jaunimas rūpinosi tais pačiais reikalais jau nuo 1978 m. Dar prieš vakarų pasauliui pasukant olimpiados boikoto pusėn, pavergtų tautų jaunimo tarpe jau ėjo kalbos apie boikotavimą ir iškėlimą viešumon neteisybės, daromos tų tautų atletams, dalyvaujantiems olimpiadose po Sovietų Sąjungos vėliava. 1979 m. lapkričio mėn. Toronte susiorganizavo ukrainiečių, lietuvių, latvių ir estų bendruomenės, pasiryžusios imtis akcijos ryšium su olimpiada Maskvoje. Iš lietuvių įsijungė: Laimos Beržinytės vadovaujama Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga, P. Bernecko vadovaujama SALFAS, remiamos J. R. Simanavičiaus vadovaujamos Kanados Lietuvių Bendruomenės. Lietuvių atstovu, kaip KLJS narys, į koordinacinį komitetą įėjo dr. R. Petrauskas vicepirmininko pareigomis.

Minėtos grupės nutarė Šiaurės Amerikos mastu surengti 1980 m. liepos mėn. pavergtu tautų olimpiadą. Joje dalyvauti teisę turi visų Sovietų Sąjungos okupuotų tautų žmonės laisvajame pasaulyje (dėl praktiškų sumetimų — *gyvenantys* Šiaurės Amerikoje).

Koordinacinis komitetas sudarytas iš lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių. Jis posėdžiauja kas savaitę nuo 1979 m. lapkričio mėn. Nutarta renginį pavadinti "Laisvąja olimpiada" (Free Olympics). Jos tikslai sekantys: 1. atkreipti visuomenės dėmesį į faktą, kad po Sovietų Sąjungos vėliava *sportuoja* pavergtų tautų atletai, kurie skelbiami kaip "sovietai" be jokio paminėjimo, kad jie pvz. iš Lietuvos. (Jiems laimėjus, grojamas Sovietų Sąjungos himnas); 2. išreikšti protestą prieš pavergtų tautų išjungimą iš olimpiados kaip atskirų tautų; 3. parodyti solidarumą laisvojo pasaulio valstybėms, boikotuojančioms olimpiadą dėl Sov. Sąjungos įsiveržimo į Afganistaną.

Dažnai lietuviškoje veikloje, tiek jaunesniųjų, tiek vyresniųjų tarpe, išgirstame pasisakymų, kad trūksta konkrečių darbų kovoje prieš sovietinį pavergėją, dėl kurio mūsų tėvų karta paliko savo kraštą. Štai olimpiados proga ir iškyla konkretūs uždaviniai, apie kuriuos labai dažnai *laisvomis* valandomis mėgstame kalbėti. Apgailėtina, kad Kanadoje nebuvo imtasi greitos akcijos, skatinančios *valdžią* padaryti greitesnį sprendimą boikoto reikalu. Išskyrus keletą mažų grupių ir pavienių asmenų akciją, deja, plačioji mūsų visuomenė nebuvo įjungta. Taigi, šiuo politiniu — sportiniu renginiu visuomenei sudaroma proga prisidėti savo lėšomis, ypač savo dalyvavimu, "Laisvės olimpiadoje" š. m. liepos mėnesį.

Olimpiada įvyks Etobicoke Olimpium Centennial Park, Etobicoke. Liepos 3, ketvirtadienį, numatytas banketas. Liepos 4, penktadienį, įvyks oficialus atidarymas ir svečių priėmimas. Liepos 5 ir 6 d. d. vyks sportinės varžybos tarp tautinių grupių. Numatytos varžybos: krepšinio, tinklinio, europietiško futbolo, šaudymo ir *lengvosios atletikos*. Atidarymo iškilmėje bėgikas neš olimpinę ugnį nuo Etobicoke miesto rotušės į stadijoną. Bus galima įsigyti įvairių olimpiados suvenyrų.

Visos anksčiau minėtos tautybės, kurios yra šio renginio organizatorės, yra įsipareigojusios sudėti po $4.000 išlaidoms. Tam tikslui lietuvių gyvenvietėse bus platinami olimpiados loterijos bilietai. Loterijos laimikiai: 1. dviem asmenim kelionė į Nassau, 2. spalvota tele*vizija*, 3. daug kitų dalykų.

Daugelis klaus, kodėl parinktas savaitgalis, kuriame bus tautinių šokių šventė Čikagoje? Iš organizatorių sužinota, kad beveik nebuvo pasirinkimo. Visų pirma, kad renginys atkreiptų visuomenės, spaudos ir televizijos dėmesį, turi įvykti liepos mėnesį, k i e k galint arčiau maskvinės olimpiados datos. *Tai turbūt svarbiausia priežastis!* Be to, sužinota, kad į tautinių šokių šventę bilietų pareikalavimas buvo toks didelis, kad liko bematant išparduoti. Organizatoriai jautė, kad olimpiada neturėtų visuomenės atitraukti ar skaldyti. Be to, ši "Laisvės olimpiada", kaip pasipriešinimas maskvinei, gali būti pirmutinis ir paskutinis, nes, *galimas* dalykas, ateityje *olimpiadose* dalyvaus ne valstybės, o pavieniai asmenys. Taip pat nežinia, ar olimpiada bus vėl kada nors rengiama Sovietų Sąjungoje, nes manoma rasti pastovią vietą neutraliame krašte.

Raginame visus tautiečius į šį svarbų renginį atkreipti dėmesį, ateiti į talką savo darbu ir dalyvavimu.

Gabija,
Laisvosios olimpiados lietuvių informacijos komitetas

Ontario: Įsijunkime jin visi!

Ontario provincija pavasarį būna graži, jeigu jos vaizdo negadina po žiemos likusios visokios išmėtytos šiukšlinės atmatos. Blogas kaikurių žmonių įprotis viską mėtyti gali sugadinti vaizdą kitiems kaip tik tuo metu, kai gamta yra vėl pasiruošusi pilnam šilto oro džiaugsmui.

Laimei, daugelis bendruomeniškai nusiteikusių žmonių tuo rūpinasi ir nori padėti išlaikyt Ontario grožį.

Pavyzdžiui, 19,000 Ontario Žvejotojų ir Medžiotojų Federacijos narių, padedami aplinkos ministerijos, organizuoja ŠVARIOS APLINKOS DIENĄ (PITCH IN DAY) birželio 7.

Žvejotojai ir medžiotojai visoje Ontario provincijoje sudaro aplinkos valymo projektus, kurių uždavinys — surinkti atmatas bei šiukšles iš upelių, pakrančių, nuo kelių bei takų, gegužinviečių, šalikelių aikštelių ir kitų vietų, kurios nėra reguliariai valomos.

Jūs galite teikti savo pagalbą kovai su tarša ištisus metus.

Pradėkite nuo įsijungimo į ŠVARIOS APLINKOS DIENOS projektą. savo gyvenvietėje.

Tada įsijunkite į sąjūdį išlaikyti Ontario provinciją gražią. Iš to visiems bus nauda.

Ontario Ministry of the Environment
Hon. Harry Parrott, DDS, Minister
G.W.S. Scott, QC, Deputy Minister

Saugokime Ontario provincijos grožį!

Kauniečio laiškai iš Jeruzalės

ALDONA GAILIUVIENĖ

Paskaičiusi Z. Čėsnos rašinius "T. Žiburiuose", susidomėjau ne tik jų turiniu, bet ir autoriumi. Kai sužinojau, kad jis yra kaunietis, mokęsis buvusioje VIII-je gimnazijoje, parašiau jam padėkos laiškelį. Taip prasidėjo mudviejų susirašinėjimas. Kadangi jo laiškai lietė ne tiek asmenines, kiek bendras Lietuvos gyvenimo problemas, sumaniau juos paskelbti spaudoje. Gavusi jo leidimą, štai ir žengiu į viešumą, tikėdamasi, kad tai bus naudingas mostas ir lietuvių visuomenei.

I

Jeruzalė, 1978 m. birželio 10 d.

MIELA PONIA ALDONA,

Ačiū už malonų laišką. Nesame asmeniškai pažįstami, mudviejų gyvenimas susiklostė visiškai skirtingai, bet bendra tarp mūsų tai, kad abudu esame kauniečiai ir šnekame lietuviškai. Būtų gera, kad prasidėjęs susirašinėjimas tęstusi.

Tamsta keliais glaustais žodžiais papasakojote apie save bei savo šeimą ir todėl manau, kad neturėčiau likti skolingas. Prieš karą mokiausi Kaune žydu mokykloje, bet baigiau AUŠROS berniukų gimnaziją jau po karo 1946 m. Tėvai ir visi giminės žuvo per vokietmetį gete, aš gi išaugau našlaičių prieglaudoje Rusijoje, Šiaurės Urale. Grįžau į Kauną 1944 m. rudenį, keletą mėnesių po to, kai Tamsta apleidote gimtąjį miestą. Naktimis užsidirbdamas duonos kąsnį, tęsiau mokslus, baigiau Vilniaus universiteto istorijos — filologijos fakulteto žurnalistikos skyrių ir štai jau daugiau kaip 30 metų verčiuosi šiuo amatu. 25 metus dirbau Lietuvos spaudoje ir radijuje. Išvykau į Izraelį 1972 m. ir apie 6 metus dirbu paskutiniųjų žinių redaktoriumi Izraelio radijuje. Turime sūnų, kurį apvesdinome jau mūsų krašte ir dabar džiaugiamės dviem nepaprastai mielomis anūkėmis.

Savo laiške Tamsta rašote, kad ilgitės Lietuvos, Kauno, dažnai vaikams pasakojate apie Tėvynę, svetimų valdomą ir engiamą. Ašaromis tačiau savo kraštui nepadėsite. Kiekvienas doras lietuvis, kur jis bebūtų, privalo daryti *viską, kad* Lietuva vėl būtų laisva.

Vilnele, bėk į Viliją,
O Vilija — į Nemuną.
Sakyk, kad laisvę mylime
Labiau mes už gyvenimą.

Šis ketureilis skamba kaip priesakas. Kiekvienas žmogus, skyrium imant, nedaug ką tegali nuveikti, bet jeigu visi drauge vieningai *siekia* tikslo — susidaro galinga, kaip Nemuno srovė, jėga, kurios niekas užtvenkti negali. Mes, žydai, du tūkstantmečius puoselėjome viltį grįžti į savo kraštą ir atkurti savo nepriklausomybę. Mano karta sulaukė — svajonė tapo tikrove. Tautiškai susipratę žydai grįžta į Tėvynę, dirba, stato ir gina ją nuo priešų, kiti gi, likę užsienyje, *remia mus* — izraeliečius — moraliai, politiškai ir ekonomiškai. Lietuvių išeivija, kaip ir žydų diaspora, galėtų daug nuveikti savo krašto labui. Svarbiausia, žinoma, išsaugoti jaunąją kartą nuo nutautėjimo.

Gal ir komiškai Tamstai atrodo, kad aš, žydas, rėžiu pamokslą apie meilę ir ištikimybę Lietuvai. Patikėkite, turiu didelius sentimentus darbščiajai, kovojančiai ir laisvės trokštančiai lietuvių tautai. Esu tikras, kad laisvė ne už kalnų, kad netrukus išauš diena, kai Lietuva vėl atgaus nepriklausomybę ir tūkstančiai lietuvių iš visų pasaulio šalių plaukte-plauks į gimtąjį kraštą. Nepraraskite vilties, nebetoli ta diena, kai viršum Gedimino bokšto Vilniuje vėl suplevėsuos trispalvė.

Praeityje tarp lietuvių ir žydų buvo daug sunkių momentų, nesantaikos, skriaudų, nemaža kraujo buvo pralieta. Nors proporcijos nelygios, bet tiek vieni, tiek ir kiti linkę narplioti skaudžios praeities faktus ir priežastis, kas savo ruožtu tik aitrina pagiežą. Pribrendo laikas galvoti apie ateitį, apie tai, kuo vieni kitiems galėtume padėti, nepaisant šiurpios praeities. Išaugo nauja karta, iškilo naujos problemos, ir, jei mes jas spręsime drauge, tai gal ir senosios žaizdos greičiau užgis. Savo rašiniais lietuvių išeivijos spaudoje siekiu paveikti skaitytojus mąstyti šia kryptimi.

Linkiu Tamstos šeimai geriausios kloties, daug laimės Tamstos dukrai Lilijai naujame šeimyniniame gyvenime, Sandrai ir Petriukui sėkmės moksle. Gaila, kad neteko susitikti Izraelyje su Tamstos brolvaikiu Algiu Kemėžiu, kai jis dirbo kibuce mūsuose. Jei ateityje kas iš kanadiečių — lietuvių (Tamstos pažįstamų) ketintų aplankyti mūsų kraštą, prašyčiau duoti jiems mano telefoną ir adresą. Mielai su jais pabendrausiu ir pavėžinsiu po įžymias vietas Jeruzalėje.

Pertvaros, skiriančios tautas ir religijas, tik ant žemės, dangaus jos nesiekia. Dievui nesvarbu kaip žmonės Jį garbina, kad tik laikytųsi Jo priesakų, būtų dori ir sąžiningi. Jeruzalėje žmonės arčiau Dievo.

Su nuoširdžiais linkėjimais,
Tamstos **Zecharja Čėsna**

II

Gavusi pirmąjį Z. Čėsnos laišką, parašiau jam savo samprotavimus ir teiravausi daugiau žinių apie pokarinį gyvenimą Kaune ir jo paties pergyvenimus. Netrukus gavau sekantį jo laišką.

Jeruzalė, 1980 m. sausio 12 d.

MIELA PONIA ALDONA,

Ačiū už naujametinius sveikinimus ir malonų laišką. Noriai atsakysiu į visus Tamstos klausimus, ir ne vien tam, kad patenkinčiau įprastą žmogišką smalsumą, bet tam, kad žinotumėte, kaip susiklostė nepavydėtinas Lietuvos žydų likimas mūsų augštai *kultūringame* ir neregėtai žiauriame XX amžiuje.

1941 m. birželio mėnesį vasarojau Druskininkuose vaikų poilsio stovykloje, teisingiau — pijonierių stovykloje. Pijonierių sąjunga Sovietijoje prilygsta skautų judėjimui laisvajame pasaulyje. Birželio 22 d., prasidėjus vokiečių ir rusų karui, mus — visus stovyklautojus — tiek lietuvius, tiek ir žydus, susodino į vagonus ir išvežė į Rusijos gilumą. Po ilgos, maždaug mėnesį trukusios kelionės atsidūrėme m a ž a m e kaimelyje Šiaurės Urale. Visų vaikų tėvai liko Lietuvoje. Poilsio stovykla pavirto našlaičių prieglauda. Prisikentėme toje prieglaudoje ir bado, ir šalčio, ir visokių ligų. Stokojome visko, tik jau utėlių turėjome kiek tik nori. Visdėlto bent jau mums — žydams tai buvo išsigelbėjimas iš tikros mirties nacių getuose bei konclageriuose.

Prie mūsų našlaičių prieglaudos įsisteigė lietuviška mokykla, kurioje visi dalykai buvo dėstomi lietuvių kalba. Mokytojai buvo puikūs, labai atsidavę vaikams; jie labai stengėsi bent iš dalies atstoti mums tėvus. Manyčiau, kad jų dėka mums pavyko tapti rimtais žmonėmis. Auklėjimas, žinoma, buvo komunistinis, bet mokslo lygis buvo labai augštas.

1944 m., kai rusams pavyko išvaryti vokiečius iš Lietuvos, grįžome į tėvynę. Kol buvome našlaičių prieglaudoje, visų vaikų — tiek lietuvių tiek ir žydų — likimas buvo vienodas. Visi buvome mus ištikusios nelaimės akivaizdoje broliai ir seserys. Gaudavome tą patį s k u r d ų maisto davinį, dėvėjome tuos pačius rūbus ir t. t. Visi tikėjomės, karui pasibaigus, grįžti namo pas tėvus.

Žydų tautos tragedijos siaubą aš asmeniškai suvokiau tik mums atvykus į Lietuvą. Vilniaus stoties perone grįžtančių iš Rusijos vaikų laukė išsiilgę tėvai. Motinų glėbiai, džiaugsmo ašaros, gėlių puokštės, dovanos. . . O mes, žydai — vaikai, su karčiu pavydu stebėjome šią susitikimo sceną pro vagonų langus. Mūsų niekas neatėjo sutikti, mūsų tėvai ir namiškiai buvo nužudyti.

Taip prasidėjo mano, tada nepilnų 17 metų vaikino, savarankiškas gyvenimas. Mielas, gimtasis Kaunas, kurio taip ilgėjausi, sutiko mane kaip svetimą atklydėlį. Mūsų bute gyveno svetimi nepažįstami žmonės. Namo kiemsargis "dėdė" Mykolas (taip visi namo vaikai jį vadino), šluostydamas ašaras, papasakojo, kaip tėvus ir kitus namiškius išgabeno į getą, kaip kaimynai paskui dalinosi likusiais mūsų bute daiktais.

. . . Ėmė temti, reikėjo susijieškoti nakvynę savo gimtajame mieste. Nuėjau jieškoti mūsų buvusios tarnaitės Anelės Čepienės. Ji augino mane nuo vystyklų, ištekėjo mūsų namuose ir, anot jos pasakojimo, mano tėvai iškėlė jai vestuves ir net davė pasogą. Ir ištekėjusi ji tęsė darbą kaip ateinanti namų ruošos darbininkė mūsų namuose.

Anelė Čepienė priėmė mane labai šiltai, motiniškai, jos vyras Petras taip pat buvo man labai nuoširdus. Pagyvenau Čepų šeimoje keletą mėnesių. Po to mane pašaukė į rusų kariuomenę. Naujoko tarnybą — 6 savaites — atlikau Šančių kareivinėse ir iš ten buvau pasiųstas į karo belaisvių stovyklą Petrašiūnuose, kur tarnavau vertėju iš vokiečių kalbos į rusų kalbą. Tęsiau mokslą, baigiau Aušros berniukų gimnaziją, ir po karo tarnybos baigiau studijas Vilniaus universitete.

Mano žmonos — Chasmanų šeimos likimas "laimingiau" susiklostė. Jos tėvas — mano uošvis buvo savanoris-kūrėjas, dalyvavo nepriklausomybės karuose. Vėliau jis užėmė augštus postus įvairiose Lietuvos žydų visuomeninėse organizacijose. Už tai jį bolševikai 1941 m. suėmė ir ištisus 10 metų kalino Sibiro stovyklose. Birželio 13 d. visa Chasmanų šeima buvo ištremta į Sibirą, kuriame išbuvo 17 metų. Taip "laimingai" Chasmanai išvengė mirties vokiečių-nacių okupacijos metais.

Po to, kai Chruščiovas 1957 m. nuvainikavo Staliną, į Lietuvą ėmė grįžti Sibiro tremtiniai, jų tarpe ir Chasmanų šeima. Mes — seni Lietuvos gyventojai — stengėmės padėti tremtiniams įsikurti. Jieškojome jiem darbo, butų ir t. t. Chasmanų šeimą pažinojau dar *prieškariniais* metais, jie buvo mūsų kaimynai, su jų sūnumi mokiausi vienoje klasėje. Draugystė buvo atkurta ir po kurio laiko vedžiau Belą Chasmanaitę. Sibiro tremtyje mano žmona baigė gimnaziją (teisingiau — vidurinę mokyklą), bet studijuoti, žinoma, jai neleido. Grįžusi į Lietuvą, ji tuoj pat įstojo į Vilniaus universitetą. Baigusi filologijos fakulteto svetimų kalbų skyrių, ji tapo vokiečių ir anglų kalbų mokytoja, vėliau buvo pakviesta dėstyti universitete.

1971 m. geležinėje uždangoje atsivėrė žydams mažytis plyšys, ir mes po ilgos bei nuožmios kovos (demonstracijos, protesto raštai, bado streikai ir t. t.) ištrūkome iš sovietinio rojaus. Izraelyje įsikūrėme neblogai, nors pradžioje buvo nelengva, nes nemokėjome hebrajų kalbos. Su Dievo pagalba įveikėme visus sunkumus. Dirbu Izraelio radijuje politinių įvykių korespondentu, mano žmona — švietimo organizatorė absorbacijos centre, kuriame pirmuosius metus gyvena žydai, grįžtantieji į tėvynę iš visų pasaulio kraštų. Sūnus jau Izraelyje vedė vietinę mergaitę, augina dvi dukrytes ir laukia trečio (ar trečios).

Visi mūsų kančių keliai galiausiai pasibaigė. Lietuva, kurioje praėjo didesnė mūsų gyvenimo dalis, kurios žemėje ilsisi mūsų tėvų ir artimųjų palaikai, liko mums brangi ir miela. Dažnai su anūkėmis vartome albumus su Lietuvos vaizdais; jos viską nori žinoti apie tolimą ir nežinomą joms kraštą prie Baltijos jūros.

Svetimšaliams okupantams — rusams ir vokiečiams — pavyko sukiršinti lietuvius prieš žydus ir žydus prieš lietuvius, kurie šimtmečiais gražiai ir taikiai sugyveno. Niekam iš tos neapykantos nebuvo naudos, nebent neprieteliams. Geros valios lietuviai ir žydai turėtų padaryti visa, kas tik įmanoma, kad mūsų tautų santykiai vėl būtų normalūs, juo labiau dabar, kai turime bendrą priešą. Sovietai prievarta rusina Lietuvą ir kursto bei ginkluoja arabus prieš žydus Izraelio gyventojus.

Labai gerai padarė Tamstos duktė Sandra, studijavusi Vilniuje lituanistikos kursuose. Išeivijos lietuviai, mano manymu, turėtų visaip stiprinti ryšius su tautos kamienu, bet, žinoma, nepasiduoti komunistų klastingai propagandai.

Laimingų metų, laimingų, ilgiausių metų, ilgiausių linkiu visai Gailių šeimynai naujaisiais 1980-aisiais.

Nuoširdžiai Tamstos

Z. Čėsna

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TARDO SUIMTUOSIUS

Keliama grupinė byla suimtiesiems — Juliui Sasnauskui, A. Terleckui, A. Stakevičiui ir kitiems, kurie yra pasirašę memorandumą, smerkiantį Molotovo-Ribbentropo sandėrį, reikalaujantį Baltijos kraštams nepriklausomybės. Į tardymą kaip liudytoja buvo pašaukta ir Ona Lukauskaitė-Poškienė, bet ji atsisakė dėl nesveikatos — jau 6 mėnesiai neišeina iš namų. Jai buvo atsiųstas net automobilis, bet ji vistiek nevažiavo. Tuomet tardytojas pats atvažiavo pas ją ir išbuvo nuo 14 iki 20 val. O. Lukauskaitė-Poškienė yra kovotoja už žmogaus teises, atkentėjusi Sibiro lageriuose 9,5 metų.

SOVIETINĖ VALDŽIA

Naujai išrinkta augščiausioji taryba savo posėdyje patvirtino "ministerių" tarybą, su visokių komitetų ir valdybų vadovais turinčią net 47 narius. "Ministerių" tarybos pirmininku patvirtintas Juozas Maniušis, pirmuoju pavaduotoju — Ksaveras Kairys, pavaduotojais — Aleksandras Česnavičius, Aleksandras Drobnys, Vilius Kazanavičius, rusas Jurijus Rusenka ir Vytautas Vazalinskas. Augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerija patikėta Henrikui Zabuliui, baldų ir medžio apdirbimo pramonės — rusui Pavelui Kuriui, finansų — Romualdui Sikorskiui, kaimo statybos — Anicetui Bagdonui, kultūros — Jonui Bieliniui, lengvosios pramonės — Jonui Ramanauskui, maisto pramonės — Stanislovui Dulskui, melioracijos ir vandens ūkio — Jonui Veličkai, mėsos ir pieno pramonės — Marijonui Bukliui, miškų ūkio ir miško pramonės — Vytautui Lukaševičiui, paruošų ministerija — Liudui Kareckui, prekybos — Pranui Mickūnui, ryšių — Kostui Onaičiui, statybinių medžiagų pramonės — Stanislovui Jasiūnui, statybos — Bronislovui Šešplaukiui, sveikatos — Vytautui Kleizai, švietimo — Antanui Rimkui, teisingumo — Pranui Kūriui, užsienio reikalų — Vytautui Zenkevičiui, vidaus reikalų — Julijonui Mikalauskui, žemės ūkio — Medardui Grigaliūnui, automobilių transporto ir plentų — rusui Ivanui Černikovui, buitinio gyventojų aptarnavimo — Kaziui Plechavičiui, komunalinio ūkio — Juozui Šeriui, socialinio aprūpinimo — Janinai Pacevičienei, pramonės ministerija — rusui Grigorijui Simenenkai.

KOMITETŲ PIRMININKAI

Į ilgą tų "ministerių" sąrašą įtraukti ir valstybinių komitetų pirmininkai: statybos reikalų komiteto — Antanas Aksomitas, materialinio techninio tiekimo — rusas Jakovas Kiriuščenka, darbo — Balys Gaigalas, kainų komiteto — Mykolas Gruodis, profesinio techninio mokymo — Vaclovas Morkūnas, televizijos ir radijo — Jonas Januitis, kinematografijos komiteto — Algimantas Brazaitis, leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos — Juozas Nekrošius, KGB saugumo komiteto — Juozas Petkevičius, gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo — Albinas Zorskas, gamtos apsaugos — Kazys Giniūnas. Sovietinamos Lietuvos "ministerių" tarybos reikalų valdytoju skelbiamas Algirdas Mikulis, centrinės statistikos valdybos viršininku — Kazimieras Lengvinas, geologijos valdybos — Vladas Mikalauskas.

PALANGOS NAUJIENOS

Artėjant vasarai, "Tiesos" korespondentas G. Pilaitis balandžio 23 d. paskelbė pasikalbėjimą su Palangos miesto liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoju Henriku Baliūnu. Oficialus kurortinio sezono atidarymas birželio 6 d. bus susietas su tradiciniu šventiniu karnavalu. Iš nuveiktų darbų H. Baliūnas mini Palangos gatvių remontą, Rąžės upelio žiočių sutvirtinimą, želdinių lietinimo įrengimus Vytauto gatvėje. Jis taipgi žada atnaujinti Jūratės ir Kastyčio aikštę, tęsti tilto į jūrą statybą Šventojoje. Jaunystės kalną papuoš M. K. Čiurlionio "Zodiako" motyvais sukurta skulptūra "Pavasaris", Šventąją — skulptūra "Trys žvejo dukros". Palangoje statomas baseinas su šildomu jūros vandeniu, Vanagupėje atidaryta nauja "Palangos" sanatorija.

GAUSĖJANTYS VASAROTOJAI

H. Baliūno duomenimis, Palanga ir jos kaimyninės vietovės kasmet susilaukia beveik 30.000 daugiau poilsiautojų. Pernai jų bendras skaičius siekė 400.000. Vienu metu galėjo pietauti 7.600 vasarotojų. Šiemet jie susilauks naujos valgyklos orauostyje. Sekančiais metais planuojama pastatyti 110 vietų kavinę prie Botanikos parko. Sugedę televizijos ir radijo priimtuvai vežami taisyti Klaipėdon. Sezono įkarštyje kasdien surenkamos trys tonos skalbinių, kurie gabenami į kitus miestus, net ir Kauną. Šią problemą galėtų išspręsti naujas buitinių paslaugų kombinatas. Tiems vasarotojams, kurie atvyksta automobiliais, įrengtos aštuonios aikštelės, kuriuose yra vietos 3.000 automobilių. Palangos centrą nutarta padaryti pėsčiųjų zona. Palanga lig šiol neturi žmoniško stadijono, kuriame galėtų būti rengiamos futbolo komandų rungtynės. Pasak H. Baliūno, jau kuris laikas akis bado tam stadijonui numatyta žole apaugusi vieta. "Žalgirio" sporto draugija vis neprisiruošia pradėti įrengimo darbų ir stadijono statybos nesutinka perleisti Palangos miestui.

PAJUDĖJO LAIVAI

Nemune jau pradėtas naujasis navigacijos sezonas. Pirmieji pajudėjo krovininiai kapitonų J. Vaišnoraičio, J. Valatkos, S. Vyšniausko ir V. Kapicos laivai. Laukdami pavasario, upeiviai sutvarkė krovinių priėmimo prieplaukas. Pastarųjų ketverių metų laikotarpyje buvo gauti dvigubai galingesni baržų stūmikai-vilkikai, pirmosios plokščiadugnės 600 tonų talpos baržos. Šiemet Nemuno laivininkystės upeiviai įsipareigojo pervežti 2,6 milijono tonų krovinių.

SODININKYSTĖS MUZĖJUS

Lietuvos sodininkystės muzėjus, priklausantis Kauno miesto valdoms, steigiamas Vytėnų I. Mičiūrino sodininkystės-daržininkystės bandymų stotyje. Tai bus jau penkioliktas kauniečių muzėjus. Jo parodų projektą paruošė Kauno "Dailės" kombinatas, pagamindamas įvairius žemėlapius, diagramas, apipavidalindamas kelis šimtus nuotraukų. Muzėjus atspindės Lietuvos sodininkystės istoriją, jos dabartį, lankytojus supažindins su labiausiai paplitusiais vaismedžiais ir vaiskrūmiais.

ŠUNYS IR GIRTUOKLIAI

Balandžio 17 d. "Tiesa" paskelbė vilniečio Alfonso Miltakio skundą: "Vilniuje, netoli Krantinės ir Antakalnio gatvių sankryžos, yra skverelis. Bet, gaila, šią mielą vaikų poilsio ir žaidimų vietą puola palaida šunija. Yra dėdžių, kurie iš kitų gatvių atsiveda čia pamankštinti savo keturkojus numylėtinius. Be to, gamtos prieglobsčio užuovėja patinka stikliuko mėgėjams: greta — maisto produktų parduotuvė. Gėrėjų įkaitusios galvos užsimano "pažaisti" — tuščius butelius sudaužo į sienas. Saulėtą dieną taip ir blizga šukėmis nusėtos skverelio pievutės."

APYKAKLĖ NEŠILDO

Rokiškietė L. Kubilienė "Tiesoje" vasario 21 d. skundžiasi redakcijai: "Į buitinio aptarnavimo kombinatą nunešiau išvalyti žieminį paltą. Nurodytu laiku atėjau atsiimti rūbo, bet man pasakė, kad jis sugadintas, ir už paltą bus atlyginta pinigais. Ką darysi, teks siūdintis naują... Nuėjau pas kombinato direktorių paprašyti, kad įmonėje be eilės pasiūtų iš panašios medžiagos paltą. Tačiau direktorius net į kalbas nesileido, o liepė pasiimti 60 rublių ir apykaklę, atseit, komisija tiek įvertino mano drabužį. Už paltą, kurį pasisiūdinau 1978 metais, sumokėjau kur kas daugiau. Nejaugi per vieną žiemą mano palto vertė taip nukrito? Dabar žiema, ir kombinato grąžinta apykaklė be palto nė kiek nešildo."

V. Kst.

TORONTO MIESTAS

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Viktorijos Dieną ir karalienės gimimo dieną 1980 m. gegužės 19, pirmadienį, nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

Gegužės 21, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepečiai ir pan. Tie daiktai bus išvežami gegužės 28, trečiadienį.

Pastaba. Toronte yra 16 stiklinių ir metalinių šukių perdirbimo sandėlių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 367-7850.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

Klevelando lietuvaičių dainos vienetas "Nerija" dainuoja šokių metu su orkestru — Nuotr. St. Dabkaus

HAMILTON, ONT.

KAZIMIERAS MIKŠYS, apylinkės lietuvių veikėjas, užbaigė 28 tarnybos metus "Stelco" plieno įmonėje ir išėjo į pensiją; planuoja pavasarį su kun. J. Vaišnio, SJ, iš Čikagos organizuojama ekskursija pavažinėti po Europą.

DANUTĖ IR BERNARDAS MAČIAI savo 15 metų vedybinę sukaktį paminėjo gražiu banketu, kuris įvyko jų namuose ir į kurį buvo sukviesti visi jų artimieji. Sukaktuvininkai suvažiavusiųjų buvo pasveikinti ir apdovanoti. Prieš 15 metų Bernardas išsikvietė Danutę iš Suvalkų trikampio ir ją vedė. Dabar jie jau augina trejetą gražių vaikučių — Loretą, Ramunę ir Vincuką, kurie visi lanko lituanistinę mokyklą ir su savo seneliais bei tėvais labai gražiai kalba lietuviškai. Abu sukaktuvininkai dirba lietuviškose organizacijose, o jaunasis jų prieauglis priklauso jaunimo organizacijoms. Tai tautiškai susipratusi ir pavyzdinga lietuvių šeima, kuriai hamiltoniečiai linki dar daug gražių ir laimingų vedybinių metų.

Z. ELVIKIENĖS brolis N. Kudakevičius su savo žmona atvažiavo iš Lenkijos, Legnicos, viešnagei į Kanadą. Apsigyveno pas savo seserį Hamiltone ir žada čia būti tris mėnesius.

ELEONORA URBAITIENĖ turėjo sunkią, bet sėkmingą operaciją, po kurios dabar sveiksta ir stiprėja.

MIRĖ a.a. **ROMAS BANAITIS;** balandžio 23 d. palaidotas Hamiltono Holy Sepulchre kapinėse. Velionis pradžioje ilgus metus dirbo automechaniku Bolskio-Armono garaže. Jis yra taip pat šokęs "Gyvataro" taut. šokių grupėje.

K. M.

HAMILTONO APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJA baigė pasiruošimą rinkimams į KLB krašto tarybą ir apylinkės valdybą. Į apylinkės valdybą sutiko kandidatuoti 10 asmenų: Deksnys Kazimieras, Deksnienė Klara, Kvedaras Vaidotas, Lukavičiūtė Dana, Mikšys Kazys, Pakalniškis Boleslovas, Pajarskaitė Dalia, Pilipavičius Stasys, Pleinytė Aušra, Saunoris Algimantas.

Rinkimai bus gegužės 25 d. Jaunimo Centro salėje nuo 9 v. r. iki 5 v. v. Rinkimų komisija kviečia Hamiltono ir apylinkės tautiečius gausiai dalyvauti rinkimuose. Atlikime tautinę pareigą!

P. Lukošius,
sekretorius

Ottawa, Ontario

"OTTAWA JOURNAL" 1980.IV. 26 religiniame skyriuje išspausdino reportažą apie kalėjimų kapelioną kun. dr. V. Skilandžiūną ir įdėjo jo nuotrauką, kurioje matyti kapelionas, kalbantis su kaliniu. Reportaže sakoma, kad kun. V. Skilandžiūnas, 60 m. amžiaus, eina tas pareigas jau 8 metai. Pasak jo, kalėjime žmonės dažnai pasikeičia į gerąją pusę. Vienas kalinys vėliau tapo net protestantų kunigu. Kalėjime yra įvairių tikybų kapelionai, kurie vieningai dirba visų kalinių gerovei. Yra specialios programos, kurios padeda žmonėms atsitiesti. Į kalėjimą patenka žmonės, praradę moralinę pusiausvyrą, nusivylę, prislėgti kaltės jausmo, nutraukę ryšius su savo šeimomis. Daugelis jų, padedami kapelionų, psichiatrų, psichologų, socialinių darbuotojų, pasitaiso. Su moterimis esą sunkiau — jų mažiau yra kalėjime, laikosi rezervuotai. Jas lanko vienuolės ir Išganymo Armijos atstovės.

Kalėjimuose netrūksta ir jaunuolių. Čia jie patenka daugiausia dėl alkoholio ir narkotikų. Dauguma jų yra jau seniai atitrūkę nuo savo tikinčiųjų Bendrijos. Bet ir jie kalėjimo vienutėje atranda Dievą. Taip pasakojo dienraščio korespondentui kun. V. Skilandžiūnas. O. J.

Sudbury, Ontario

KLB SUDBURIO APYL. NARIŲ aukojusių 1979 m. T. Fondui papildomas sąrašas: $15: D. Nickus, K. Tutinas, V. Juška; $10: A. Sabas, K. Remeikis, E. Rotkis; $5: J. Valiukas, J. Kriaučeliūnas, dr. R. Račinskas, K. Poderis, A. Zlatkus, A. Barkauskas, J. Pranckus, J. Martišius, G. Remeikis.

Nuoširdus ačiū visiems. Valdyba

PADĖKA KANADOS LIETUVIAMS

Žinojau, kad Kanados lietuviai yra nepralenkiami Tėvynės laisvės kovos frontuose (išeivijoje). Tai jie nekartą yra įrodę savo darbais bei aukomis. Ir šį kartą jie parodė daug dėmesio bei duosnumo mano kūrybai, kuri buvo skirta Lietuvos laisvei. Jiems tariu ačiū:

1. **Lietuvių Namų Moterų Būreliui,** vadovaujamam p. **Aldonos Jankaitienės,** kuris surengė mano darbų parodą su nepaprastu kruopštumu ją tvarkė ir pasiekė gražiausių rezultatų.

2. p.p. **I. L. Juzokonių šeimai,** ypač jų sūnui **Algirdui,** kurie ne tik prisidėjo prie parodos paruošimo, jos pasisekimo — jie dirbo kaip sau iš širdies. Ačiū ir jų talkininkams p.p. **Jankaičiui, Dambarui, Lociui.**

3. Mielai aktorei ir režisorei **Aldonai Biskevičienei,** be kurios nuoširdžios globos aš būčiau turėjęs nemažai vargo bei rūpesčių.

4. **"Tėviškės Žiburiams"** už skelbimus ir straipsnius, liečiančius parodą.

5. Ginklo bičiuliui rašytojui-žurnalistui **Pranui Alšėnui** už straipsnį **"Virpančių bangų dailininkas"** "Tėviškės Žiburiuose" parodos proga.

6. Kolegoms dailininkams — meno veteranui **A. Tamošaičiui, J. Dagiui** ir **J. Bakiui,** aplankiusiems mano parodą. Speciali padėka dail. J. Dagiui už dovaną dviejų meniškų veikalų: **"Dagys dejuoja ir dainuoja"** ir **"Dagys klajoja ir galvoja".**

7. Kolegai rašytojui **Vytautui Alantui,** specialiai atvykusiam atidaryti mano parodos, jos gražų apibūdinimą ir įvertinimą. Be to, rašytojas Vytautas Alantas tapo savininku geriausio parodoje kūrinio — **Išeivijos dainius.**

8. Įsigijusiems mano kūrybos paveikslus: dr. E. A. Miliams ("Metai"), V. Alantui ("Išeivijos dainius"), J. Balčiūnui (D. L. K. hetmonas Jonušas Radvila), A. Viskontui ("Miško brolis"), A. Empakerienei ("Naktigonė Dzūkijoje"), F. Mockui ("Mėnulio šypsnis Niagaroj"), A. Baltramaičiui ("Beautiful America"), A. Morkūnui ("Puntuko legenda"), D. Krivaitei ("Saulėlydis Palangoj"), V. Gaputienei ("Jaunystė") I. L. Juzokoniams ("Naujakurio sodyba",) LN Moterų Būreliui ("Margio pėdomis", padovanojo L. Namams).

Sveikinu naujus tautinės tematikos kūrinių šeimos narius!

9. Ačiū visiems atsilankiusiems ir parėmusiems parodą.

10. Nuoširdi mano padėka "Lietuvos Aidų" radijo valandėlės direktoriui St. Petersburge **Kazimierui Kleivai,** garsinusiam ir skelbusiam mano kūrybos parodą Toronte be atlyginimo.

Dail. Jurgis Juodis

1980 m. balandžio 26 d.
St. Petersburg Beach, Fla.

ST. PETERSBURG, FLORIDA

TARPTAUTINIS FESTIVALIS, įvykęs kovo 6-9 d.d. Bayfronto Centre, kur lietuviai pasirodė su meno paviljonu, virtuve ir dainomis bei šokiais, davė klubui apie $4.000 pelno. Įvairiuose meno pasirodymuose, maisto paruošime, transportacijoje, budėjime paviljonuose ir įvairiose kitose pareigose dirbo 175 žmonės. Jiems padėkos pietus klubas suruošė balandžio 23 d., 6 v.v., klubo salėje. Klubo pirm. K. Jurgėla dėkojo visiems talkininkams, nes tik jų nuoširdaus darbo dėka pasiekti tokie puikūs rezultatai. Reprezentacija amerikiečių bei kitų tautybių tarpe tikrai buvo puiki. SPIFFS atstovas A. Karnius ir visų paviljonų bei grupių vadovai pasidalino su susirinkusiais savo patyrimu ir įspūdžiais iš festivalio.

MENINIŲ VIENETŲ PAGERBIMAS klubo salėje už jų metų darbą įvyko kovo 18 d. Pietus paįvairino dr. B. Zelbienė, paskaitydama Julijos Cijūnėlienės "Gyvybės eliksyrą", o St. Vaškys paskaitė savo parašytus kupletus ir eilėraštį "Paslaptinga daina". Programai vadovavo choro pirm. J. Pupininkas.

LAIKINAI PASILIKUSIEMS JAV-ėse trims Uragvajaus lietuvių "Ąžuolyno" šokėjams St. Petersburgo BALFo skyriaus pirm. J. Valausko iniciatyva kovo 30 d. pietų metu klube surinkta $110 aukų. $20 auką įteikė "Plaza Beach" motelio savininkas A. Mačiulis.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ jaunimo pirmojo koncerto metu "Palangos" jūrų šaulių kuopos šauliai tvarkė mašinų sustatymą klubo aikštėje. Pirmadienį po koncerto, atsisveikinant su jaunimu, kuopos valdybos narys P. Pocius įteikė kuopos vardu šokių vadovui ir administratoriui po laikrodį, pagamintą pagal dail. J. Juodžio projektą. L. Ž.

St. Catharines, Ont., lietuvių delegacija pas miesto burmistrą ROY ADAMS, kuriam įteikė Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti medalį. Iš kairės: J. Paukštys, P. Baronas, KLB St. Catharines apylinkės pirm. A. Šetikas, kun. J. Liauba, OFM, V. Žemaitienė, A. Panumis, V. Alonderienė, J. Žemaitis — Nuotr. J. Christensen

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas — TALKA

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš $14,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6 %
santaupas	11½ %
term. depozitus 1 m.	12 %
term. depozitus 3 m.	11½ %
reg. pensijų fondo	11½ %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask.	14½ %
asmenines paskolas	15 %

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS VALDYBA, vadovaujama pirm. K. Lankaičio, organizuoja Lietuvos okupacijos 40 metų sukakties minėjimą. Šiuo reikalu balandžio 21 d. Jaunimo Centre buvo sušauktas Čikagos lietuvių organizacijų ir LB apylinkių atstovų pasitarimas, buvo susitikta su gen. konsule J. Daužvardiene. Nutarta šią skaudžią sukaktį paminėti birželio 15 d. Kardinolas J. Cody bus paprašytas leisti gedulingas pamaldas už pavergtą Lietuvą Čikagos katedroje. Jeigu jo leidimas nebūtų gautas, pamaldoms teks pasirinkti Nekalto Prasidėjimo parapijos šventovę Brightono Parke. Diskusijose buvo pasisakyta už vieną tokio pobūdžio renginį, kuris nesusmulkintų minėjimo ir nesumažintų dalyvių skaičiaus, bet būtų vieninga visų lietuvių demonstracija prieš tautos okupantą. Dėlto sutarta į minėjimo ruošos komitetą pakviesti ir ALTos Čikagos skyrių. Komitetan išrinkti: K. Laukaitis, S. Žadeikis, K. Milkovaitis, Irena Sankus, A. Gasnerienė, L. Rimkus ir M. Šilkaitis. Prie jų bus prijungtas ir ALTos Čikagos skyriaus atstovas, jei skyrius sutiks dalyvauti minėjimo rengime.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdyba balandžio 23 d. posėdžiavo savo būstinėje Čikagoje. Pirm. dr. K. Šidlauskas pranešė, kad valdyba glaudžius telefoninius ryšius palaiko su VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobeliu. Apie ALTos teisių komisijos darbus kalbėjo dr. J. Valaitis. Jos posėdyje buvo svarstytas įsijungimo į Tautos Fondą klausimas. Priimtas pasiūlymas Tautos Fondan įsijungti su $4.000. Šį pasiūlymą patvirtino ALTos valdyba, rekomenduodama tą įnašą didinti ateityje. Posėdyje taipgi buvo susipažinta su JAV LB krašto valdybos pirm. V. Kutkaus atsiųstu raštu, pranešančiu, kad LB yra sudariusi trijų asmenų komisiją santykiams su ALTa išlyginti. ALTos pirm. dr. K. Šidlauskas įsipareigojo sudaryti panašią ALTos komisiją, kuri su LB komisija aptars bendras pastangas Lietuvai laisvinti.

LIETUVIŠKŲJŲ ENCIKLOPEDIJŲ leidimo užbaigtuvės balandžio 13 d. buvo paminėtos Detroito Lietuvių Namuose. Minėjimas pradėtas įvadiniu Detroito Lietuvių Kultūros Klubo pirm. A. Musteikio žodžiu. Į garbės komitetą buvo pakviesti Detroito bei jo apylinkėse gyvenantys Lietuvių Enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica bendradarbiai. Prisiminti ir du mirusieji — dr. Vincas Misiulis ir Vladas Mingėla. Trumpą pranešimą "Enciklopedija — sunkioji artilerija" padarė Oaklando universiteto istorijos prof. dr. Leonardas Gerulaitis. Po jo kalbėjo abiejų enciklopedijų leidėjas Juozas Kapočius, svečias iš Bostono. Jis pateikė redaktorių pavardes, pluoštą statistinių duomenų. Pastovių bendradarbių turėta 532, proginių — 346, svetimtaučių — 27. Algas gaudavo tik redaktoriai ir pats leidėjas, bet didžiausia alga tesiekusi $6.000 į metus. Vienam kitam bendradarbiui buvo mokama po 5 centus už eilutę. Daug kartų buvo atsidurta ant finansinės bedugnės kranto, bet užsimotą darbą pavyko ištesėti. Šiuo metu daug kas pageidauja išleisti naują papildymų tomą.

DAIL. ADOMAS VARNAS norėjo būti palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse, bet amžino poilsio vietos susilaukė Tautinėse Lietuvių Kapinėse Čikagoje, kur jo kapas tebėra paženklintas laikiniu kryželiu. Jo antkapiniam paminklui visuomenė jau yra suaukojusi $1.200. Dail. M. Šileikis ir D. Adomaitis ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti oficialų A. Varno paminklo komitetą. Tuo tikslu buvo sušauktas organizacijų ir visuomenės atstovų posėdis antrojoje M. K. Čiurlionio galerijoje balandžio 18 d.

Brazilija

"JORNAL DO IMIGRANTE" — ateiviams skirtas žurnalas jau antri metai leidžiamas Brazilijoje. Jo atsakingasis redaktorius yra kariuomenės plk. A. Barcelos Birges, geras lietuvių bičiulis. Paskutiniame šio žurnalo numeryje buvo plačiai paminėta Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis. Pirmame puslapyje, kur pateikiamas numerio turinys, buvo įdėtos dvi didelės nuotraukos, stambi antraštė "Keturi šimtai metų Vilniaus universitetui, Lietuvos kultūros centrui". Šis įvadas užėmė tris ketvirtadalius puslapio. Septynių skilčių informacija buvo paskelbta vidiniuose puslapiuose. Joje skaitytojai supažindinami su Lietuvos geografija, istorija, kalba, kultūra, Vilniaus universiteto įsteigimu, jo veikla, įtaka Lietuvai ir kitom kaimyninėm valstybėm. Šią informaciją paruošė Rymantė Steponaitytė. Žurnalas yra plačiai skaitomas ne tik ateivių, eilinių brazilų, bet ir valdžios žmonių, pradedant pačiu prezidentu ir ministerių kabineto nariais. Lig šiol Brazilija buvo didžiulis ateivių tirpinimo katilas, bet dabar pastebima lankstesnė linija. Kasmet Sao Paulo mieste rengiama kultūrinė ateivių paroda ir ateivių olimpiada. Paroda šiemet bus jau ketvirtoji, olimpiada — penktoji. Į šiuos renginius įsijungia vis daugiau augštųjų Brazilijos valdžios sluogsnių. Tautinės ateivių grupės dalyvauti kviečiamos per jų ambasadas ar konsulatus. Kadangi lietuviai savo konsulo neturi, oficialiu jų atstovu yra pripažinta Brazilijos Lietuvių Bendruomenė. Be sporto, į tuos renginius yra įtraukstas tradicinis tautybių karalaitės rinkimas, dainų ir šokių festivalis. Sao Paulo baltiečiai meno ir kultūros parodą rengia bendromis jėgomis, jon įjungdami tautinių šokių ansamblius ir chorus, kurie susilaukia nemažo spaudos dėmesio.

SOVIETŲ SĄJUNGOS DELEGACIJA, siekianti glaudesnių ryšių su Brazilija, balandžio 17 d. atvyko į Sao Paulo miestą. Ją su plakatais sutiko būrys pavergtų tautų atstovų. Ypač ryškus buvo lietuvių plakatas: "Laisvę Blatijos šalims: Lietuvai, Latvijai ir Estijai!" Portugalų restorane tą pačią dieną buvo surengtos išleistuvės prel. Pijui Ragažinskui, išvykstančiam į Europą. Šia proga jis taipgi planuoja aplankyti ir savo gimines bei artimuosius sovietų okupuotoje Lietuvoje. Sao Paulo lietuvių vardu jam laimingos kelionės linkėjo J. Tatarūnas ir J. Čiuvinskas. Dalyvių vardu buvo įteikta nedidelė auka kelionei.

Argentina

KATALIKIŲ MOTERŲ IR MERGAIČIŲ BIRUTĖS DRAUGIJA tradicines nuotaikingas Juozines surengė kovo 23 d. Buenos Aires priemiestyje Temperley-Adrogue, savo namuose. Kaimyninėj koplyčioj Mišias už gyvas ir mirusias birutietes atnašavo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Petraitis. Vaišės įvyko birutiečių namuose. Čia pirm. Jonė Macaitytė pirmiausia pasveikino Juozę Brazaitienę ir kun. Juozą Petraitį. Argentinos Lietuvių Centro vicepirm. inž. J. Gaidimauskas džiaugėsi gražia birutiečių veikla ir linkėjo ją tęsti ateityje. Solo dainų padainavo Adelė Koženiauskienė, programon pirmą kartą įsijungė ir Alina Gaidimauskaitė. Visiem Juozam ir Juozėm sugiedota "Ilgiausių metų".

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE centro valdyba pirmą kartą Argentinoje nutarė surengti talentų vakarą jaunimui. Šiuo žingsniu tikimasi sustiprinti ir pagyvinti lietuvių jaunimo veiklą, jo meilę gimtajam tėvų kraštui. Vakaro reikalu įdėtas pranešimas lietuvių ir ispanų kalbomis "Argentinos Lietuvių Balso" birželio laidoje. Smulkesnės informacijos žadamos vėliau.

Australija

MELBURNO "KLUMPAKOJIS", vadovaujamas Angelės Morkūnienės, yra pakviestas į VI tautinių šokių šventę Čikagoje liepos 4-5 d.d. Išvykai ruošiasi 18 šokėjų, tačiau kelionė jiems sudaro nemažą problemą, nes daugelis jų yra arba studentai, arba neseniai dirbti pradėję žmonės. Gegužės 17 d. "Klumpakojis" Lietuvių Namuose rengia kabaretinį vakarą su įdomia programa. Finansinės paramos ypač yra reikalingi du sunkiai besiverčiantys jaunuoliai. Vakaro pelnas skiriamas išvykai.

DEŠIMTOSIOS ANTANO KRAUSO MIRTIES METINĖS iškilmingai paminėtos Melburne gegužės 4 d. Velionis buvo kultūrininkas, savo bute įsteigęs lietuvių kalbos mokyklą, platinęs lietuviškas knygas, vadovavęs Australijos Lietuvių Kultūros Fondui, iš kurio vėliau išaugo Australijos Lietuvių Fondas. A. Krausas pradėjo rinkti knygas, iš kurių vėliau sudarė ALB krašto valdybos biblioteką. Po jo mirties šis darbas buvo nutrūkęs, kol 1978 m. ALB krašto valdybą biblioteką perdavė AL Fondui. Pastarosios valdyba biblioteką nutarė padaryti šaltinių biblioteka, kurioje telkiamos tik istorinės bei mokslinės knygos, Lietuvą liečiantys leidiniai ir straipsniai svetimomis kalbomis. Šiai bibliotekai dabar vadovauja D. Baltutienė, talkinama J. Mikšto. Dešimtųjų A. Krauso mirties metinių proga bibliotekai duotas jo vardas, jos patalpose pakabintas velionies portretas. Velionis taipgi buvo įrašytas į Australijos Lietuvių Fondo atminimų knygos atskirą lapą, kuriame bus žymimi įnašai jo vardu. Pradinį $100 įnašą įteikė velionies našlė Angelė Krausienė. Tikimasi, kad savo įnašais įsijungs buvusieji jo mokiniai skautai, kolegos ir bičiuliai iš visos Australijos.

Britanija

ŠV. MATO ANGLŲ KATALIKŲ ŠVENTOVĖJE Londone balandžio 20 d. buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos už sovietų okupuotą Lietuvą ir joje religinę priespaudą kenčiančius mūsų tautiečius. Dalyvių susilaukta apie 400. Jiems klebonas kun. J. P. Devane paaiškino šių Mišių reikšmę ir juos supažindino su Londono lietuvių choru bei jo vadovu J. Černiu. Mišias atnašavo ir jautrų pamokslą pasakė kun. D. Stack. Choras sugiedojo šešias lietuviškas giesmes, vargonais pritariant Vincui O'Brienui. Parapijos žiniaraštyje, turinčiame 1.400 egz. tiražą, buvo paaiškintas lietuviškų giesmių tekstas, paminėti sovietinėse darbo stovyklose uždaryti kaliniai — Vladas Lapienis ir Petras Paulaitis. Šios parapijos veikloje aktyviai dalyvauja M. Bajorinas, kurio iniciatyva ir buvo surengtos pamaldos už Lietuvą. Anglų parapijos vadovybė Londono lietuvių chorą pakvietė į savo klubą, kur buvo pasivaišinta, pasidalinta žiniomis apie kenčiančią Lietuvą.

NOTTINGHAMO ŽIDINYJE gegužės 16-18 d.d. rengiama lietuvių skautų ir skaučių savaitgalio stovykla. Jon įsijungs svečias iš Kanados — skrajojantis skautų kapelionas kun. Stasys Kulbis, SJ. Jis atnašaus Mišias, padarys pranešimą, iliustruotą nuotraukomis.

Hamiltono "Gyvataras" Rezginėlės šokyje sukaktuvinio koncerto metu. Grupė jau pasiruošusi tautinių šokių šventei Čikagoje, International amfiteatre, liepos 6 dieną Nuotr. J. Miltenio

Taip sako istoriniai faktai

Anoniminiam lenkui — "Tėviškės Žiburių" skaitytojui, rašančiam lenkų spaudoje

STEPAS VARANKA

Lenkų laikraštis Toronte "Związkowiec" š. m. balandžio 9 d. išspausdino trumpą, raide "j" pasirašytą straipsnį "Litwini dobrze i zle o polakach" (Lietuviai gerai ir blogai apie lenkus).

Iš "j" straipsnio aiškiai matosi, kad jis yra labai nepatenkintas mano straipsniu "TŽ" š. m. vasario 14 d., kuriame buvo aprašymas lenkų Rytų Žemės Sąjungos surengto Vilniaus vakaro. Autorius sako, esą viskas būtų gerai, jeigu Varanka būtų aprašęs tik vakaro eigą be savo kandžių pastabų, rodančių jo nepalankumą viskam, kas lenkiška.

Mano nuomone, "j" nesusigaudo, mažai pažista praeities lietuvių-lenkų santykius. Nesantaikos "vėžys" prasidėjo 1920. X. 9 nuo klastingo Vilniaus užgrobimo. Galbūt autorius, kuris bijo pasirašyti savo pavarde po straipsniu, yra užsimojęs iškraipyti istorinius faktus. Lenkų pogrindžio armijos bei lenkų partizanų užpuolimus bei jų žiaurumus jis priskiria bolševikų partizanams, kad išdailintų tuos "didvyriškus" žygius Vilniaus krašte. Lietuvos Vietinės Rinktinės kautynės prie Ašmenos, Trakų užpuolimas ir kiti įvairūs susidūrimai su lenkų partizanais nėra išgalvotos pasakos. Dar yra daug gyvų liudininkų, lietuvių ir lenkų, kurie apie tai rašo savo atsiminimuose. Kaikurie buvę kariškiai savo atsiminimus iš tų laikų aprašo "Karyje".

Taip pat atsiminimus rašo ir lenkai AK (Armija Krajowa) nariai, kurie buvo partizanais. Yra parašyta daug knygų ir dar daugiau straipsnių. Pvz. Jan F. Moralewski "Polska Podziemna na Wilenszczyznie", Bronislaw Krzyžanowski "Wilenski Matecznik" knygoje (be cenzūros) smulkiai aprašo lenkų partizanų kovas su gen Plechavičiaus rinktinės daliniais prieš Ašmenos ir kitose Vilniaus krašto vietovėse. Šios knygos autorius mini garsųjį lenkų partizanų vadą "Lupaszko", kuris su savo gauja siautė Vilniuje ir Vilniaus krašte, žudė lietuvius ir plėšė kaimus. Vėliau "Lupaszko" — Zygmund Szyndzielarz persimetė į Lietuvos gilumą. Yra Henry Wisner knyga "Wojna nie Wojna", Jerzy Ochmanski "Historia Litwy", Piotr Lossowski "Stosunki Polsko-Litewskie w latach 1919-1920". Laikraščiai "Tydzien Polski", "SPK Kombatant w Ameryce", "Orzel Biały", 'Kresowiak", net mėnesinis Šv. Kazimiero parapijos Toronte biuletenis "Nasza Credit Union" Vilniaus Aušros Vartų Mariją vadina "lenkų karaliene". Žymaus lenkų veikėjo, politiko Adamo Pragiero "Czas przeszly dokonany" jo ranka yra parašyta deklaracija 1943, XII. 19, liečianti Lenkijos teritorijos integralumą. Tadeuszo Lopalewskio knygoje "Między Niemnem a Dzwiną" 252 psl. yra įdėta Vilniaus raktų nuotrauka su užrašu: "Klucze Wilna ofiarowane marszalkowi J. Pilsudskiemu, czekają na nowego oswobodziciela į obronę" — Vilniaus raktai, įteikti maršalui Pilsudskiui, laukia naujo išlaisvintojo ir gynėjo. "Dziennik Polski" Anglijoje 1961. V. 10 paskelbė gen. Anderso kalbą, pasakytą gegužės 3-sios progą, kurioje paminėjo turėtą prieš 3 metus pasikalbėjimą su senatoriumi, vėlesniu JAV prezidentu Kennedy. Jis Kennedžio buvęs paklaustas, kaip įsivaizduoja būsimą Lenkiją? Andersas atsakęs: Lenkija negali būti be Vilniaus ir Lvovo. Tas pats laikraštis 1955. XI. 21 paskelbė Mančesteryje suvažiavusių 7.000 laisvųjų lenkų 12 punktų rezoliuciją ištikimai kovoti už nepriklausomą Lenkiją. Antrame punkte sakoma: "Ištvermingai kovosime už savo tėvynę Lenkiją su Lvovu ir Vilniumi rytuose, Vroclavu ir Štetinu vakaruose". Suvažiavimą laimino arkivyskupas Gawlina.

"Dziennik Polski i Dziennik Zolnierza" 1978. I. 11 paskelbė tremties vyriausybės prezidento St. Ostrowskio Naujų Metų kalbą, kurioje jis aiškiai pasakė: "Emigracija neišsižada Lvovo ir Vilniaus".

Galėčiau paskelbti daugybę faktų, rodančių, kad dauguma lenkų, su mažom išimtim, "serga" Vilniaus savinimosi liga, kuri prasidėjo nuo nelaimingos Liublino unijos. Savinimasis sustiprėjo Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Suvalkų sutarties sulaužymas ir klastingas Želigowskio žygis į Vilnių bei jo prijungimas prie Lenkijos valstybės visai suardė lietuvių — lenkų santykius. Lenkų okupacijos laikotarpyje Vilniaus krašto lietuviai buvo naikinami ir persekiojami, ypač vaivados Bocianskio ir arkivyskupo Jalbrzykowskio laikais.

Autorius "j" painiojasi datose. Straipsnis, kurį autorius komentuoja, buvo išspausdintas vasario 14 d., o ne 7. Autorius prikiša man nežinojimą elementarinių istorinių datų bei faktų. "J" Jaltos konferencijos datos ir pats nepaminėjo. O ta konferencija vyko 1945. II. 4-11 dienomis. Emigracinė lenkų vyriausybė savo deklaracijoje 1945. VI. 25 paskelbė, kad Jaltos nutarimų nepripažįsta, nes ji konferencijoje nedalyvavo.

Tiesa, lietuvių savisaugos daliniai Vilniaus krašte dažnai būdavo priversti gintis ir kovoti su lenkų partizanais bei AK daliniais. Tekdavo lietuviams susidurti ir su rusų-komunistų partizanais, bet lietuviai gerai atskirdavo kur buvo rusų gaujelės ir kur lenkų partizanai. Aš manau, kad autorius ir pats gerai žino, kad prie Ašmenos buvo susidūrę lenkų ir lietuvių daliniai. Taip pat ir Trakų užpuolimą įvykdė lenkų partizanai. Po jo buvo rasti keli nužudyti lietuviai policininkai — Špokas, Grinkevičius ir teisėjas Žibalas.

"J" rašo, esą nepagrįstai kaltinti lenkus yra rizikingas dalykas. Be reikalo susijaudinęs autorius imasi grasinimo, esą lenkai gali dokumentaliai išdėstyti lietuvių padarytus nusikaltimus prieš lenkus rusų okupacijos ir lietuvių-vokiečių bendradarbiavimo laikotarpyje. Lenkai iki šiol to nedarę tik dėl abiejų tautų gerovės ateityje.

Mano straipsnyje ir komentare "Lenkiškas Vilniaus vakaras" nieko išgalvoto ir neteisingo nebuvo. Aš ėmiau faktus iš lenkų istorijos knygų bei pačių lenkų rašytų straipsnių ir atsiminimų. Man teko kalbėti su keliais lenkais, kurie sakė, kad Lenkijoje nebuvo Švento Kryžiaus sunkiųjų darbų kalėjimo nei Kartuskos Berezos stovyklos. O visdėlto ir tas kalėjimas, ir ta stovykla egzistavo. Patarčiau autoriui "j" pasiskaityti vilniečio Jeronimo Cicėno knygą "Vilnius tarp audrų" arba prof. Mykolo Biržiškos "Vilniaus Golgota" ir susipažinti, kaip buvo traktuojami lietuviai Vilniuje ir Vilniaus krašte.

Piotr Losowski knygoje, išleistoje Varšuvoje 1966 m., "Stosunki Polsko Litewskie w latach 1918-1920" smulkiai aprašo, kaip karinė lenkų organizacija POW 1919 m. norėjo Lietuvoje padaryti perversmą ir visą Lietuvą prijungti prie Lenkijos. Lenkai visais būdais stengėsi kenkti Lietuvai.

1919 m. generalinis Vilniaus srities komisaras J. Osmolowski paskelbė įsakymą spaudoje, kad iš Vilniaus lietuvių yra atimama gimnazija, seminarija, augštieji mokslo kursai, bendrabutis ir prieglauda Subačiaus gatvėje nr. 16., lietuvių poliklinika Vilniaus gt. nr. 28 ir daug kitų nuosavybių.

1925 m. vasario 20 d. lenkai nuplėšė Lietuvoos Vytį nuo Žaliojo tilto, kur jį įlydino tilto statytojas inžinierius P. Vileišis. "Tempus fugit" — laikas bėga sakydavo romėnai. Turėtų ir buvusios žaizdos užgyti. Deja, taip nėra. Vilniuje yra daug lenkų kultūros ir lenkiško sentimento, yra iš Vilniaus kilusių nemažai žymių lenkų mokslininkų, rašytojų, poetų, dvasiškių ir kariškių, bet tai neturėtų reikšti, kad Vilnius yra lenkų miestas ir kad jis turi priklausyti Lenkijai. Kol lenkai savinsis Vilnių, tarp lietuvių ir lenkų nebus rimtos draugystės. Lietuviai iš esmės nėra lenkų priešai. Lietuviai norėtų būti su lenkais geri kaimynai. Deja, lenkai to nenori suprasti.

$1000 STUDENTUI

Muziko Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė savo mirusio vyro atminimui įsteigė kasmetinę **Broniaus Jonušo stipendija.**

Stipendija duodama jaunuoliui-lei, kuris-ri, šalia savo pagrindinių studijų, ryžtasi studijuoti ir lituanistiką. Iš kandidatų pageidaujama, kad jis ar ji būtų aktyvūs lietuviškųjų jaunimo organizacijų nariai ir savo veikla pasireikštų lietuviškoje dirvoje.

Stipendija šiais metais bus trečia iš eilės: pirmą laimėjo Robertas Saldys iš Brazilijos, antrą Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono, Mass. Stipendijos dydis — $1.000.

Kandidatus stipendijai su savo rekomendacijomis gali siūlyti kiekviena lietuvių jaunimo organizacija, įvairūs sambūriai ir kiti organizaciniai vienetai iš betkurio kontinento. Siūlymo terminas — 1980 metų birželio 30 diena.

Stipendijos kandidatui parinkti bus sudaryta vertintojų komisija. Sprendimai daromi balsų dauguma. Kandidatus siūlyti šiuo adresu: Mrs. Emilija Jonušienė, 4006 S. 26th Street, Omaha, Nebr. 68107, USA.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Geras parinkimas ir geras pirkinys visiems kanadiečiams!

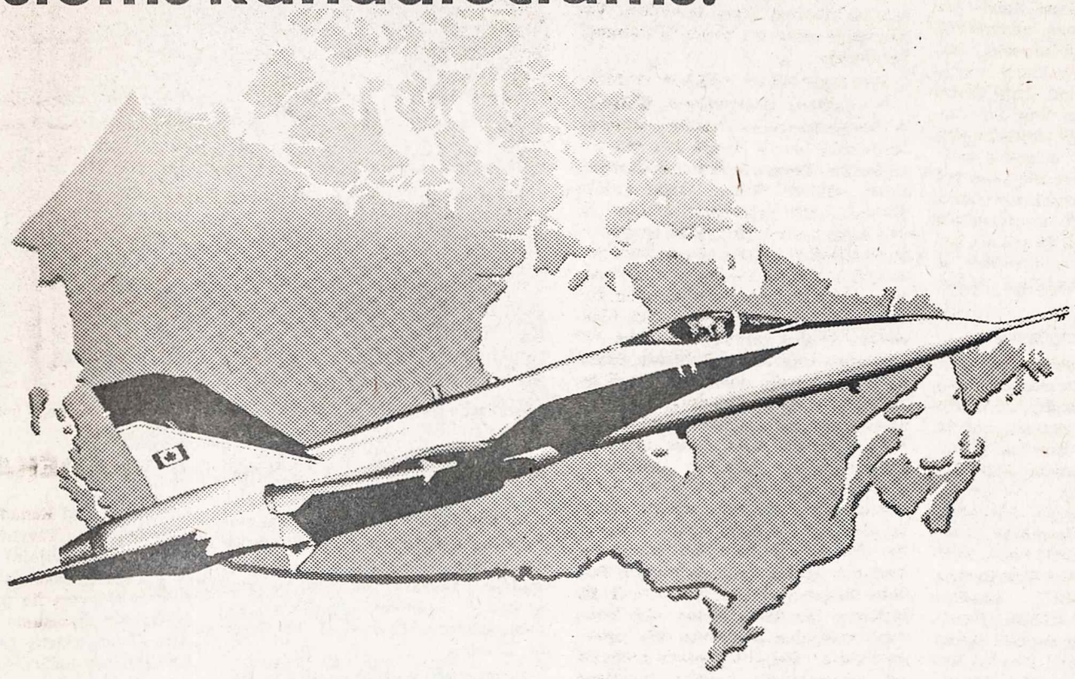

Lėktuvas CF-18 yra geras parinkimas ir geras pirkinys mums visiems Ontario provincioje ir Kanadoje!

Kanados vyriausybė parinko geriausią naikintuvą savo krašto gynybai—CF-18. Šis parinkimas teiks Ontario provincijai didelę ekonominę naudą dabar ir ateityje.

Geras pirkinys mūsų saugumui.
CF-18 yra stiprus, modernus ir patikimas. Lengvai pritaikomas. Dėl savo tobulesnės technologijos, lankstaus plano, plataus karinio pajėgumo jis yra atviras naujiems patobulinimams ir gali būti pritaikytas besikeičiantiem gynybos poreikiam. Tokios savybės nulėmė jo parinkimą Kanadai.

Geras pirkinys Ontario ekonomijai.

Parinkdama CF-18, Kanada sėkmingai sudarė sutartį, kuri bus labai naudinga mūsų verslams ir pramonei. Mes gauname žymiai daugiau nei 137 naikintuvus. Įpareigojanti sutartis su Mc Donnell - Douglas skatins naujus investavimus ir pirkimus daugelyje sričių, plės pagalbą eksportuotojams ir perteiks naują technologiją Kanadai. O tai reiškia augimą. Lėktuvų gamintojai per sekančius penkiolika metų sudarys trijų bilijonų dolerių vertės sutartis su įvairiom įmonėm visoj Kanadoj. Tuo būdu gaus darbo tūkstančiai darbininkų.

Didelė to sandėrio dalis bus naudinga Ontario provincijai, ypač jos aviacijos ir elektroninei pramonei.

Geras pirkinys Ontario verslams.

CF-18 sutartis teikia nepaprastai daug galimybių Ontario verslams. Daugelis Kanados verslų bei pramonės įmonių, mažų ir didelių, dalyvaus visoje eilėje projektų, sudarytų McDonell-Douglas bendrovės.

Dabar jūsų eilė pasinaudoti šiomis galimybėmis. Tad pilnai pasinaudokite jomis. Kanadiečiai priklauso nuo JŪSŲ iniciatyvos ir dinamizmo. Visi Ontario gyventojai gali dalintis laimmėjimais.

Tai geras pirkinys!

Jei norite daugiau sužinoti apie esamas galimybes savo įmonėms, kreipkitės į Kanados vyriausybės verslo informacijos centrą — Business Information Centre. (Toronte, 416-369-4941; kitur Ontario provincijoje kreipkitės į savo telefono operatorę, prašydami Zenith 0-3200).

Government of Canada — Gouvernement du Canada

Canada

Hon. Pauline McGibbon, Adrienne Clarkson, Darryl Sittler, Pierre Berton

Jūs turite daug bendro su šiais žmonėmis

Viešoji jūsų biblioteka. Jie taipgi ja naudojasi. Tai vieta, kur randami atsakymai į visokius klausimus. Tai vieta, kur galite ir jūs ateiti bei pasidžiaugti. Pavyzdžiui, galite apžiūrėti bei pavartyti rinktines knygas bei laikraščius, išleistus gimtąja kalba.

Jūsų biblioteka taip pat turi muzikos plokštelių, filmų, paveikslų, informacinių, mokslinių ir kitokių knygų. Visa tai rasite viešojoje savo apylinkės bibliotekoje, kuri yra susitikimo vieta — jūsų ir žmonių, turinčių atsakymus. Susidomėkite mumis!

Ontario

Reuben Baetz, Minister of Culture and Recreation

William Davis, Premier

DMNP lietuvių parapijos šventovėje buvo surengtas religinis koncertas, kurio programą atliko Čiurlionio ansamblis Nuotr. V. Bacevičiaus

Dešimt metų su daina

"Aidas" atšventė savo sėkmingos veiklos 10 metų sukaktį

KAZYS MILERIS

Sir John A. MacDonald gimnazijos auditorijoj š. m. balandžio 27 d. Hamiltono aidietės davė savo tradicinį pavasario koncertą, kuris buvo sukaktuvinis. Jei metų skaičiumi dar nėra daug kuo girtis, tai savo nuveiktais darbais tikrai yra kuo.

Kas šiandien išeivijoj nežino aidiečių? Su daina jos jau yra spėjusios apkeliauti beveik visą pasaulį. Jų koncertų klausėsi žmonės Italijoj, Vokietijoj, Anglijoj. Jos aplankė lietuvius, gyvenančius Pietų Amerikos kraštuose, visus didesnius lietuvių telkinius Kanadoje ir Amerikoje. Tai keliaujančios dainininkės. Jei kur gyvenantys tautiečiai neturėjo progos išgirsti jų koncertų, tai tikriausiai jie pasiklauso jų dainavimo iš plokštelių, kurių "Aidas" jau yra išleidęs dvi: "Baltos gėlės" 1973 m. ir "Keliaujame su daina" 1975 m. Daug tų plokštelių pateko ir į Tėvynę. Ir ten tautiečiai turi progos pasiklausyti Hamiltono lietuvaičių dainavimo. Ruošiamasi jau ir trečiajai "Aido" plokštelei su naujuoju chorvedžiu muz. J. Govėdu ir su choru dainuojančiu naujuoju solistu R. Strimaičiu.

Savo koncerte choras iš viso atliko 26 kūrinius. Tai buvo choro dainos, solisto R. Strimaičio pasirodymai ir bendros dainos solisto su choru. Tai buvo daugiausia liaudies dainų harmonizuotės, senų ir žinomų lietuvių kompozitorių, o taip pat ir choro vadovo. Buvo girdėtų kūrinių ir negirdėtų, sukurtų čia ir Tėvynėje. Girdėjome ištraukų iš operų "Jūratė ir Kastytis" V. K. Banaičio, "Gražina" J. Karnavičius, "Marytė" A. Račiūno. Buvo ir pasaulinių kompozitorių veikalų — F. Schuberto "Upėtakis" ir "Serenada", E. Tosti "Tavęs nebemyliu" ir E. Toselli — "Serenada". Visos dainos buvo atliktos su subtilia interpretacija, vienalyčiu skambėjimu. Viską jungė virtuoziški J. Govėdo fortepijono interliudai. Dauguma dainų buvo parinkta žaisminio pobūdžio, su stipriu ritmu. Choras nerodė jokio klouniškumo, kad iš publikos iššauktų ovacijų. Buvo gana santūrus judesiuose. Tik vienoje dainoje — M. Noviko. "Dainuokim po du" matėme mergaites savo dainą palydinčias rankų plojimais. Čia buvo duota tai, ką mūsų publika mėgsta. Juk šiandien mes į koncertus einam ne jieškodami susikaupimo, bet išsiblaškymo. O čia buvo dainos, kurioms norisi pritarti ir kojos, ir širdies taktu.

Anksčiau mane ėmusi baimė, kad labai jaunų mergaičių priėmimas į chorą gali išstumti vyresniąsias, nepasitvirtino. Šiandien "Aidas" yra labai išsilyginęs balsais ir savo išvaizda. Jaučiamas nepaprastas dainavimo entuziazmas. 32 dainininkės atiduoda visa, kiek tik gali. Ir jei kiekvienam chorui yra svarbi jo išvaizda, tai "Aidas" neabejotinai ją turi. Kas begali būti gražesnio už jaunystę? Jei anksčiau galėjai kibti prie aidiečių dėl jų lietuviškos tarsenos, tai šiandien tų užpuolimų jau nebeturėtų būti. Bet jei visvien dar jieškotum kokios kritikos, tai galėtum pasakyti, kad dauguma dainininkių visiškai nežiūri ir neseka savo dirigento. Bet matyti, kad savo dalys ir dainų žodžiai jau taip gerai išmokti ir žinomi, kad nebėra reikalo.

Koncertas baigtas sveikinimais. Sveikino KLB krašto v-bos pirm. J. R. Simanavičius, AV par. klebonas prel. J. Tadarauskas, KLB Hamiltono apyl. pirm. M. Gudinskas. Jautrų žodį tarė pats "Aido" įsteigėjas, dabar administratorius, J. Pleinys. Buvo į sceną iškviestas ir pirmasis "Aido" dirigentas bei vadovas sol. V. Verikaitis ir choro krikšto tėvai. Po koncerto visi nuvyko į Jaunimo C. salę vaišėms, kur sukaktuvininką "Aidą" dar sveikino Hamiltono organizacijų atstovai, buvo perskaitytos gautos sveikinimų telegramos iš generalinio Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino, O. J. Kirvaičių iš Toronto ir E. K. Norkų iš Hamiltono.

Negalėdamas pagauti visad skubančio ir bėgančio "Aido" dirigento muz. J. Govėdo, į keletą chorą liečiančių klausimų sutiko atsakyti to choro įsteigėjas ir jo administratorius J. Pleinys.

— Kaip jauties, Jeronimai, dabar švęsdamas savo įsteigto "Aido" 10 metų sukaktį?

— Jaučiuos laimingas. Paprastai mūsų planai ir siekimai tik iš dalies teišsipildo. Man čia viskas išsipildė su kaupu. Nesitikėjau, kad "Aidas" galės tokiu dideliu įnašu prisidėti prie mūsų išeivijos kultūrinės veiklos.

— Buvai čia visą laiką žinomas kaip ateitininkų veikėjas, bet nieko bendro, kiek žinau, neturėjai su muzika. Tad kaip atsitiko, kad ėmeisi šio dainos vieneto organizavimo?

— Pastebėjau, kad pas mus yra daug jaunimo, kuris neranda vietos kitose meninėse grupėse, ypač mergaičių. Turėjom jaunimo, šokančio tautinius šokius, turėjom vaidinančio jaunimo, bet dar neturėjome dainuojančio jaunimo. Todėl ir kilo mintis tą likusį jaunimą suburti į dainos vienetą.

— Dabar, kai jau, rodos, pasiektos visos choro augštybės, tėra palikęs vienas kelias — žemyn. Kaip žiūri į "Aido" ateitį?

— "Aidas" per 10 metų pasiekė jau gana augšto meninio lygio. Ypač daug yra pasidarbavęs muz. J. Govėdas. Natūralu, jei keičiasi "Aido" išvaizda, nes šis choras yra augančio jaunimo vienetas. Vienos ateina, kitos išeina. Iš pirmųjų dainininkių turime tik vieną D. Lukavičiūtę. Bent šiuo metu mes dar tebegalvojame apie "Aido" didėjimą ir tobulėjimą.

Taip kalbėjo to choro įsteigėjas, kuris jau 10 metų sielojasi "Aido" reikalais ir pats iš savo šeimos į tą chorą jau yra atsiuntęs vieną altą ir vieną sopraną.

Jaunimo Centro salėje "Aidas" buvo išdėstęs savo 10 metų veiklos aprašymų, nuotraukų, programų, skelbimų parodėlę, kuri buvo žmonių smalsiai lankoma ir žiūrima. Čia matei, kaip Šv. Tėvas Paulius VI kalbasi su aidietėmis, kaip Hamburgo miesto burmistras sveikina jas, kaip Muenchene skelbimų lenta kviečia visus į "Aido" koncertą. Skaitai ir nesupranti ispanų, portugalų, italų ir vokiečių kalbomis didžiųjų laikraščių aprašytus aidiečių koncertus. Ir stebiesi, kaip "Aidas" per 10 metų tiek daug galėjo pasiekti. Lietuviai savo daina ir chorais tebestebina visus. Jei pasitraukia viena dainininkų karta, ateina kita. O kol gyva bus lietuvių daina, gyva išliks ir mūsų tauta.

Lietuvaičių choras "Aidas" Hamiltone, paminėjęs savo veiklos dešimtmetį Nuotr. J. Miltenio

Šimtai spektaklių, 40 veikalų

Sugrįžus iš "Aukuro" trisdešimtmečio iškilmės

Prieš 30 metų į Hamiltoną (Kanadoje) suvažiavę nauji lietuvių ateiviai ir radę darbus pramonėje, nesitenkino vien duona — jie tuoj pat ėmė organizuoti kultūrinį gyvenimą. Į kultūrinių vienetų eilę, įsijungė ir mėgėjų teatras, pasivadinęs "Aukuru". Jo steigėja ir širdis buvo aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, kuri, kitų padedama, telkė apie save artistines pajėgas. Tada jos buvo jaunos ir per eilę metų išaugo į rimtus aktorius bei aktores, kurie pajėgė vaidinti ir sunkius veikalus.

Visa tai buvo prisiminta š. m. gegužės 4 d. Hamiltono Jaunimo Centro salėje, kurios papuošta scena kalbėjo apie darbingą praeitį. Joje pasirodžiusi režisorė E. Kudabienė metė žvilgsnį atgal, suminėdama pirmuosius aktorius veteranus. Štai jų pavardės: A. Šalčiūnas, A. Stasevičius, A. Radzevičienė, a. a. J. Žilius, V. Kvedaras, K. Meškauskienė, V. Panavas, A. Sutkaitytė, S. Stanulytė, L. Baltrukonytė, Č. Mickūnas, E. Mickūnas, A Mingėla. Vėliau prisidėjo daug naujų aktorių, kurie ir šiandieną nevengia scenos. Iš viso "Aukuras" per 30 metų suvaidino 40 veikalų ir surengė 150 spektaklių.

Iškilmės metu E. Kudabienė visa tai priminė gausiems dalyviams įsivedusi scenon tris vaikus, kuriems, rodydama scenos dekoracijas, papasakojo apie "Aukuro" atliktus darbus.

Meninę iškilmės programą pradėjo jauniausi aktoriai — Tomas Kekys ir Matas Stanevičius, atlikę dialogą "Kiškis ir ežys". Pasirodė ir "Aukuro" liepsnelės — Onutė Stanevičiūtė, Onutė Žukauskaitė ir Ramona Macytė su pritaikyta scenine ištrauka.

Pasitraukus atžaloms nuo scenos, žiūrovai išvydo suaugusius meno atstovus — deklamatorius, muzikus, aktorius, dainininkes, solistę.

Su deklamacijomis pasirodė E. Labuckas, A. Stasevičius, M. Kalvaitienė. Įvairių scenos veikalų ištraukas vaidino A. Žilvitienė, E. Kudabienė, M. Kalvaitienė, A. Stanevičius, D. Jonikaitė, D. Kudabaitė, I. Kudabaitė, K. Kalvaitis. Jie davė ištraukas iš J. Griniaus "Gulbės giesmės", B. Sruogos "Pavasario giesmės" ir G. Zapolskos "Ponios Dulskienės moralės". Buvo parinkti būdingesni momentai, kuriuose pasireiškė stipresni aktoriai.

Žymi vieta programoje teko muzikams, solistei ir moterų sekstetui. Klarnetistas A. Dudonis, akompanuojamas L. Marcinkutės, atliko Mozarto, Chopino ir Paganinio kūrinių. Moterų sekstetas (A. Laugalienė, T. Kalmantavičienė, M. Kalvaitienė, A. Matulienė, L. Stungevičienė, E. Kudabienė) padainavo daugiausia lietuvių kompozitorių kūrinių. Akompanuojamos jauno muziko A. Juodelės, dainininkės subtiliai, darniai ir gyvai atliko pasirinktus kūrinius, ypač išryškindamos lyriškąsias vietas.

Torontiškė solistė S. Žiemelytė, akompanuojama taip pat torontiškės L. Marcinkutės, padainavo J. Stankūno, Beethoveno, Rubinšteino kūrinių ir ištraukas iš operų A. Thomas "Mignon", G. Bizet "Carmen". Programa baigta solistės ir moterų seksteto daina "Vai dudu dudi" (St. Šimkaus).

Kaip matyti iš suminėtų dalykų, programa buvo plati, įvairi ir užtruko apie dvi valandas. Pranešėja buvo V. Stanevičienė.

Po meninės programos prasidėjo prozinė — scenoje susitelkė aukuriečiai išklausyti sveikinimų. Ištisą pusvalandį jie stovėdami klausė gausių sveikintojų. Žodžiu sveikino: KLB pirm. J. R. Simanavičius, KLB Hamiltono apyl. pirm. M. Gudinskas, prel. J. Tadarauskas, šaulių kuopos atstovas p. Kanopa, SLA 72 kuopos vardu J. Šarapnickas, skautų bei jų rėmėjų — D. Gutauskienė, "Aido" choro — J. Stankus, "Gyvataro" — G. Breichmanienė ir I. Jokūbynienė, Ročesterio aktorių — p. Ilgūnas, Aušros Vartų par. choro — D. Deksnytė-Powell, Toronto "Aitvaro" — A. Dargytė-Byszkiewicz ir L. Nakrošienė. Raštu sveikino: gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, vietinis pensininkų klubas, B. Pūkelevičiūtė, J. Danys, p. p. Slavėnai, V. Anysienė ir kt.

Tai buvo graži teatrinio derliaus šventė, padrąsinusi aukuriečius naujiem darbam. Teatro administratorius K. Mikšys, dėkodamas šventės dalyviams, džiaugėsi jų gausumu ir apgailestavo, kad nevisus galėjo sutalpinti.

Trisdešimtmečio proga buvo labai puošniai atspausdinta programa su nuotraukų montažais. Gaila tik, kad tokios šventės leidinyje palikta daug klaidų.

Dabar aukuriečiai ruošiasi dalyvauti dviejuose festivaliuose — daugiakultūriame Hamiltone ir lietuvių — Čikagoje. Danutė Kudabaitė-Mitchell yra išvertusi į anglų kalbą A. Rūko veikalą "Svajonių šalis" (Land of Dreams), kuris jau buvo vaidintas kanadiečių teatre "Theatre of Tomorrow". Ten vaidino ir penki aukuriečiai.

Gero vėjo būsimiems "Aukuro" darbams ir ryžtingajai jo vadovei E. Kudabienei! **Bv.**

● Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

KANADOS LIETUVĖ KVIEČIA TAUTIEČIUS

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą, įkainojant namus, tvarkant mortgičių reikalus Vankuveryje, pasinaudoti sąžiningu patarnavimu

ALBENIA ANDERSON

Tel. 433-8231 291-1861 (namų)

MACAULAY NICOLLS MAITLAND & CO. LTD.

REAL ESTATE (serving Greater Vancouver area since 1898)

#101 - 5021 Kingsway, Burnaby, B.C., V5H 4A5, Canada

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

"Aukuro" teatro atžalynas su režisore E. Kudabiene scenoje trisdešimtmečio iškilmėje Nuotr. M. Borusienės

Lietuvių ir žydų pasitarimas

Š.m. balandžio 20 d. Niujorke, B'NAI B'RITH Anti-Defamation Lygos patalpose, įvyko kruopščiai planuotas lietuvių ir žydų atstovų pasitarimas. Pasitarimo iniciatoriumi buvo Anti-Defamation Lygos tarpkultūrinių reikalų komisijos pirm. adv. Alexander Epstein (kanadietis), kuris, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. inž. Vyt. Kamantui pritarus, pasitarimo sušaukimo pastangas koordinavo su JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. inž. Alg. Gečiu.

Pasitarime žydams atstovavo B'NAI B'RITH Anti-Defamation Lygos centro komiteto pareigūnai — JAV-ių programos direktorius Theodore Freedman, kodirektorius Leon Klinicki, rabinas Leonard S. Krawitz, tarybos narys Edward Weiss ir minėtasis A. Epstein, kuris pasitarimui ir pirmininkavo.

Lietuvių Bendruomenei atstovavo PLB garbės teismo pirm. dr. Bronius Nemickas, JAV LB visuom. reik. tarybos pirm. A. Gečys, Kanados LB visuom. reik. komisijos pirm. adv. Joana Kuraitė, PLB visuom. reik. komisijos narys kun. K. Pugevičius, JAV LB tarybos narys dr. Viktoras Stankus, AABS darbuotojas dr. Romualdas Misiūnas ir Audronė Misiūnienė, kuriai teko būti adv. Epsteino pirminiu kontaktu pasitarimo mintį gvildenant.

Posėdis buvo pradėtas lietuvių ir žydų atstovų tarpusavio pasiinformavimu apie grupių emigraciją į Ameriką, turimus uždavinius, sutinkamas problemas, pagrindines veiklos sritis. Po to atvirai, tačiau mandagiai aptartos tos problemos, kurios lietuvių — žydų tarpe kelia nesusipratimus ir jų tarpusavio bendradarbiavimą trukdo. Pasidžiaugta esamais šviesiais pavyzdžiais abipusiame bendradarbiavime, nutarta jį skatinti, jieškant to, kas mus jungia ir siekius stiprina. Sutikta, kad praeities žaizdų atvėrimas nepasitarnauja bendradarbiavimo puoselėjime ir jautrių klausimų svarstymas paliktinas kvalifikuotiems asmenims, o ne jausmo paveikiamoms masėms. Pasisakyta už artimą bendradarbiavimą žmogaus teisių, savitų kultūrų puoselėjimo, tautiškai — tikybiškai grynų šeimų išlaikymo srityse. Nutarta bendrai siekti iš komunikacinių priemonių eliminuoti vienų kitiems metamus kaltinimus, kurie tik kenkia glaudžiam bendradarbiavimui. Ir vieni, ir kiti stengsis visuomenės galvoseną formuoti antagonizmus šalinančia kryptimi. Sutarta keistis informacija ir iškylančias problemas aiškintis reguliariai šaukiamuose pasitarimuose.

Pasitarimas truko dvi su puse valandos. Jis praėjo nuotaikoje, kuri atsispindėjo Alg. Gečiui Epsteino — Friedmano pasiųstoje telegramoje: "Mes tikime, kad šis pasitarimas bus pradžia šilto ir nuoširdaus bendravimo, kuriame mūsų grupės ras galimybes kartu darbuotis bendrai mūsų žmonių gerovei".

Ag. (LB Inf.)

Ar galite rasti vietos Nana Mouskouri, Dan Hill, Harry Chapin, 6 augštų kino teatrui ir daugybei kitų jaudinančių renginių šį savaitgalį?

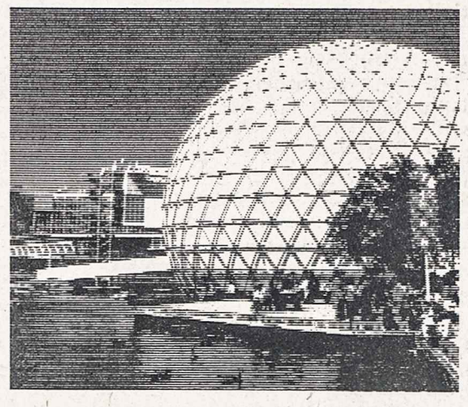

Puiku! Jie ateina pas jus

Hours of Operation.
Park opens at 10:00 a.m.-closes 1:00 a.m. (Sundays at 10:00 p.m.) Theatres open at 10:30 a.m.- last shows start at 9:30 p.m.

Daily Summer Program.
(May 15 to Sept. 14) Park open seven days a week.

*General Admission.**
Adults (18 and over) $2.50, $1.00 after 9:00 p.m. Juniors (13 to 17) $1.50. Children with adults 50¢, unaccompanied $1.50. Senior Citizens admitted free of charge.
**Note: Some prices and policies change during the Canadian National Exhibition, Aug. 13-Sept. 1. Public transportation provided by buses, streetcars, GO Commuter service and by special Ontario Place buses operating from the Gray Coach Terminal. For TTC information call 484-4544. Parking available on mainland and East Island.*

Miscellaneous.
For the handicapped or infirm, wheelchairs are available. Pets, skateboards and bicycles are not permitted on the grounds.

Pradedant gegužės 15

Visa tai jums

ontario place

955 Lakeshore Blvd. West, Toronto, Ontario, Canada. M6K 3B9. (416) 965-7711.
A Crown Corporation of the Government of Ontario. Ministry of Industry and Tourism. Hon. Larry Grossman, Minister.

Katalikybės šaknys lietuvių tautoje

Prof. Vyt. Vardžio veikalas "The Catholic Church, Dissent ant Nationality in Soviet Lithuania"

J. JAKŠTAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

BAŽNYČIA OKUPACIJOJE

1. Nuo okupacijos iki Stalino mirties

Prieš pradėdamas Bažnyčios tąsynes su sovietinės Lietuvos vyriausybe, autorius trumpai primena pačią okupacijos istoriją ir ją pradeda nuo Molotovo — Ribbentropo sutarties. Po okupacijos (1940-41 m.) parodoma, kaip naujoji valdžia visokiais dekretais nutraukė ryšius su Bažnyčia. Pirmiausia panaikino tikybos pamokas mokyklose ir atleido jų kapelionus. Čia pat įterpiamas bandymas iš kataliku pusės siūlyti "modus vivendi" su sovietine vyriausybe. Minimas straipsnis kun. S. Ylos ir ypač kun. M. Krupavičiaus memorandumas, iteiktas valdžios galvai Gedvilui. Memorandumo turiniui pritarė vyskupai ir dar tuo metu neištremtas Vatikano nuncijus. Dėl to memorandumo autorius pastebėjo, kad jis buvo parašytas turint kiek vilties "susiderinti su autoritetais" (54 p.), bet kaip vėliau pasirodė, viltis nepasitvirtino.

Nors memorandumas nepasirodė spaudoje, tačiau jis kažkaip buvo žinomas ir visaip komentuojamas.

Tenka kiek stebėtis, kad prof. Vardys nepaminėjo kito memorandumo, parengto ir su vyskupų pritarimu įteikto 1940. X. 7 naujai Lietuvos vyriausybei. Memorandumo 5 punktus paskelbė kažkoks V. Sudargas "Akiračiuose" II, 1980. Jame buvo siūlomasi itin artimai bendradarbiauti su paleckine vyriausybe.

Pirmus okupacinius metus Bažnyčia pergyveno be didesnių skaudulių. Net ir dideliame birželiniame išvežime okupantai paliko dvasiškius savose vietose.

Kitaip dėjosi po 1944 metų, sovietams vėl grįžus į Lietuvą. Prasidėjo laikai, apie kuriuos kalba autorius skyriuje "Nusileidžia geležinė uždanga: Stalino metai". Iš skyriaus pavadinimo aiškėja ir jo laiko rėmai, būtent, 1944-1953 m. Pažymėjęs pirmus kaip ir "taikos" metus, kol ėjo karas, autorius pradeda kloti skaitytojui pagal šaltinius atskirus faktus, rodančius, kaip valdžia vis kabinėjosi prie Bažnyčios ir jos hierarchijos. Kabinėjimosi tikslą nusakė vienas autoriaus cituojamas sovietinis istorikas: likviduoti klasinį klerikalizmo pagrindą ir sutraukyti ryšius tarp buržuazijos ir Bažnyčios. Pirmomis aukomis tapo vyskupai — V. Borisevičius, T. Matulionis ir M. Reinys. Jų suėmimai ir nuteisimai trumpai aprašomi. Gal nevieno skaitytojo būtų pageidaujama daugiau žinoti apie jų suėmimą ir teismo aplinkybes.

Stalino laikotarpis užsklendžiamas popiežiaus Pijaus XII 1949. VII. 13 enciklikos "Responsa ad dubia de communismo" užuomina ir sovietų reakcija į ją. Iš Lietuvos kunigų pareikalauta pasirašyti raštą, skelbiantį popiežių "karo kurstytoju ir kariškos dvasios šėtonu". Nors raštas reiškė sukilimą prieš popiežių, tačiau atsirado 19 kunigų, kurie pasirašė. Pasirodo, kad propaganda bei prievarta šį tą reiškia ir principiškai nusistačiusiems prieš ją.

Propagandos poveikiu bei prievarta aiškintinas ir vyskupų dalyvavimas "taikos gynimo konferencijoje" Zagorske (Maskvos metropolito buveinėje). Konferencijos dalyviai privalėjo pasisakyti prieš Korėjos karą ir prieš Ameriką. Negana to. Konferencijos rezoliucija turėjo būti pranešta kunigams ir paskelbta šventovėse. Kaip Lietuvoje buvo daroma, autorius nerašo.

2. Nuo Stalino mirties iki "LKB Kronikos"

Po Stalino mirties (1953) prasidėjusiame trumpalaikiame "atolydyje" Bažnyčia gavo atsikvėpti. Ryšium su Kruščiovo amnestija sugrįžo koks trečdalis (130) kunigų iš tremties. Leista įšventinti vyskupus Telšių ir Vilniaus vyskupijoms. Pirmą kartą valdžia leido spausdinti maldaknygę ir religinį kalendorių. Pradėta statyti, aišku, su valdžios leidimu, nauja šventovė Klaipėdoje. Deja, taikus sambūvis valstybės su Bažnyčia greitai pasibaigė ir tąsynės vėl prasidėjo. Pradžią davė iš tremties grįžęs vyskupas T. Matulionis, kuris ėmė valdyti savo Kaišiadorių vyskupiją be valdžios leidimo. Jis net pasirūpino įšventinti vyskupą ir sau įpėdinį jauną kunigą V. Sladkevičių. Sovietinė valdžia reagavo ištremdama abu vyskupus. Sekė ir Vilniaus vyskupo J. Steponavičiaus ištrėmimas. Arkiv. T. Matulionis ir mirė ištremtas. Kiti du tebėra ištremti iki šios dienos.

Valdžia kibo ir prie pastatytos Klaipėdos šventovės. Ji valdžios potvarkiu paversta filharmonijos sale. Labai trumpai paminimas klebono Povilonio, jo asistento Burneikio ir dar 5 pasauliečių teismas. Didžiai pagarsėjusi byla pačioje Lietuvoje ir išeivijoje būtų buvusi reikalinga platesnio pavaizdavimo užuot trumpos proginės užuominos, kad kun. Povilonis gavo 8 metų kalėjimo bausmę ir po kiek laiko buvo amnestuotas.

Jei prof. Vardžio Bažnyčios ir valstybės santykių dėstymas iki 1970 m. pabaigos buvo daugiau istorinis — suminėjimas paskirų faktų chronologine eile, tai tolimesniame dėstyme (VII, VIII skyriuje) jau leidžiamasi į sociologinę sritį, kur išilginė vyksmo linija pakeičiama skersine. Šiuo atveju vaizduojamas ne tiek vyksmas, kiek būsena (vok. Zustand).

VII skyriaus anraštė "Konstitucija, įstatymas ir Bažnyčia" rodo, kokią būseną autorius nagrinėja. Pirmiausia pažymima (89 p.), kad sovietų vartojamos vakarietiškos liberalizmo sampratos, kaip "atskyrimas Bažnyčios nuo valstybės", "sąžinės laisvė", formulė "įstatymų ribose" turi kitokią reikšmę, kaip liberalinėse Vakarų valstybėse. Šalia sąžinės laisvės, atskyrimo Bažnyčios nuo valstybės dar vis priduriama "antireliginės propagandos laisvė". Gal nebūtų jau taip blogai, jei komunistų partija neproteguotų antireliginės (ateistinės) propagandos. Jai valia brukti ateistinę propagandą (nors ir prisidengus mokslo vardu) ir tuo pačiu kalbėti prieš betkokį tikėjimą. Tą teiginį autorius patvirtina įspūdingu išvedžiojimu: "Sovietų Sąjunga organizuota kaip partinės orientacijos visuomenė. Ji taip organizuota, kad visa galia duota komunistų partijai. . . Partija yra veikliausia draugija, politiškai sąmoningų piliečių. . . darbo žmonių avangardas" (92 p.). Jai duotas valstybėje augščiausias vaidmuo. Ji yra vyriausybė ant vyriausybės. Jei sovietų ir Lietuvos konstitucija skelbia sąžinės laisvę, tikėjimas yra privatus dalykas, tai partijos statutuose (1961) kalbama apie "lemiamą kovą religiniams prietarams" išnaikinti. Ir partijai, kaip suvereniniam valstybės organui, leistina to siekti. Tuo tarpu Bažnyčios vadovams nevalia viešai gintis ir atremti komunistų antpuolių. Jiems leista tik šventovėse atlikinėti kulto apeigas.

Čia kuo trumpiausiai užsimintas partijos vaidmuo antireliginėje propagandoje autoriaus plačiai grindžiamas konstitucininiais paragrafais ir gyvenimiškais pavyzdžiais. Iš viso, didžiai instruktyvus skyrius, tiesiog studijuotinas.

Panašus ir VIII skyrius. Jam duotas pavadinimas "Ateizmas: aparatas ir skleidimo metodas".

Apie ateizmą autorius kalba ne kaip filosofas, bet kaip sociologas, t. y. žiūri ne į jo esmę, bet į jo propagandą sovietinėje visuomenėje. Pagal autoriaus įrodinėjimus, paremtus partijos potvarkiais ir kitais raštais, ateizmas yra priemonė kovoti su religiniais žmonių įsitikinimais — jis yra antireliginis mokymas. Jis jungiamas su marksizmu-leninizmu ir studentams privalomas. Jis yra visuotinio švietimo objektas, įterptas į visokeriopas institucijas: į mokslo akademiją, švietimo ministerijas, mokyklas, komunistų partijos, jaunimo organizacijas ir net į profesines sąjungas.

Ateizmo propagandai skirta visos Sovietijos "Znanie" draugijos pavyzdžiu įsteigta lietuviška "Žinijos" draugija. Ji skirta politikos ir mokslo žinioms skleisti, padalinta į 16 skyrių. Vieno skyriaus uždavinys — įtaigoti visuomenei ateizmą. "Žinija" turi tūkstančius narių ir augšto išsimokslinimo žmonių. Nariai yra visi akademijos žmonės — 83% visų profesorių, 70% visų mokslo kandidatų. Žinoma, paskaitos skaitomos įvairiomis temomis, bet daugiausia antireliginėmis. Į "Žinijos" narius traukiami ir mokslininkai, gydytojai, agronomai, astronomai. . .

Prof. Vardys parodo, kaip pagrindinė "Žinijos" draugijos veikla nukreipta į ateizmo propagandą, pridengtą mokslu. Pagal "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" duodama daug ateizmo propagandos faktų. Propaganda dažnai nukreipiama prieš kunigus. Aplamai, skyrius apie ateizmą yra vertingas įnašas į dabartinį mūsų krašto kultūrinį gyvenimą.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Balys Gaidžiūnas, SEPTYNI PASKUTINIAI KRISTAUS ŽODŽIAI LIETUVIO MALDOSE. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos leidinys. Mecenatas — Petras Milašius. Atspausta 1000 egz. Cleveland 1980 m., 15 psl. Kaina — $1.

Juozas Prunskis, BĖGOME NUO TERORO. Iš tėvynės išblokštųjų atsiminimai. Redagavo Juozas Prunskis. Išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė. Čikaga 1980 m., 288 psl. Kaina — $7.00.

AIDAI, kultūros žurnalas, 1980 m. 1 nr. Nuo šio numerio "Aidai" tapo dvimėnesiniu žurnalu dėl padidėjusių išlaidų ir mažėjančio prenumeratorių skaičiaus. Šis numeris 60 psl., ypač turiningas. Straipsniai: Antanas Paškus, Amerika dievų rinkoje; Birutė Ciplijauskienė, Pastabos apie istorinį romaną; Vincas Natkevičius, Vinco Ramono beletristika; Vytautas Vaitiekūnas, Politika 1979 metais. Skyriuose rašo: Kęstutis Trimakas apie Amerikos psichologiją, religiją ir sveikatą, Juozas B. Laučka — apie lietuvius Boriso Pasternako gyvenime, K. Žoromskis — apie E. Kepalaitės kūrybą, Tomas Venclova — apie Vardžio knygą "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania". Vyr. red. — dr. J. Grinius, administratorius — T. B. Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Metinė prenumerata — $15.00.

"Merkelis Giedraitis" -

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mi. 48084.

Kaina: $7.00 minkštais viršeliais, $11.00 — kietais.

Sovietinėje Gudijoje, Zietelos lietuvių apylinkėje, Zasiečių kaime, lietuvė su Kristaus statula, kurią išgelbėjo nuo sunaikinimo pokario metais

Palaidojus žymųjį filosofą

Plačiai paminėta Jean-Paul Sartre mirtis

Š. m. balandžio 15 d. Paryžiuje, Broussais ligoninėje, mirė garsusis prancūzų filosofas Jean-Paul Sartre, sulaukęs 74 metų amžiaus. Apie velionį ir jo filosofiją labai plačiai rašė ir teberašo ne tik prancūzų, bet ir beveik viso pasaulio spauda. Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing velionį pavadino vienu didžiausiųjų mūsų laikų protinių spindulių.

Iš gausių nekrologinių rašinių, ypač prancūzų spaudoje, matyti, kad J. P. Sartre'as buvo populiarus, įtakingas žmogus ne tiek savo filosofija, kiek politine veikla. Jis nebuvo kabinetinis mintytojas — jam rūpėjo dalyvavimas politiniame bei visuomeniniame gyvenime, kuriam jis bandė duoti savo kryptį. Tai derinosi su pagrindine jo pažiūra į žmogų. Mat, jisai skelbė, kad žmogus yra visiškai laisva būtybė, kurianti, žiedžianti pati save. Dėlto ir visuomeninis gyvenimas yra vien žmogaus rankose — jį sukuria tik žmogus, be jokios augštesnės ar žemesnės įtakos.

J. P. Satre'o filosofija, nors ir labai garsi bei populiari, ypač Europoje, nėra originali. Jos ištakos siekia vokiečių Husserlio fenomenologiją ir Heideggerio egzistencializmą. J. P. Sartre'as 1933-1934 m. studijavo Berlyne ir susipažino su naująja to meto vokiečių filosofija. Jos paveiktas, jis pasuko egzistencializmo linkme, nors mąstė savarankiškai. Ilgainiui parašė keletą veikalų, kuriuose jis išryškėjo kaip žymiausias ateistinio egzistencializmo atstovas. Pagrindiniai jo filosofiniai veikalai yra "L'Etre et le Neant" (Būtis ir niekas) ir "Critique de la raison dialectique" (Dialektinio proto kritika). Juose autorius išdėsto savo filosofinį mąstymą, pagrįsdamas ateistinį egzistencializmą absoliutine žmogaus laisve. Anot jo, "jei Dievas egzistuoja, žmogus yra niekis; jei žmogus egzistuoja, Dievas yra niekis", kitaip tariant, neegzistuoja. Tuo pačiu motyvu jis atmeta ir materializmą, kuris esą nepajėgia išaiškinti laisvės. Pati žmogaus egzistencija esanti laisvė, kurioje susiformuoja vienoks ar kitoks žmogus. Kitaip tariant, pirmesnė yra žmogaus egzistencija, o ne jo esmė — prigimtis.

Atsirėmęs į ateistinį egzistencializmą, J. P. Sartre'as praktiniame savo gyvenime žvalgėsi į kairę ir net komunizmą. Kurį laiką jis nuoširdžiai rėmė komunizmą, lankėsi Sov. Sąjungoje ir jos pavergtoje Lietuvoje. Vėliau betgi jis nevengė ir aštrios komunizmo kritikos, ypač tada, kai Sov. Sąjunga užpuolė Čekoslovakiją. Matyt, Sartre'as, kaip ir kiti intelektualai, įžvelgė, kad sovietinis komunizmas yra nutolęs nuo marksizmo. Pastarąjį jis laikė "nepralenkiama dabarties filosofija" teorinėje plotmėje, kur esą neįmanoma mąstyti be marksizmo. Iš savo pusės Sartre'as bandė naujai pagrįsti dialektinį materializmą. Eidamas šiuo keliu, jis gyveno revoliucine dvasia, kovojo prieš esamas tradicijas, prieš vadinamąją buržuaziją, nekartą pasisakydamas už revoliucinio pobūdžio posūkius socialinėje ir politinėje srityje. Pvz. jis pasisakė už suteikimą nepriklausomybės prancūzų kolonijai Alžerijai.

Savo idėjas Sartre'as skelbė per savo žurnalą "Les Temps modernes", jame dėstydamas filosofiškai pagrįstas mintis, kurios rado platų atgarsį akademiniuose sluogsniuose ir į kairę linkusioje visuomenėje. Galbūt dar didesnę įtaką savo meto žmonėms Sartre'as darė savo dramomis ir kitais grožiniais kūriniais. Tuo keliu filosofo idėjos pasiekė plačiąsias mases.

Mirties proga išspausdintuose straipsniuose Prancūzijoje iškeliami Sartre'o nuopelnai filosofijai, bet kartu keliamas klausimas, ar jis bus ateities filosofu. Christian Delacampagne ("Le Monde" 1980. IV. 17), atsakydamas į tą klausimą, mano, kad Sartre'as jau yra nuėjęs istorijon; per tą laiką (gimė 1905, mirė 1980) esą daug kas pasikeitė, atėjo nauji mintytojai, vadinami struktūralistais, kurie jau kitaip mąsto (Levi-Strauss, Althusser, Foucault). Jei Sartre'as savo filosofiją grindė sąmone ir gyvenimo apraiškomis, tai dabar kreipiamas dėmesys į pasąmonę, į apraiškų prasmę, į patį mąstymą, o ne žmogų, ieškoma gelminių struktūrų, iš kurių kyla apraiškos. Tik revoliucinės dvasios žmonės ieško įkvėpimo Sartre'o o ne Markso filosofijoje.

Krikščioniškoji filosofija, kuri žmogaus egzistenciją grindžia Dievu kaip absoliutine Būtimi, Sartre'o mąstyme mato savo priešybę, kurioje modernusis ateizmas rado savo atramą. Šia prasme Sartre'as dar ilgai bus įtakingas savo paliktu didelės apimties lobiu — filosofiniais ir grožiniais veikalais. **Pr. G.**

Lietuviškos mūsų dainos gaivina išeivijos širdis visoje Šiaurės Amerikoje. Klevelando nerijietės, kurių dainos vienetas aplankė daug vietovių ir dar daug jų aplankys

Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KRISTIJONO DONELAIČIO 200 metų mirties sukaktį Australijoje kovo 30 d. paminėjo Melburno lietuviai, sukviesti ALB šios apylinkės valdybos, vadovaujamos pirm. Albino Pociaus. Pagrindinį pranešimą padarė Albertas Zubras, paliesdamas ne tik K. Donelaitį, bet ir poezijos raidą permainingoj civilizacijos eigoj. Paskleistas 40 psl. A. Zubro rašinio apie K. Donelaitį atspaudas iš "Tėviškės Aidų". Aliutė Karazijienė deklamavo "Metų" ištraukas, sol. Paulius Rūtenis padainavo S. Šimkaus harmonizuotą liaudies dainą "Oi varge, varge", J. Tallat-Kelpšos "Žaliojoj lankelėj" ir bajoro ariją iš J. Karnavičiaus operos "Gražina". Neseniai Melburnan atsikėlęs J. Mikštas skaitė hegzametrų parašytus du savo kūrinius — apie buvusią gyvenvietę Yallourne ir Melburną. Solistui akompanavo pianistė Zita Prašmutaitė, o programai vadovavo Aldona Butkutė.

RADIJO VALANDĖLĖ "LAISVĖS VARPAS" Bostone, vadovaujama Petro Viščinio, pavasarinį koncertą balandžio 13 d. paskyrė K. Donelaičio 200 metų mirties sukakčiai. Joje buvo atlikta naujoji čikagiečio kompoz. Dariaus Lapinsko "Tolminkiemio kantata", parašyta mezzo-sopranui, fortepijonui ir smuikui. Visas teksats paimtas iš K. Donelaičio "Metų". Atlikime dalyvavo visa D. Lapinsko šeima: žmona sol. Laima Rastenytė-Lapinskienė dainavo ir deklamavo, 8 metų sūnus Aras grojo smuiku, o tėvui teko fortepijono partija. Bostono lietuviai šiltai sutiko naująjį D. Lapinsko kūrinį. Pirmą kartą "Tolminkiemio kantata" buvo atlikta Hot Springs, Ark., surengtame Vasario 16 minėjime.

LOS ANGELES LIETUVIŲ JAUNIMO GRUPĖ, vadovaujama rež. Danutės Barauskaitės, pernai paruošė įdomų spektaklį "Viva, Europa". Tai savotiška vaidybos, šokių, muzikos, dainos ir skaidrių pynė. Šį pavasarį spektaklį nutarta parodyti ir kitoms JAV lietuvių kolonijoms. Gegužės 3 d. "Viva, Europa" spektaklis buvo atliktas San Francisco mieste. Klevelande su juo bus lankomasi birželio 28 d., o Čikagoje jis bus suvaidintas du kartus — birželio 29 d. ir liepos 3 d.

VARGONŲ MUZIKOS REČITALĮ Niujorke, Šv. Patriko katedroje, surengė Albinas Prižgintas, programon įtraukęs W. A. Mozarto, A. Muleto, L. Vierno ir J. S. Bacho kūrinius. A. Prižgintas yra jaunas vargonų virtuozas, dažnai koncertuojąs toje katedroje.

DAIL. JANINOS MONKUTĖS-MARKS austą kilimą "Naminis žaltys" nupirko Balzeko lietuvių kultūros muzėjui Čikagoje talkinanti moterų grupė. Pusę kainos padengė finansinę paramą skirianti Čikagos meno taryba. Su "Naminiu žalčiu" čikagiečiai turėjo progą susipažinti Lietuvių Dailės Instituto parodoje, kuri neseniai buvo surengta Jaunimo Centre, M. K. Čiurlionio galerijoje.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA TREMTYJE, norėdama paminėti mūsų literatūros klasiko K. Donelaičio 200 metų mirties sukaktį, paskelbė straipsnių konkursą. Jo tema: Kristijonas Donelaitis — 200 metų. Straipsniai turi būti parašyti mašinėle, netrumpesni kaip 15-20 psl. Juos reikia pasirašyti slapyvardžiu, atskirame užklijuotame voke pridedant autoriaus pavardę, vardą ir adresą. Konkursiniai straipsniai iki š. m. gruodžio 15 d. siunčiami šiuo adresu: K. Tautkus, 1614 N. 34th Ave., Melrose Park, Ill 60160, USA. Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai. Vertintojų komisija, kuri bus paskelbta vėliau, paskirs tris premijas: I — $150, II — $100 ir III — $50. Premijuoti straipsniai taps LŠST centro valdybos nuosavybe ir be atskiro honoraro galės būti skelbiami spaudoje.

LOS ANGELES AKADEMIKAI SKAUTAI šio miesto ir apylinkės lietuvius pakvietė į Šv. Kazimiero parapijos salę, kur įdomų spektaklį "Manoji Lietuva" iš Bostono buvo atvežę Zita ir Perkūnas Krukoniai. P. Krukonis yra gimęs mišrioje šeimoje — motina buvo italų kilmės. Baigęs kinematografijos studijas, jis susidomėjo savo lietuviškomis šaknimis ir netgi pats pasirinko naują Perkūno vardą. Lankydamasis okupuotoje Lietuvoje, padarė daug įdomių skaidrių. Vilniaus universitete susipažino su dzūkaite Zita, kurią vedė ir parsivežė Bostonan. Dabar ji ten vadovauja jaunimo ansambliui. "Manają Lietuvą" sudarė folkloro specialistės Zitos paskaita ir Perkūno paruošta skaidrių pynė, pajvairinta muzikiniais intarpais. Z. Krukonienė kalbėjo apie lietuvių liaudies dainas. P. Krukonis savo skaidrėse nesitenkino vien dabartine Lietuva, pagrindinį dėmesį skirdamas pilims, šventovėms, paminklams, išlikusiems kryžiams, senajai Vilniaus architektūrai. Visus sudomino Perlojoje tebestovintis didingas paminklas Vytautui Didžiajam, tebeturintis prasmingą įrašą: "Vytautai Didysis, būsi gyvas, kol bus gyvas nors vienas lietuvis". Skaidrių pynėn taipgi buvo įtraukti liaudies buities muzėjaus Rumšiškėse vaizdai su senosiomis augštaičių, žemaičių, dzūkų, zanavykų sodybomis, bičių aviliais, rūtų darželiais ir netgi kieme pastatytu kryžiumi.

RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS KLUBAS vilniečius pakvietė į liaudišką vakaronę, kurioje jie turėjo progą susitikti su liaudies menininkais — skulptorium Ipolitu Užkurniu, tapytoja Monika Bičiūniene. Buvo ir L. Šepkos skulptūrų, nors jis pats vakaronėje nedalyvavo. Apie jo kūrybą kalbėjo M. Bičiūnienė. Programai vadovavo poetas Marcelijus Martinaitis. Vakaronę užbaigė Z. Kelmickaitės vadovaujamas etnografinis Vilniaus universiteto ansamblis senosiomis sutartinėmis, šokiais, augštaitiškom dainom, žemaičių ir dzūkų tarmėmis porintais savo nuotykiais.

ŠIEMETINIAME "VILNIAUS BOKŠTŲ-80" KONKURSE dalyvavo apie 80 estrados solistų. Vertintojų komisija laureatais paskelbė: vokalinio instrumentinio Vilniaus filharmonijos ansamblio sol. I. Ašakaitę, "Trimito" orkestro sol. L. Čepraską, Kauno Panemunės rajono kultūros namų estradinio "Versmės" ansamblio duetą — R. Mačiukaitę ir J. Bražiukaitę. Tradicinis "Vilniaus bokštų" konkursas buvo surengtas jau vienuoliktą kartą.

PANEVĖŽIO "VERSMĖS" KINO TEATRAS surengė jaunimo susitikimą su Maskvos kinematografijos instituto studentu Raimondu Banioniu. Buvo parodytas jo kursinių uždučių kino etiudas "Autostopas" ir diplominis darbas "Greitis — mano dievas". Būsimąjį Lietuvos kino studijos rež. R. Banionį sveikino bei jam kūrybinės sėkmės linkėjo antrosios vidurinės mokyklos mėgėjiškos kino studijos "Aitvaras" atstovai ir Panevėžio kino tinklo darbuotojai.

RESPUBLIKINĖ VILNIAUS BIBLIOTEKOJE specialiu vakaru buvo paminėtos kompoz. F. Chopino 170-tosios gimimo metinės. Apie jo kūrybą kalbėjo ir muzikinius įrašus komentavo muzikologas E. Baltrimas. Bibliotekoje taipgi buvo atidaryta paroda, atspindinti F. Chopino gyvenimo ir kūrybos kelią.

SEPTINTASIS PABALTIJO KONSERVATORIJŲ studentų kamerinių ansamblių festivalis balandžio 3-6 d.d. įvyko Vilniuje. Jame dalyvavo net 26 augštųjų muzikos mokyklų studentų ansambliai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Festivaliui buvo parinktas šūkis: "Beethovenas ir sovietinė muzika". Vilniaus konservatorijai atstovavo kamerinio ansamblio katedros dėstytojų — K. Kalinauskaitės, K. Kanišausko, M. Šenderovo, D. Katkaus, A. Vainiūnaitės, A. Vizgirdos, A. Vasiliausko klasių studentai. L. Beethoveno muziką festivalio koncertuose papildė D. Šostakovičiaus, A. Bražinsko, O. Balakausko, A. Kubiliūno bei kitų kompozitorių kūriniai.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS žiūrovus pakvietė į jauno latvių dramaturgo J. Jurkano pjesės "Laikrodis su gegute" premjerą. Spektaklį režisavo G. Padegimas, pagrindinius vaidmenis paruošė aktoriai — V. Bagdonas, L. Štrimaitytė, V. Taukinaitis ir I. Tamošiūnaitė.

KAUNO P. ZIBERTO ŠILKO KOMBINATAS kasmet skiria literatūrinę premiją už prozos kūrinį darbininkiška tema. Šiemetinė premija balandžio 10 d. įteikta kauniečiui rašytojui Robertui Keturakiui už publicistinę knygą "Reikia mylinčio žmogaus". Laureatas yra dirbęs dailidebetonuotoju Kauno melioracijos statybos montavimo valdyboje. Vilniaus universitetą baigė nuo darbo atliekamu laiku. Šiuo metu yra skyriaus vedėjas Kaune leidžiamam "Nemuno" žurnale.

RYGOS LEIDYKLA "LIESMA" 45.000 egz. tiražu išleido lietuvių liaudies pasakų rinkinį "Gulbė karaliaus pati", kurį spaudai yra paruošusi A. Liobytė. Pasakas išvertė A. Sukovskis, leidinį apipavidalino dail. H. Purvinis. Leidinys yra įtrauktas į pasaulio pasakų seriją "Stebuklų šalis".

SĄJUNGINIAME "KNYGOS MENO" KONKURSE pirmo laipsnio diplomą laimėjo faksimilinis "Mokslo" leidyklos leidinys K. Sirvydo "Pirmasis lietuvių kalbos žodynas", apipavidalintas dail. B. Leonavičiaus. Antro laipsnio diplomai paskirti "Mokslo" išleistam L. Vladimirovo veikalui "Knygos istorija", "Vagos" — Maironio poemai "Jūratė ir Kastytis". Trečio laipsnio diplomais įvertintos dvi knygos — A. ir M. Navasaičių monografija "Lietuvos medžiai", išleista "Mokslo", ir P. Nerudos "Poezijos" rinktinė, "Vagos" leidinys. Šias premijuotas penkias knygas atspausdino Kauno K. Poželos spaustuvė.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS žiūrovus pakvietė į pirmą šiemetinę premjerą, kuriai buvo pasirinkta populiarioji J. Strausso operetė "Šikšnosparnis". Spektaklį paruošė rež. V. Mikštaitė, scenovaizdžius — estas dail. E. Rentneris, šokius — estas baletmeisteris E. Suvė. Spektaklio dirigentu buvo J. Aleksa. Spektaklio pastatyme dalyvauja solistai — E. Kaniava, E. Kuodis, I. Milkevičiūtė, D. Juodikaitytė, R. Tumaliauskaitė, A. Stasiūnaitė, P. Zaremba, aktorius E. Kunavičius, baleto solistai — N. Antonova, S. Masaniova, R. Minderis, N. Beredina ir P. Skirmantas. "Šikšnosparnis" yra trečioji J. Strausso operetė, įtraukta į Vilniaus operos teatro repertuarą. Anksčiau buvo pastatytos "Čigonų barono" ir "Žydriojo Dunojaus" operetės.

V. Kst.

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remonto.
BLOOR-HIGH PARK, originalus vos keliolikos metų senumo tributis, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — $139.900.
SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūsys.
BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaaugštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — $95.900.
WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis, didelis kiemas, garažas, arti Bloor.
BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaaugštis, pilnai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos; viena atvira skola.
PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautuvių; prašoma kaina — $79.900.
HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiame stovyje; didelis sklypas, gauna apie $13.500 metinių pajamų; namas be skolų; prašoma kaina — $129.900.
PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaaugštis; pilnai užbaigtas rūsys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS namų 239-5923
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 6 mėn.	13½%
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	13 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 2-3 metų	12 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	pensijų s-tą	12 %
Penktadieniais	10 - 8	taupomąją s-tą *)	10¾%
Šeštadieniais	9 - 1	spec. taup. s-tą *)	12½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS IŠ:	
		asmenines	15 %
		mortgičius	14½%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
*) Nuo gegužės 1 d.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •

Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas **Petras Žemaitis,**

Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įrėminimai

ADRESAS: **31 King Street, Weston, Ontario** (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro **248-9564**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kus gegužės 20 d. referendumui, nedelsdamas sušauktų visų Kanados premjerų konferenciją aptarti konstitucijos reformoms. Jų nori visų provincijų premjerai, o joms bene labiausiai šiuo metu pritaria Ontario premjeras W. Davis. Teigiama, kad tų reformų dėka Kvebekas nebūtų reikalingas jokios nepriklausomos sandraugos su Kanada. Pageidaujama laisvė jam ir kitom provincijom būtų suteikta reformuotoje federacijoje.

Karingasis paštininkų unijos vadas J. C. Parrotas, nubaustas trim mėnesiais kalėjimo už nevykdymą Kanados parlamento įsako užbaigti streiką 1978 m., susilaukė Kanados Darbo Kongreso 2.700 atstovų pritarimo Winnipege. Prieš tokią taktiką tada buvo pasisakęs KD Kongreso pirm. D. McDermottas, nes Kanados parlamento įsakymų nevykdymas šią šalį įstumtų į visišką chaosą. Suvažiavime buvo vengta viešo susikirtimo tarp J. C. Parotto ir D. McDermotto. Buvo paruošta ir priimta tik viena rezoliucija, reikalaujanti, kad Kanados vyriausybė paskelbtų pilną dovanojimą J. C. Parottui, sunaikintų su šia byla susijusią medžiagą, teismo sprendimą ir bausmės įvykdymą išbrauktų iš savo knygų, nutrauktų bylas prieš kitus aštuonis tos paštininkų unijos pareigūnus, padariusius tokį pat nusikaltimą. Po šios rezoliucijos Kanada, atrodo, vėl netrukus susilauks naujo paštininkų streiko, kai tuo tarpu laiškanešių unija jau seniai yra pasirašiusi naują sutartį. J. C. Parottas, kadaise buvęs eiliniu laiškų skirstytoju Montrealyje, ir toliau žada vaidinti kankinį, nepaisantį federacinio parlamento įstatymų. Tokia jo laikysena yra absurdiška, nes jį vadu išsirinko tik 23.000 paštininkų, pasižyminčių skandalingai lėtomis paslaugomis, o parlamentą renka visi Kanados gyventojai.

Nerealus žvilgsnis į ateitį Kanados Darbo Kongreso suvažiavime buvo išryškintas kita rezoliucija, kuria įsipareigojama siekti unijų nariams 32 valandų darbo savaitės su 40 valandų atlyginimu. Esą tada bedarbiai gautų darbo, o dirbantieji unijų nariai turėtų daugiau laisvalaikio. Tokiems utopijos šalininkams nė į galvą neateina klausimas, iš kur darbovietės gautų pinigų už 32 valandų savaitę mokėti 40 valandų atlyginimą ir dargi už tokį pat atlyginimą pasamdyti penktadaliu daugiau darbininkų? Lieka tik vienas logiškas kelias — atitinkamas gaminių ar paslaugų pabranginimas, kuris prisidėtų prie dar didesnio infliacijos kilimo. Šiuo atveju neužmirština, kad unijas jungiantis Kanados Darbo Kongresas turi tik 2,3 milijono narių, o dirbančių kanadiečių yra beveik 10 milijonų. Suvažiavime nebuvo užmiršta ir KD Kongreso vadovybė — jos nariams metinis atlyginimas padidinamas $5.000 nuo š.m. liepos 1 d., įvedant dar ir priedus, kompensuojančius pragyvenimo pabrangimą. Pirm. D. McDermott tada gaus $55.000, ižd. D. Montgomery, du vykdomieji vicepirmininkai Shirley Carr ir Julien Major — po $50.000. Prieš algų padidinimą savo vadams pasisakė tik nedidelė suvažiavimo dalyvių grupė.

Prieš 35 metus Kanados karuomenės daliniai išlaisvino Amsterdamą Olandijoje iš vokiečių okupacijos. Šios sukakties proga Amsterdamas paskelbė Kanados savaitę, kurion buvo nusiųsta oficiali II D. karo 350 veteranų grupė. Prie jos prisijungė ir daugiau Europoje esančių kanadiečių. Pagrindinės iškilmės įvyko Groesbeeke, kur yra palaidota apie 2.300 žuvusių kanadiečių. Iš viso jų kovose dėl Olandijos krito 5.707. Į šias iškilmes atvyko naujoji Olandijos karalienė Beatrix ir dabar princese vadinama buvusioji karalienė Julijona. Abi jos padėjo vainikus prie žuvusiems Kanados kariams pastatyto paminklo. Žuvusiems taipgi buvo skirtos ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo kanadiečiai ir olandai. Gražiausią žodį tarė vyriausias Amsterdamo rabinas M. Just: "Jūs kanadiečiai pas mus buvote atsiųsti kaip išganymo angelai, pasiruošę paaukoti savo gyvybes, kad mes išliktume gyvi". Kanados veteranų delegacija 85-kiais II D. karo automobiliais važiavo Amsterdamo centrine gatve su anuometiniu savo vadu brigados gen. H. Bell-Irvingu, kuris dabar yra Britų Kolumbijos gubernatorius. Beveik visi jie dėvėjo anuometines uniformas, turėjo prisegę gautus medalius. Pažymėtina, kad visi delegacijos nariai buvo dalyvavę kautynėse dėl Amsterdamo 1945 m. pavasarį. Amsterdamiečiai dabar į juos mėtė gėles, o vaikai veržėsi į automobilius, kur jie buvo vaišinami saldainiais ir šokoladu. Amsterdamo išlaisvinimui prisiminti buvęs brigados gen. H. Bell-Irvingas skrydžiui paleido pulką baltų balandžių.

Otavoje ir Vankuveryje lankėsi Japonijos min. pirm. Masajošis Ohira. Pirmą kartą Kanados istorijoje Japonijos vyriausybės vadui buvo suteiktas žodis jungtiniame senato ir parlamento posėdyje. Jis viešai pasmerkė Sovietų Sąjungos invaziją į Afganistaną, nes tai esąs nelegalus žingsnis, sudarantis grėsmę pasaulio taikai. Kanadą jis pagyrė už JAV diplomatų išgelbėjimą. M. Ohira dėl kitų amerikiečių įkaitų Irane ragino JAV vyriausybę vadovautis kantrybe. Jis betgi pabrėžė, kad pasaulis negali pritarti ilgesniam tų JAV diplomatų įkalinimui Irane dėl humanistinių motyvų ir dėl pagrindinių principų sugriovimo tarptautinėje bendruomenėje. Ekonominiuose reikaluose daugiausia buvo kalbama apie Britų Kolumbijos akmens anglies eksporto padidinimą Japonijon, kurią dabar kamuoja naftos trūkumas, jos perdaug augštos kainos. Tokia ilgalaikė sutartis betgi liko neparuošta, nes M. Ohira išskubėjo į Jugoslavijos prez. J. Tito laidotuves.

DEKSTERIS-JONAS ŠALNA, baigęs Toronto universitete inžineriją bakalauro laipsniu. Priimtas tęsti studijas Stanfordo universitete, Kalifornijoje

SPORTAS

V. Genčius – šachmatų meisteris

Š.m. balandžio 26-27 d.d. Detroite įvyko Š. Amerikos lietuvių šachmatininkų varžybos. Po įtemptų žaidimų dėl pirmos vietos varžėsi 5 šachmatininkai: A. Simonaitis, K. Škėma (buvęs Lietuvos meisteris), E. Staknys, N. Cirtautas ir torontiškis V. Genčius. Lydimas sėkmės, V. Genčius, Toronto Lietuvių Namų šachmatininkų klubo pirm., laimėjo pirmą vietą, o A. Simonaitis iš Niujorko — antrą.

Toronto LN šachmatininkų klubas jau yra pasižymėjęs kaip vienas stipriausių lietuvių šachmatininkų klubų laisvame pasaulyje. Per 1978 m. Pasaulio L. Dienų šachmatininkų varžybas Toronte, kuriose dalyvavo viso laisvojo pasaulio lietuviai šachmatininkai, Rimas Vaičaitis, LN šachmatininkų klubo narys, laimėjo pirmą vietą.

Sveikiname Vytautą Genčių ir Rimą Vaičaitį su jų laimėjimais ir linkime jiems geriausio pasisekimo šachmatininkų varžybose Australijoje.

T. Stanulis

SPORTAS LIETUVOJE

Klaipėdietė J. Putinienė Adleryje įvykusiose lengvosios atletikos varžybose jietį numetė 59 metrus, pasiekdama vieną geriausių šio sezono rezultatų Sovietų Sąjungoje.

Baigminėmis kovomis Vilniuje ir Baku užbaigtos XIX-sios augščiausios lygos moterų rankinio pirmenybės. Azerbaidžano sostinėje Baku dėl pirmųjų vietų varžėsi šešios stipriausios komandos, kurių eilėse buvo ir Kauno žalgirietės, pernai laimėjusios bronzos medalį. Paskutinėse kovose jos laimėjo tik vieną tašką. Trenerė E. Petkienė, matydama, kad "Žalgiris" neturi jokios galimybės laimėti prizinę vietą, į rungtynes pasiuntė jaunąsias žaidėjas įsigyti patirties. Dėlto "Žalgiris" su 30 taškų atsidūrė paskutinėje VI-je vietoje. Pirmenybių aukso medalis teko Kijevo "Spartakui", surinkusiam 64 taškus, sidabro su 49 taškais — Rostovo "Rostselmašui", bronzos su 40 taškų — Baku "Automobilistui". Vilniuje susitiko šešios silpniausios komandos, kovojančios dėl pasilikimo augščiausioje lygoje. Čia neblogai sekėsi Vilniaus "Eglės" rankininkėms, pirmenybes pradėjusioms silpnais rezultatais. Šį kartą jos nugalėjo visas savo varžoves ir iškopė į pirmą vietą antrajame šešetuke su 29 taškais. Lietuvos atstovės galutinėje pirmenybių lentelėje užėmė beveik lygias pozicijas: Kauno "Žalgiris" — VI vietą, Vilniaus "Eglė" — VII. Kandidatėmis į olimpinę Sovietų Sąjungos rankinio rinktine yra kaunietė A. Nenėnienė ir vilnietė S. Mažeikaitė.

Lietuvos sklandytojai kasmet savo jėgas išbando Kaukazo kalnagūbrį supančiose oro srovėse. Šiemetinė išvyka buvo labai sėkminga klaipėdiečiui Mindaugui Baleikai, pasiekusiam nauja Lietuvos sklandymo augščio rekordą. Jo sklandytuvas "Kobra" iškilo 9.520 metrų, kur temperatūra buvo —45 laipsniai Celsijaus. Į padanges išvilktas M. Baleikos sklandytuvas nuo lėktuvo buvo atkabintas 3,5 km augštyje. M. Baleika ir jo treneris planavo pasiekti tik 5 km augštį, o skrydis pasibaigė beveik dvigubai geresniu rezultatu. Ankstesnis Lietuvos sklandymo augščio rekordas priklausė Antanui Rūkui.

XXXVII-sias Lietuvos šachmatų pirmenybes šeštą kartą laimėjo kaunietis Algimantas Butnorius, iš 14-kos galimų taškų surinkęs 10,5. Antrą vietą su 10 taškų užėmė kaunietis Kęstutis Kaunas, trečią su 9,5 taško — šiaulietis Anicetas Uogelė.

Europos stalo teniso pirmenybės, dvyliktos iš eilės, buvo surengtos Šveicarijos sostinėje Berne. Moterų pirmenybes laimėjo Sovietų Sąjungos rinktinė, kurioje žaidė ir keturiolikmetė kaunietė moksleivė Jolanta Danilevičiūtė. Komandinėje įskaitoj tapo Europos stalo teniso čempijone. Trenerio L. Sereikos auklėtinei įteiktas Europos čempijonės medalis. Baigmėje Sovietų Sąjungos moterų rinktinė susitiko, su pernykštėmis čempijonėmis vengrėmis, kurias nugalėjo 3:1. Sovietų moterys Europos stalo teniso pirmenybes buvo pralaimėjusios tris kartus iš eilės — 1970, 1974 ir 1976 metais. Sovietų Sąjungos vyrų rinktinėje žaidė vilnietis M. Krejeris, bet ji, susidūrusi su nesėkmėmis, kovojo tik dėl V-VIII vietų. Vyrų grupės čempijonais netikėtai tapo švedai, baigmėje įveikę V. Vokietijos tenisininkus 5:4. Prieš švedus pusbaigmyje tokiu pačiu rezultatu suklupo pasaulio ir ankstesnių Europos pirmenybių laimėtojai vengrai.

Ateitininkų žinios

Studentai ateitininkai savo susirinkime gegužės 4 d. išrinko šios sudėties valdybą ateinantiems mokslo metams: Algį Janušauską, Antaną Rašymą, Ritą Rudaitytę, Rimą Ulbą ir Rasą Vaidilaitę. Naujoji valdyba tikisi sustiprinti Toronto draugovės veiklą ir bandys įjungti visus studentus ateitininkus, kurie iki šiol gana pasyviai laikėsi.

Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba ruošia ideologinius kursus gegužės 23-25 d.d.

Federacijos vadas J. Laučka, kalbėdamas Toronte ateitininkų metinės šventės metu, pabrėžė pagrindinius uždavinius, kurie ateitininkams šiuo metu turi rūpėti: 1. rūpintis "Kronikos" platinimu ir rėmimu, 2. melstis ir skatinti maldas už Lietuvą, 3. remti visais atvejais "Ateities" žurnalą, 4. rūpintis arkiv. J. Matulaičio beatifikacija, 5. formuoti krikščionis ir puoselėti Kristaus dvasią, kad atsirastų pašaukimų, 6. nežiūrint vis tamsėjančios aplinkos, nepamiršti, kad gyvename Prisikėlusio Kristaus atneštoje pergalėje, 7. "Visa atnaujinti Kristuje" turi išlikti visų sąjungų labiausia pabrėžiama programos dalis.

Skautų veikla

• Sk. vyčių ir vyr. skaučių popietė gegužės 3 d. dalyviams paliko malonių prisiminimų: jodinėjimas arkliais, draugiškas pobūvis ir laužas. Tikimasi kitą kartą turėti daugiau dalyvių, ypač sesių.

• Yra dvi skaučių uniformos, tinkančios 10-12 m. mergaitėms. Jos gali būti perleistos suinteresuotoms. Skambinti: 921-8655 Toronte.

• XVIII-tai Romuvos stovyklai reikalingos dvi šeimininkės. Kas galėtų toje srityje pagelbėti, prašoma kreiptis į s. L. Gvildienę tel. 439-7888. Stovykla prasidės liepos 19 d. ir truks dvi savaitės.

• Gegužės 17-18 d.d. Čikagoje vyksta LSS tarybos narių suvažiavimas, kuriame iš Toronto dalyvauja v.s. V. Skrinskas ir v.s. Č. Senkevičius.

• "Rambyno" tunto iškyla į Romuvą birželio 14-15 d.d. Č. S.

• Norintiems susipažinti su "Tėviškės Žiburiai" jie siunčiami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — $10, reguliari — $14.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUČIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:		IMA:	
13½ %	už 6 mėn. term. indėlius	15 %	už asm. paskolas
13 %	už 1 m. term. indėlius	14½ %	už mortgičius
12 %	už 3 m. term. indėlius		
12 %	už pensijų ir namų planą		
12 %	speciali taup. sąsk.		
11¼ %	už taupymo s-tas		
6 %	už čekių s-tas (dep.)		

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 **Tel. 533-5454**

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartamentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Islington, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 — Telefonas 531-3098 — Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 *FILTSOS BROS*
Telefonai 533-8451, 533-8452

Krašto tarybos rinkimai

KLB krašto tarybos ir KLJSgos tarybos rinkimai įvyks š. m. gegužės 25 d. Yra gauti ir patvirtinti šie apylinkių kandidatų sąrašai:

Toronto-Oakvillės apylinkėje — 40 kandidatų, reikia išrinkti 18; Hamiltono apylinkėje — 15 kandidatų, reikia išrinkti 8; St. Catharines apylinkėje — 3 kandidatai, reikia išrinkti 2; Windsoro apylinkėje — 2 kandidatai, reikia išrinkti 1. Tose apylinkėse įvyks rinkimai.

Iš Montrealio, Sudburio, Otavos, Wellando, Rodney, Londono, Winnepego gauta tiktai tiek kandidatų, kiek yra nustatyta išrinkti atstovų. Iš Delhi apylinkės gauti tik du kandidatai. Todėl šiose apylinkėse kandidatus į KLB krašto tarybą nutarta laikyti išrinktais aklamacijos būdu.

Edmontono, Sault Ste. Marie, Vankuverio, Thunder Bay, Kalgario apylinkės kol kas dar nesurado kandidatų.

Tuo pačiu laiku, t. y. š. m. gegužės 25 d., įvyks ir KLJSgos tarybos rinkimai. Sąjungos vadovybė rūpestingai sudarė kandidatų sąrašus apylinkėse. Gauti kandidatų sąrašai iš Toranto, Otavos, Hamiltono, Delhi, Windsoro, St. Catharines. Tikimės, kad ir kitos apylinkės, kurioms yra numatyti atstovai, pristatys savojo jaunimo kandidatus. (Gautas sąrašas ir iš Kalgario).

Balsuoti KLB krašto tarybos rinkimuose yra visų mūsų privilegija ir teisė. Apylinkių rinkimų komisijos stengiasi sudaryti palankias sąlygas balsavimui tiek vietos, tiek laiko atžvilgiu. Pasinaudokime ta proga ir eikime balsuoti — atliksime savo tautinę, lietuvišką pareigą.

KLB krašto tarybos vyr. rinkimų komisija

TORONTAS RINKS SAVO ATSTOVUS

Toronto-Oakvillės apylinkių kandidatai į KLB krašto tarybą

1. Baziliauskas, Leonas
2. Birgiolas, Eimutis
3. Blyskis, Eugenijus
4. Čepas, Silvestras
5. Čuplinskas, Eugenijus
6. Danaitis, Jonas
7. Delkus, Osvaldas
8. Drešeris, Valteris
9. Firavičius, Antanas
10. Jankaitis, Vladas
11. Jokūbaitis, Stasys
12. Kėkštas, Stasys
13. Krikščiūnas, Vytautas
14. Kuolas, Almis
15. Kuzmas, Stasys
16. Lapas, Haris
17. Linkevičius, Pranas
18. Lukošius, Kostas
19. Masionis, Saulius
20. Meiklejohn, Irena
21. Nausėdas, Algis
22. Paulionienė, Giedrė
23. Petrauskas, Rymantas
24. Petrauskienė, Gabija
25. Rinkūnas, Antanas
27. Rovas, Eugenijus
28. Sakalas, Balys
29. Senkuvienė, Irena
30. Šernas, Gytis
31. Simanavičius, Jonas R.
32. Stanulis, Teodoras
33. Steponaitis, Henrikas
34. Taseckas, Vytautas
35. Vaičeliūnas, Juozas
36. Vaičiūnaitė, Ramona
37. Vaičiūnas, Algirdas
38. Vaičiūnienė, Vita
39. Vekterytė, Aida
40. Vitkienė, Aldona

Iš Toronto-Oakvillės apylinkių į KLB krašto tarybą reikia išrinkti 18 atstovų, todėl kiekvienas gali balsuoti nedaugiau kaip už 18 kandidatų. Balsuoti gali visi sulaukę 18 metų.

Balsavimas įvyksta š.m. gegužės 25 d. tokia tvarka: Prisikėlimo parapijoje 9-13 v., Anapilyje 10-13 v., Lietuvių Namuose 12-15 v., Evang. liuteronų Išganytojo parapijoje 9-11 v.

Visi eikime balsuoti, atlikime tautinę pareigą.

KLB Toronto-Oakvillės apylinkės rinkiminė komisija

KLB HAMILTONO APYLINKĖS

Bersėnas, Juozas
Breichmanas, Petras
Chrolavičius, Juozas
Deksnys, Kazimieras
Juozapavičius, Alfonsas
Krištolaitis, Juozas
Kudabienė, Elena
Kuraitė, Joana
Mileris, Kazys
Patamsis, Alfonsas
Pleinys, Jeronimas
Sabas, Vincas
Skripkutė, Liucija
Stanevičienė, Vida
Stungevičius, Eduardas

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS

Gverzdys, Antanas
Šetkus, Steponas
Zubrickienė, Joana

KLB WINDSORO APYLINKĖS

Dumčienė, Marija
Kutkus, Vytautas

Inf.

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Lengvas darbas

Mokytojas klausinėja vaikus, ką veikia jų tėvai. Vienas jų sako:

— Mano tėvelis nieko neveikia.

— Kaip tai?

— Jis tik stovi arba vaikštinėja, nes yra policininkas.

Nepatiko

Jaunuolis nusipirko porą sutuoktuvinių žiedų. Kitą dieną atnešęs žiedus grąžina pardavėjui. Šis klausia:

— Tai ką, ar panelei žiedai nepatiko?

— Žiedai tai taip, bet aš ne. . .

Tikybos pamokoj

Kunigas: Pasakyk man, vaikeli, ar Dievas yra šiame kambaryje?

Juozukas: Taip, yra.

Kunigas: O lauke?

Juozukas: Ten jo nėra.

Kunigas: Kodėl?

Juozukas: Juk taip šalta! Šiandien 10° žemiau nulio. . .

Nemoka pasakyti "ačiū"

— Rytoj mano žmonos gimtadienis. Patark, ką turėčiau jai nupirkti. Arba geriau pasakyk, ką tu savajai pirkai.

— Aš savajai pirkau, tarp mūsų šnekant, perlų karolius.

— Na, ir ką ji?

— Ji tiek buvo dėkinga, kad nerado žodžio, kaip savo padėką išreikšti!

— Ką žadi šiemet jai pirkti?

— Žodyną!

Pagyrimas

— Tėveli, mane mokytojas šiandien pagyrė, — džiaugiasi iš mokyklos grįžęs sūnus.

— Malonu girdėti, — patenkintai susidomėjo tėvas. — O ką jis pasakė?

— Jis pasakė, kad visa klasė esą dideli asilai, bet aš visų didžiausias.

• Geras kaimynas padvigubina namo kainą (vokiečių priežodis).

Dariaus-Girėno lituanistinės mokyklos jaunių tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja NIJOLĖ PUPIENĖ ir RŪTA GALINAITIENĖ Čikagoje

Nuotr. A. G. Plačo

Lietuviai politiniai kaliniai

Šiemet sueina 40 m. nuo Maskvos įvykdytos Lietuvos okupacijos. Artėja ir didžiųjų birželio trėmimų minėjimai. Okupantai bolševikai Lietuvą tebelaiko žiaurioje priespaudoje, kuria rodo ilgi sąrašai jų kalinamų ir psichiatrinėse ligoninėse laikomų lietuvių politinių kalinių. Amerikos Lietuvių Taryba šį reikalą seka ir dokumentuoja. Čia pateikiame sąrašą **psichiatrinėse ligoninėse laikytų ar tebekankinamų lietuvių,** kad prisimintume tuos mūsų tautos kankinius savo susirinkimuose ir keltume jų kančią kitataučių spaudoje, radijuje.

1. **BOGDANAS,** suimtas 1945 m., kalintas įvairiose Rusijos konc. stov. ir psich. ligoninėse, 1976 m. dar buvo kalinamas: 215280 Smolenskaya obl., g. Sychevka, uch. Ya O 100/5.

2. **BUTKUS, DONATAS,** etnografinio muzėjaus Lietuvoje tarnautojas, orientalistas, sovietinėje Azijoje, Ulan Udėje, 1972.XI. nuteistas, išvežtas priverstinam "gydymui" į nervų kliniką.

3. **CIDZIKAS, PETRAS,** g. 1944 m., Vilniaus univ. stud., apkaltintas platinimu patriotinių eilėraščių, "LKB Kronikos", antisovietinių lapelių, skatinančių grąžinti demokratiją ir raginančių pastatyti paminklą stalinizmo aukoms. 1973 m. uždarytas į Černiachovskio (Įsručio) psich. ligoninę. Grįžo 1979.VIII.23, dalyvavo demonstracijose Maskvoje ir pasirašė 45 baltiečių memorandumą.

4. **ČECHANAVIČIUS, ARVYDAS,** g. 1949.VI.12, 1973 m. suimtas Kaune už pogrindinės spaudos platinimą, kalintas Černiachovskio (Įsručio) psicho-kalėjime. Po 2 metų perkeltas į Naujosios Vilnios psich. ligoninę. 1979.I.25 išleistas. 1979.VIII.23 dalyvavo demonstracijose Maskvoje ir pasirašė 45 baltiečių memorandumą, 1979.XI.9 vėl suimtas už "neteisėtą telefono įjungimą savo bute", uždarytas N. Vilnios psich. ligon., 1980 m. pradžioje išvežtas į Černiachovskio spec. psich. ligoninę.

5. **GALECKAITĖ, JŪRATĖ,** kilusi nuo Biržų, 1972 m. suimta, nes vienoje demonstracijoje pasirodė apsisiautusi lietuviška vėliava. Kalinama ir "gydoma" psich. ligon. Sibire.

6. **GRIGAS, ROMAS,** g. 1958 m., Vilniaus univ. stud., už Lenino bareljefo įmetimą į Neri suimtas 1977. I.23 ir uždarytas į N. Vilnios psich. ligon. 6-jį skyrių. Uždarytas už protesto veiksmą, kur nėra nė krislo psichinio sutrikimo.

7. **JAUGELIS, BRAUNAS,** 40 m., g. JAV, inžinierius, po karo su tėvais išvežtas į Sibirą, grįžęs du kartu buvo suimtas ir uždarytas psich. ligoninėje už prašymą kaip JAV pilietis emigruoti į JAV. 1978.XI.16 vėl išvežtas į psich. ligon. Kaune, Kuzmos g.

8. **JONAITIS, EGIDIJUS,** moksleivis, Vilnius, už sovietinių vėliavų nuplėšimą nuo Vilniaus elektrografijos instituto suimtas 1977.XI., uždarytas psich. ligoninėje.

9. **KARALIŪNAS, VOLDEMARAS,** už pogrindinės spaudos platinimą, darbininkų raginimą streikuoti ir atsisakymą sovietinės pilietybės 1975 m. suimtas, išvežtas į Černiachovskio psich. ligon. ir ten kalinamas bei "gydomas" specialiame psichokorpuse. Psichiatrai pasiskundė jo giminėms; jog jis nuolat meldžiasi ir sakosi atliekąs Dievo valią. Ten 1979 m. vasarą buvo blogai paveiktas priverstinių injekcijų.

10. **KIRSNAUSKAITĖ, ZITA,** d. Stanislovo, g. 1950 m., gyv. Rygoje, Latvijoje, adventistė, buvo 9 mėn. uždaryta psich. ligoninėje. Antrą kartą suimta 1978.XII.1 ir vėl ten uždaryta. Ligoninės adresas: Latvian SSR, Riga, Aptiekas iela 1.

11. **KLIMAŠAUSKAS, HENRIKAS,** g. 1929.VII. Samtariškių k., Musninkų vls., Ukmergės aps., inžinierius. Būdamas IV kl. gimn. mokiniu buvo 1945.V.9 suimtas, gruodžio mėn. karinio NKVD tribunolo Ukmergėje nuteistas 10 metų; bausmę atliko Komi ATSR, Ižmos raj. (miško kirtimas), vėliau Intoje anglies kasykloje. 1954.VII.21 išleistas. Irkutske baigė inž. institutą 1961 m., apgynė diplominį darbą. Grįžo į Lietuvą. Dirbo Kauno statybos treste nr. 2 kaip gamybos skyr. viršininkas. Apie pastebėtus sukčiavimus pranešė kontrolei. Nukentėjusiųjų apskųstas Saugumui. 1976.II.13 suimtas, 1976. IX.29 išvežtas į Černiachovskio spec. psichiatr. ligoninę priverstiniam "gydymui". Ten vadovauja statybos — darbams, o vakarais uždaromas ligoninėje. 1978.XII.14 pervestas į III skyrių audėju. Adresas: 238100 Kaliningradskaya oblast, Gorod Cherniakhovsk, psichiceskaya bolnica, USSR.

12. **KRIŠČIŪNAS, PRANAS,** g. 1928 m., 1971/72 m. uždarytas psich. ligoninėje: Vilnius, MTP-4 P/D 12/11, Lithuania, USSR.

13. **KVEDARAITĖ, EMILIJA** (Vinco Mykolaičio-Putino žmona), Vilnius. Sugauta kryžių atvežusi pastatyti ant Putino kapo. Kryžius atimtas, ji suimta, paskelbta nervų ligone ir uždaryta ligoninėje, nors niekad nervais nebuvo sirgusi.

14. **LAŽINSKAS, VYTAUTAS,** suimtas 1972.X.10. Internuotas N. Vilnios psich. ligoninėje.

15. **MAJAUSKAS, VLADAS,** g. 1947 m., už tautinės vėliavos iškėlimą 1972 m. nuteistas ir uždarytas psich. ligoninėje.

16. **NAUDŽIŪNAS, BRONIUS,** s. Zigmo, 10 m., 1948 išvežtas į Sibirą, po kiek laiko grįžo į okup. Lietuvą, 1972.VI.4 — 1972.VII.29 buvo psich. ligoninėje nr. 15 Maskvoje. Grįžo į Lietuvą; suimtas išbuvo Pravieniškių darbo stov. 1972.XII.3 — 1972. XII.3. Nuo 1974.XI.19 iki 1974.XII. 19 buvo psich. ligon. I-jame skyriuje Vilniuje, Vasaros g. nr. 5. 1975 m. atvyko į Kanadą.

17. **PAŠKAUSKIENĖ, ANGELĖ,** d. Antano; Jurbarkas, Raseinių aps.; kaip moksleivė 1962.XI buvo tardoma ir teisiama už pagaminimą ir platinimą atsišaukimų, raginančių kovoti už neprikl. Lietuvą. Kaune, psich. ligoninėj, buvo "gydoma" aminezinu, tezistinu ir kt. Po 2 mėn. atiduota tėvų globai. 1974 m. pabaigoje suimta, kalinta Vilniaus Saugume ir Lukiškių kal. Ten jai vėl buvo leidžiamos aminezino injekcijos, kurios iššaukė širdies sutrikimus. 1975. IV augščiausias teismas, kaip nepakaltinamą, nuteisė specialiam gydymui neribotam laikui. Perkelta į Kauno psich. ligoninę. 1976.VII tėvų pastangomis grįžo namo. Jos vyras susirado kitos ideologijos moterį. Liko su 2 mažamečiais vaikais. Saugumiečių persekiojama, vėl gydėsi Jurbarko ir Vilniaus ligoninėse. 1979.VIII.23 dalyvavo demonstracijoje Maskvoje, pasirašė 45 baltiečių memorandumą, reikalaujantį atšaukti 1939.VIII.23 pasirašytą Ribbentropo-Molotovo sutartį.

18. **POŠKIENĖ, BIRUTĖ,** trijų vaikų motina, mokyklos kiemsargė, Kaunas, Demokratų g. 36-1. Už religinius įsitikinimus atleista iš darbo ir, nors prokuroro ir buvo pabrėžta jos gera sveikata, 1974.X.29 uždaryta į psich. ligoninę Kaune, Kuzmos g. 75. Čia ji gavo dideles dozes stiprių vaistų, kurie paveikė jos regėjimą ir sukėlė smarkų raumenų skausmą.

19. **STATKEVIČIUS, ALGIRDAS,** g. 1923, gydytojas. 1951 m. nuteistas 25 m., išleistas anksčiau. 1970 m. suimtas už parašymą knygos "Visuomenės gyvenimo abėcėlė" ir laikytas psich. ligoninėje. 1979.VIII.23 dalyvavo demonstracijoje Maskvoje ir pasirašė baltiečių memorandumą. Nuo 1979 m. rudens Lietuvos Helsinkio grupės narys. 1980 m. suimtas.

20. **ŠUMAUSKAITĖ,** suimta 1976 m., kalinta N. Vilnios psich. ligon., skyr. 1.

21. **TAMONIS, MINDAUGAS,** g. 1940.VIII.28 Vilniuje, inž., chemikas technologas, techn. mokslų kandidatas, nuo 1969 m. Paminklų konservavimo instituto chemijos laboratorijos katedros vedėjas, poetas, vedęs, 2 vaikų tėvas. Už savo įsitikinimus, už atsisakymą Kryžkalnyje restauruoti paminklą sovietinei armijai ir reikalavimą pastatyti paminklą nukentėjusiems Stalino kulto laikais 1974.VI.17 uždarytas Vilniaus psich. ligoninėn (Vasaros g. 5). Dėl chemikalų jis neteko sąmonės 18 kartų. Gydyt. Vaičiūnienė (rusė) Mindaugui leido tokias dideles insulino dozes, kad jos sukeldavo šoką. Netekęs sąmonės, suleidus gliukozę, pradėdavo ją atgauti, blaškytis, dėlto keliom valandom pririšamas prie lovos. Po 3 mėn. nežmoniško "gydymo" palaužta sveikata paleistas namo. 1975.VI.27 vėl buvo uždarytas psich. ligoninėje. Po mėnesio paleistas. Nepakėlusi sūnaus nelaimės, 1975.VI.29 širdies priepuoliu mirė jo motina. 1975.XI.5 Mindaugas paslaptingomis aplinkybėmis žuvo po traukiniu.

22. **ZUBAVIČIUS,** išvežtas į Serbskij psichiatrinį institutą.

23. **ŽYPRĖ, ALGIRDAS,** s. Prano, g. 1927.VII.7 Pakalniškių k., Skuodo vls., Kretingos aps., gimn. mokinys, nuo 1944 m. rusų okupacijoje motiną išvežus į Sibirą, slapstėsi, vėliau veikė partizanuose, 1956 m., pasinaudojęs amnestija, dirbo Kaune prie statybos darbų. 1958.I.4 suimtas, IV. 23 Vilniuje nuteistas 25 m., kalintas Mordovijos konc. stovykloje, 1973.X. 13 uždarytas psich. ligoninėje Mordovijoje, Baraševo lag. 385 3 12. Ten pakartotinai muštas, injekcijomis bandyta sunaikinti jo mentalitetą, palaužti jo tvirtą charakterį. Laikytas ir Maskvos Butyrkų kalėjime. Žalojantys chemikalai sugadino širdį; nusilpo, pablogėjo regėjimas, atsirado smarkūs kepenų skausmai. 1979 m. perkeltas į spec. psichiatrinę ligoninę Kazanėje, nors psichiškai sveikas; prievarta "gydomas" pavojingais vaistais. Adresas: 420082 Tatorskaya ASSR, Kazan, Ul. Ershova 49, uche. UE-148, St. 6.

ALT Informacija

ĮVAIRYBĖS

MOTERYS IR RŪKYMAS

Tiek daug moterų pradėjo rūkyti nuo II D. karo, kad per trejus metus plaučių vėžys gali pralenkti krūčių vėžį. Tai JAV viešos sveikatos tarnybos gydytojo Juliaus Richmondo išvada, paskelbta kongresui apie rūkymo pavojų moterims. Be to, pranešimas rodo, kad nėščios moterys, kurios rūko, daugiau rizikuoja prarasti kūdikį.

Kai cigarečių vartojimas JAV-se pasiekė žemiausią lygį per 45 metus, sveikatos pareigūnai nurodo į naują tendenciją: daugiau moterų negu vyrų tarp 17 ir 24 metų rūko cigaretes.

"U. S. News & World Report", 1980 m. vasario 4 d.

J. Str.

• **Laisvos spaudos siekis — laisva Lietuva**

Kad mūsų šaknys neišnyktų

Motinos Diena, Maironio mokyklos ir lituanistinių kursų mokslo metų pabaiga

Tokia nuotaika praėjo Toronto Maironio mokyklos ir Augštesniųjų Lituanistinių Kursų šių mokslo metų pabaiga, atšvęsta gegužės 11 d. Prisikėlimo salėje.

Pagal tradiciją, toji iškilmė Toronte jungiama ir su Motinos Dienos minėjimu, tad ir atidaromasis žodis, pasakytas Toronto apylinkės pirmininkės R. Jonaitienės, buvo nukreiptas į motinų pagerbimą ir pasveikinimą. Invokaciją sukalbėjoo kun. Alg. Žilinskas. Maironio mokyklos vedėjas V. Birieta ir kursų vedėjas A. Rinkūnas apibūdino praėjusius mokslo metus, jų laimėjimus ir vargus. Iš tų pranešimų sužinojome, kad Maironio mokykla šiemet išleidžia jau dvidešimtą laidą, ir mokytojų tarpe jau yra būrys jos buvusiu mokinių. Mokinių skaičius, deja, palengva krinta. Šiemet jų buvo 205, su jais dirbo 26 mokytojai.

Lituanistiniai kursai šiemet išleido penktąją laidą. Užskaitų klasėse buvo 35 mokiniai, kuriuos mokė du mokytojai. Lietuviškai nekalbančių klasėje buvo 15 mokinių su viena mokytoja. Abiejose mokslo įstaigose jaučiamas didelis Ontario mokytojo cenzą turinčių mokytojų trūkumas.

Pažymėjimus kiekvienam baigiančiam įteikė gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, asistuojamas vedėjų. Maironio mokyklos dešimtojo skyriaus baigimo pažymėjimus gavo A klasėje: Ažubalis Jonas, Gotceitas Ramūnas, Karosas Paulius, Namikas Simonas, Radzevičiūtė Laura, Saplys Alvydas, Slapšys Algirdas, Slivinskaitė Violeta, Spudaitė Monika, Sukauskas Paulius, Totoraitytė Lina, Vaitonytė Leta, Žilinskaitė Loreta ir Berneckaitė Andrea; B klasėje: Balaišis Donatas, Čuplinskas Darius, Garbaliauskas Linas, Kalendraitė Daina, Medelytė Audronė, Padolskytė Loreta, Rauth Kristoforas, Šernaitė Silvija, Stirbys Gintautas ir Biskis Romas; iš viso 24 mokiniai. Lituanistinius kursus baigė: Jurėnaitė Ona, Murauskaitė Ramona, Remeikaitė Aldona, Rimkutė Rasa, Sendžikas Gintautas, Skukauskaitė Dana, Slivinskaitė Natalija; iš viso septyni.

Baigusius sveikino konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, mokyklos tėvų komiteto pirm. D. Karosas, klasių auklėtojai — A. Kuolienė ir A. Vaičiūnas. Abiturientų vardu kalbėjo: mokyklos — L. Vaitonytė ir A. Medelytė, kursų — N. Slivinskaitė.

Meninėje dalyje pasirodė mokyklos choras, vad. D. Viskontienės, ir IX skyriaus mokiniai su savo kūrybos montažu "Motina".

Salėje galėjo būti daugiau žmonių. Žiūrovai mažėja, mažėjant mokinių skaičiui, bet iš dalies buvo kaltas ir kitas motinų pagerbimas, tuo pačiu metu rengtas kitoje salėje. Pagal tradiciją, Motinos Diena Toronte būdavo jungiama su mokyklos mokslo metų pabaiga. Tai gera tvarka, kurios reiktų ir laikytis.

Mokslo metų pabaigos proga šiemet išleistas vienas leidinys visoms lituanistinėms mokykloms Kanadoje "Mūsų Pasaulis". Gal didžiausia to leidinio įdomybė yra Nijolės Sadūnaitės autentiškas laiškas, rašytas iš priverčiamojo darbo stovyklos Sibire. Tai jos atsakymas į Maironio mokyklos mokinių jai pasiųstą kalėdinį sveikinimą. **R.**

Toronto švietimo vadybos komitetas, svarstęs etninių mokyklų planą, priėmė pasiūlymą steigti atskiras pradines mokyklas ukrainiečiams ir armėnams nuo ateinančių mokslo metų pradžios. Galutinį sprendimą turi padaryti švietimo vadybos posėdis. Minėtąjį planą ypač remia švietimo vadybos narys A. Chumak, ukrainietis. Jo planu yra susidomėjusios ir kitos tautybės — lietuviai, lenkai, pakistaniečiai. Ukrainiečiai Toronte jau turi dvi savo dienines mokyklas, trečią turės Mississaugoje. Kaikurie švietimo pareigūnai šiame plane įžiūri perdidelį skaldymą ir jam nepritaria.

Tautinių Kanados grupių organizacijų tarybos valdybą (Council of National Ethnocultural Oragnizations) sudaro šie asmenys: pirm. dr. Laureano Leone, italas; vicepirm. Navin M. Parekh, indietis; vicepirm. Serge Radchuk, ukrainietis; sekr. George Imai, japonas; ižd. Talivaldis E. Kronbergs, latvis; nariai — Chris Antoniou, graikas; dr. W. Gertler, lenkas; dr. Wilson Head, juodųjų atstovas; Bert Kivimaki, suomis; Peter Pavlin, slovėnas; Carlos Saldianha, portugalas; Joseph Wong, kinietis; Khaled Mouamar, arabas; Ben Kayfetz, žydas; Antonio Tapia, čilietis. Visi jie atstovauja savo tautybės organizacijoms.

Atitaisymas. "TŽ" 19 nr. aprašant lietuviškas dr. Birgiolo — Lapienytės vestuves, pažymėta, kad programos vedėju buvo Algis Pacevičius; turėjo būti — Antanas Pacevičius, jn.

Ontario socialinio ugdymo ministerija praneša, kad gegužė yra šeimų vienybės mėnuo. Min. Margaret Birch kviečia visus atkreipti dėmesį į šeimų problemas, rasti joms sprendimus ir stiprinti vienybės dvasią. Esą spaudoje dažnai keliamos ištuokos, šeimų nesantaikos, vaikų kankinimas, bet užmirštama šimtai tūkstančių sveikų šeimų, kurios yra visą gyvenimo atspara.

Toronto burmistras John Sewell, atstovaudamas miestui olandų sostinės išlaisvinimo 35-se metinėse Amsterdame, aplankė "real live sex show". Smerkdamas tą jo vizitą, lietuvių bičiulis T. O'Donohue parašė laišką "The Toronto Sun" dienraščiui, kuris jį išspausdino. Jame sakoma, kad burmistras galėjo dalyvauti pornografiniame Amsterdamo renginyje, bet atsisakė dalyvauti Toronte nužudyto policininko laidotuvėse.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• Apartamentai • Prekybos pastatai
• Raštinių pastatai • Ūkiai • Žemė
namų telefonas
VACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

FIVE STAR TRAVEL
3830 B BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONT.
Telefonas 233-5871
Kelionės grupėms ir paskiriems asmenims į visus pasaulio kraštus (ir Lietuvą).
Teirautis nuo 11 v.r. iki 7 v.v.
E. CEELEN — I. DREŠERIENĖ

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor West • Toronto • Ontario

ALp 2766
2,00 Lt

LAISVĖS OLIMPIADA 1980

Tarptautinė Laisvės Olimpiada, rengiama estų, latvių, lietuvių ir ukrainiečių, jau artėja sparčiais žingsniais (bus š.m. liepos 4-6 d.d. Toronte). **Gegužės 30, penktadienį, 8 v.v., Toronto Prisikėlimo par. salėje (1011 College St.) rengiamas lėšų telkimo vakaras** — "fund raising coctail party", kuris taip pat vadinamas "toast to the boycott". Bielieto kaina — $15 asmeniui, $30 porai. Renginio tikslas — sutelkti lėšas Laisvės Olimpiadai (sportinėm žaidynėm) Etobicoke Olympium patalpose. Bilietai gaunami informacijos būstinėje 1613 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 534-1444.

Tam pačiam tikslui rengiama ir loterija. Laimikiai: 1. kelionė dviem asmenim į Nassau, 2. televizija (spalvota, 20"), 3. dešimties greičių dviratis (vienas vyrams, kitas moterims). Traukimas įvyks olimpiados uždaryme. Bilietai platinami lietuvių parapijų patalpose sekmadieniais, Toronto L. Namuose savaitgaliais ir olimpiados informacijos būstinėje 1613 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 534-1444. Loterijos pelnas bus skiriamas politiniams kaliniams, jų šeimoms ir pabėgėliams iš Afganistano šelpti. **Inf.**

Kanados vienybės demonstracija

įvyks šį šeštadienį, gegužės 17. Visi lietuviai renkamės prie Ontario parlamento rūmų (College ir University) 12 v. Nuo parlamento su vėliavomis ir plakatais žygiuosime į miesto rotušės aikštę išklausyti kalbų ir susitikti su Kanados spauda, radiju ir televizija. Dalyvaus visos Kanados etninės grupės.

Prieš gegužės 20 d. įvykstantį Kvebeko provincijos gyventojų referendumą savo gausiu dalyvavimu parodykime, kad mes norime vieningos Kanados ir kad mums, lietuviams, rūpi Kanados ateitis!

Visus lietuvius dalyvauti kviečia —

KLB krašto valdyba ir
Toronto apylinkės valdyba

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Šį sekmadienį, gegužės 18 d., 11 v. r., ilgojo savaitgalio proga bus pamaldos ir Wasagoje. Sekmadieninės pamaldos Wasagoje prasidės nuo birželio 15 d.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse pamatai naujiems paminklams jau išlieti, įjungtas vanduo. Kapinių lankymo diena — birželio 1.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse šią savaitę palaidoti: a. a. Alfonsas Puidokas ir a. a. Jonas Simukonis.

— Motinos Dienos proga bei Maironio mokyklos ir lituanistikos kursų mokslo metų užbaigimo proga šventovėje įvyko iškilmingos pamaldos. Mokyklos mokiniai skaitė maldas ir atnešė aukas. Vadovavo mokytoja Vida Petkevičiūtė. Anapilio Moterų Būrelis motinoms, įeinančioms į šventovę, įteikė po gėlę.

— Šį šeštadienį įvyksta tautybių demonstracija už Kanados vienybę. Lietuviai taip pat neturėtų atsilikti ir dalyvauti.

— Kristijono Donelaičio minėjimas — gegužės 25, sekmadienį, 3 v. p. p., Anapilio salėje. Meninę programą atliks Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras".

— Šį šeštadienį tuokiasi: Richard Vella ir Silvija Paknytė.

— Anapilio kilimas, austas per dvejus metus Anapilio Moterų Būrelio iniciatyva, eina prie pabaigos. Tikimasi jį išstatyti "Vilniaus" paviljone Karavano metu. Kilimui projektą paruošė dailininkai Tamošaičiai.

— Šv. Jono liet. kapinėse pašventintas paminklas prof. Antanui Ramūnui-Paplauskui Velionies 6 metų mirties metinėse.

— Pamaldos: šį sekmadienį: 10 v. r. už a. a. Oną Vanagienę, 11 v. už a. a. Leoną Kocių (velionies 10 m. mirties metinės) ir a. a. Ireną Kaulienę; Wasagoje 11 v. r. už Onos Jonaitienės giminės mirusius.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Antradienį, 8 v. v. — svarbus tarybos posėdis. Dalyvaus ir sinodo prezidentas.

— Trečiadienį, 8 v. v., maldos vakaras.

— Ketvirtadienį, 8 v. v., vietnamiečiams šelpti komiteto posėdis. Šešių narių šeima jau atvyko. Butas išnuomuotas. Bus pranešta daugiau sekmadienį per pamaldas.

— Moterų draugijos bazaras įvyks gegužės 31 d., 10 v. r. — 2 v. p. p. (kampas Indian Rd. ir Bloor Toronte).

Lietuvių Namų žinios

— Labai gražiai ir iškiliai praėjo Motinos Dienos sekmadienio popietė. Atsilankė labai daug svečių. U. Petkūnienė buvo specialiai pagerbta jos 100 metų gimimo dienos proga.

— Toronto Lietuvių Senjorų Klubas gegužės 22, ketvirtadienį, 1 v. p.p., LN Gedimino pilies menėje rengia metinį narių pobūvį-pietus. Registruotis pas klubo valdybos narius arba pranešti tel. 762-2415.

— Š.m. Kalėdų metu Australijoje Lietuvių Dienų proga vyks varžybos dėl pasaulio lietuvių šachmatų meisterio vardo. Jose dalyvaus ir LN klubo šachmatininkai.

— Sekantis LN valdybos posėdis įvyks gegužės 22 d.

— Organizacijos ar pavieniai asmenys, norintieji nuomoti LN sales 1981 m., prašomi tai padaryti nedelsiant.

— Gegužės 4 d. LN sekmadienio popietėje dalyvavo apie 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. M. Olson iš Švedijos, V. Aitkienė, L. Balutienė ir F. Sakalauskas — visi iš Lietuvos, J. Račinskienė ir A. Sebutravičius iš Floridos, V. P. Garneliai iš Tillsonburgo, Ont., T. Gureckas ir E. B. Kowbel iš Harrow, Ont., D. Wilson iš Delhi, Ont.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pamokslus Motinos Dieną sakė kun. B. Pacevičius. Per 10 v. Mišias giedojo "Volungė", vadovaujama D. Viskontienės, per 11.30 v. Mišias — parapijos choras, vad. V. Verikaičio.

— Ruošiasi tuoktis: Kęstutis Urbonas su Dana Abramavičiūte, Aleksas Grigonis su Elizabeth Glica.

— Ruošiantis Sekminėms, kun. A. Grauslys atvyks iš Čikagos ir pasakys pamokslus: gegužės 23, penktadienį, 7.30 v.v. (po pamokslo — bendruomeninis pasiruošimas išpažinčiai); gegužės 24, šeštadienį, 4 v. p.p., bus Sekminių vigilijos Mišios, po jų — konferencija Parodų salėje. Sekmadienį po Mišių bus teikiamas šeimų palaiminimas.

— Gegužinės pamaldos šiokiadieniais — 7 v.v., sekmadieniais — po 11.30 v. Mišių, šeštadieniais — po 9 v. Mišių.

— Motinos Dienos novenos Mišios — kasdien per visą gegužės mėnesį šiokiadieniais 8 v.r., šeštadieniais ir sekmadieniais 9 v.r.

— Liturginiams drabužiams pirkti aukojo: N.N. $100, O. Mitalienė $50, K. Bubliauskienė $20.

— Stovyklavietės priežiūros sekcija, kuriai vadovauja B. Genčius, sėkmingai atlieka darbus. Reikia daugiau darbininkų kasdien iki šio mėnesio 26 d. Vėliau reikės daugiau darbininkų tik savaitgaliais. Galintieji padėti prašomi pranešti B. Genčiui tel. 532-8531 arba klebonijai.

— Vietnamiečių pabėgėlių šeima, trijų asmenų, jau atvyko.

— A.a. Alfonsas Puidokas, 80 m., palaidotas iš mūsų šventovės lietuvių kapinėse. Paliko žmoną Rozaliją ir gimines: T. Balnienę, A. Balnį, B. Sapijonienę ir G. Kuchalskienę su šeimomis. Laidotuvių pamaldose dalyvavo katedros klebonas ir berniukų choras. A. Puidokas ilgus metus buvo katedros zakristijonu.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už kun. Modestą Stepaitį, OFM, užpr. A. A. Totoraičiai, 8.30 Gyvojo Rožinio intencija, užpr. valdyba, 9 v. už gyvas ir mirusias motinas (novena), 9.20 už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienė, 10 v. už Julių Pargaliauską, užpr. testamento vykdytojai; sekmadienį 8 v. už Antaniną ir Juozą Morkūnus, užpr. J. Z. Stravinskai, 9 v. už gyvas ir mirusias motinas (novena), 10 v. už Vladą Stanulį, užpr. T. Stanulis ir A. Kulnienė, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Mariją Štuikienę ir Antaną Valatką, užpr. S. A. Štuikiai.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė III-me augšte su baldais arti Toronto Lietuvių Namų. Pageidaujama vyresnio amžiaus. Skambinti tel. 533-4912 Toronte.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsisakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines antklodes (kaldras) ir pagalves betkokio dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

VIENIŠA PENSININKĖ moteris nori susirašinėti su pensininku. Rašyti "TŽ" adresu, pažymint "Vienišai".

Trečioji lietuvių studentų savaitgalio **STOVYKLA**

rengiama š.m. gegužės 17-19 d.d. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje, Ontario

KAINA — $25, įskaitant nakvynę (atsivežti miegmaišius), maistą, šokius, tinklinio rungtynes, krepšinį, laužus ir vaišes.
• PRADŽIA — gegužės 17 dieną po pietų.
• KVIEČIAMI studentai virš 19 metų amžiaus.
• INFORMACIJA: Jerry Rusinavičius 1-416-231-6995.
• RENGIA — Toronto Lietuvių Namų Jaunimo Būrelis

Visus maloniai kviečiame atsilankyti į sukaktuvinį Toronto "GINTARO" ansamblio 25-čio

KONCERTĄ-POKYLĮ š.m. gegužės 24, šeštadienį, 6 v. vakaro,

ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: • *Visos "Gintaro" grupės — per 170 šokėjų, dainininkės ir muzikantai*
• *Montrealio "Gintaro" liaudies instrumentų orkestras*
• *Šilta vakarienė su vynu* • *Šokiams gros estų orkestras*

Bilietai gaunami pas J. Vingelienę 536-1785 ir L. Murauskienę 763-6984 Toronte

DVIDEŠIMTPENKMEČIO RENGĖJŲ KOMITETAS

Kviečiame visus tautiečius į ŽYMIOJO LIETUVIŲ TAUTOS RAŠYTOJO

Kristijono Donelaičio mirties 200 metų

SUKAKTIES MINĖJIMĄ

gegužės 25, sekmadienį, 3 v.p.p., ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: Rašytojo laureato JUOZO KRALIKAUSKO žodis, MONTREALIO jaunimo ansamblio "GINTARAS" inscenizuotos Donelaičio "Metų" ištraukos

Įėjimas — laisva auka. Dalyvaukime visi! ANAPILIO TARYBA

Maloniai kviečiame atsilankyti į *NORBERTO LINGERTAIČIO*

MEDŽIO PARODĄ

gegužės 31 – birželio 1 d.d. ANAPILIO Parodų salėje

Atidarymas – birželio 1, sekmadienį, po 11 v. pamaldų.

PARODOS LANKYMAS — šeštadienį nuo 3 v.p.p. iki 7 v. vakaro, sekmadienį — nuo 10 v.r. iki 5 v. p. pietų.

Parodą globoja — *Anapilio Moterų Būrelis*

Kanados vienybės demonstraciją š. m. gegužės 17, šeštadienį, 12 v., rengia tautinių grupių komitetas, pirmininkaujamas miesto valdybos nario Tony Ruprechto. Šia demonstracija norima parodyti kvebekiečiams, kad Kanada nori juos turėti savo ribose, nes jų atsiskyrimo atveju gresia Kanadai subyrėjimas. Dėlto Kanados vienybė esąs gyvybinis klausimas. Dar prieš referendumą kvebekiečiai turėtų tai įžvelgti. Demonstracijoje kviečiami dalyvauti ir anglai su prancūzais bei paremti etninių grupių užmojį. Ji prasidės prie Ontario parlamento rūmų. Lietuviai kviečiami taip pat gausiai dalyvauti su atitinkamais plakatais. Organizacinio komiteto pirm. T. Ruprechtas savo rašte "T. Žiburiams" sako: "Absoliučiai būtinas plataus masto dalyvavimas, kuris parodytų mūsų draugiškumą Kvebekui". Demonstracijos pabaigoje prie miesto rotušės bus priimta Kanados vienybės rezoliucija.

Toronto universitetas, didžiausias Kanadoje, praneša, kad vasaros metu (nuo birželio 2 d.) priimamos lankytojų grupės, norinčios apžiūrėti universiteto institucijas. Tam yra paskirtos dvi vadovės — Larissa Ramsky ir Sharon Beeler. Kreiptis: Public Relations Office U of T, 978-2103, o po birželio 2 d. — į Campus Tours, Hart House, U of T, 978-5000.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
ATIDARĖ SAVO TEISINIŲ PATARNAVIMŲ ĮSTAIGĄ
kartu su firma
KENNEDY, SHERMAN, TSUBOUCHI & MARIN
Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampas Bloor St. ir East Mall, prie 427 kelio)
Telefonai: įstaigos (416) 239-7717 namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
atidarė savo teisinių patarnavimų ĮSTAIGĄ
kartu su advokato Algio Puterio firma
2467 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Telefonas (416) 762-3331

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

IŠNUOMOJAMI du kambariai su baldais ar be baldų, su virtuve. Skambinti 762-6413, 769-1835 Toronte.

MONTREAL QUE

Kun. dr. F. Jucevičius, Šv. Kazimiero par. klebonas, gavęs dviejų mėnesių atostogas, keliauja po pasaulį, studijuodamas Tolimųjų Rytų tautų gyvenimą.

Sol. G. Čapkauskienė, sėkmingai koncertavusi Europoje, Floridoje ir Čikagos lietuvių operoje, grįžo į Montrealį. "T. Žiburių" loterijoje ji laimėjo vieną paveikslą.

Gegužinės pamaldos šį mėnesį laikomos kasdien 7 v.v. AV par. šventovėje, išskyrus šeštadienius.

Aušros Vartų parapijos choras gegužės 11 d. atšventė savo veiklos trisdešimtmetį dr. P. Lukoševičiaus pasakyta kalba, koncertu, vaišėmis, šokiais. Chorui sėkmingai vadovauja prancūzė muz. M. Roch.

Motinos Dienos minėjime paskaitą skaitė dr. A. Šidlauskaitė iš Otavos. Buvo surengta vaikų piešimų paroda.

A.a. Vladas Rindinas mirė Reddy Memorial ligoninėje.

Išoriniam Aušros Vartų šventovės Marijos paveikslui atnaujinti jau suaukota $2072: Šv. Onos Dr. — $322, Kat. moterų dr-ja — $250, Broně ir Povilas Vitai — $1000, Kostas Toliušis — $500. **K.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6%	Asmenines nuo	16.75%
Taupomąsiąs s-tas	12%	Nekiln. turto nuo	16.25%
Pensijų planas	12.25%	Čekių kredito	18.5%
Term. ind. 1 m.	14.5%	Investacines nuo	17.75%
Trumpal. term. ind. iki	14.75%		

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemokama gyvybės drauda iki $10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TORONTO ONT

Tradicinis baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose šiais metais bus gegužės 28 d. Jį rengia estų, latvių ir lietuvių bendruomenės.

Metinį bazarą rengia B'nai B'rith moterų organizacija gegužės 28 d. Parodų aikštės kolizėjuje nuo 10 v. r. iki 10 v. v. Bus įvairūs valgiai, varžytynės, drabužiai, loterija ir t. t. Bilietai — $1 suaugusiems, 50 ct. pensininkams.

Šv. Jono lietuvių kapinėse išlieti pamatai paminklams, kuriuose bus įrašytos pavardės: Barškietis, Empakeris, Labuckas, Sadauskas, Steponas, Kerulis, Žilvitis, Motiejūnas, Mažulaitis, Ažubalis, Treigys, Dementavičius, Petkūnas, Valaitis, Starkevičius, Mardosas, Šlajus, Naujokas, Bičiūnas, Leskauskas, Dobilas, Klemka, Gustas, Kirna, Mikeliūnas, Zubrickas, Rašinskas, Leske, Juodišius, Mačiulevičius, Andrulis, Kuzmickas, Štreitas, Žičkus, Rimkevičius, Pranevičius, Norvaiša. Jei rasis asmenų, norinčių savo artimiesiems dar išlieti pamatus paminklams prieš kapinių lankymą, prašoma skubiai pranešti kapinių administracijai, paskambinant į kleboniją 277-1270.

Advokatė Joana Kuraitė gegužės 4 d. L. Namuose skaitė paskaitą apie naująjį Ontario šeimos įstatymą, kuris liečia ir daugelį lietuvių. Pagrindinis to įstatymo bruožas — vyro ir žmonos teisių sulyginimas turto atžvilgiu, įgyto vedybinio gyvenimo metu. Paskaitoje dalyvavo apie 100 asmenų. Ją rengė Lietuvių Profesionalų ir Verslininkų Sąjungos valdyba. Paskaitininkę pristatė šios Sąjungos pirm. adv. A. Puteris.

Mergvakaris Irijai-Birutei Gampp įvyko praėjusį sekmadienį. Jos jungtuvės su Edvardu Kastyčiu Lukošiumi numatytos rugsėjo mėnesį Lietuvos Kankinių šventovėje.

Aukos Tautos Fondui. Vasario 16 proga Vl. Simonaitis (23 Emerson Ave., Toronto) paaukojo Tautos Fondui $100. Kortelė buvo užpildyta neaiškiai, skelbiant aukų sarašą padaryta klaida. Už klaidą atsiprašome, už auką nuoširdžiai dėkojame.

A. a. Stasiui Jackui mirus, jo atminimui aukojo Tautos Fondui: $20 Antanas Firavičius, $10 Ona Indrelienė. Nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė

Aukotojai. A. a. prof. A. Ramūno-Paplausko šeštų mirties metinių proga dr. M. Ramūnienė-Paplauskienė paaukojo "TŽ" $200. — Montrealio lietuvių kredito unija "Litas" atsiuntė "TŽ" $100. — J. Strankauskas iš Australijos atsiuntė $30. — A. a. Stasio Jackaus atminimui Vyt. Pečiulis paaukojo "TŽ" $20. Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

Lietuvių Tautodailės Instituto metinis susirinkimas įvyko š. m. balandžio 26 d. dailininkų Tamošaičių sodyboje prie Kingstono, Ont. Sužinota iš valdybos pirmininko ir iždininko pranešimų apie praėjusių metų instituto veiklą. Sėkmingiausias darbas buvo išleidimas dail. A. ir A. Tamošaičių "Lithuanian National Costume" knygos, kuri yra plačiai perkama lietuvių ir kitų tautybių žmonių. Praėjusiais metais buvo įsteigti Toronto, Filadelfijos, Bostono, Čikagos ir Niujorko Lietuvių Tautodailės Instituto skyriai. Po įvairių kitų svarstymų išrinkta Instituto taryba, kurios pirm. A. Paškevičius pasiliko ir sekantiems metams. Valdybos nariai sutiko dirbti tose pačiose pareigose, išskiriant p. Jucienę, kuri į susirinkimą neatvyko. Jos vieton buvo išrinkta M. Vasiliauskienė. **M. V.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešnioms už man suruoštą tokį puikų mergvakarį. Dėkoju "Atžalynui", Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo mergaitėms ir sekmadienio mokyklos vaikučiams. Jūsų tartas žodis ir linkėjimai liks mano atmintyje, o dovanotas kraitis man visados primins Jūsų nuoširdumą.

Lieku dėkinga
Pranė Šarkutė

FOTOGRAFAS.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

PARDUODAMAS VASARNAMIS dvibutis (duplex) Springhurste su visais baldais ir indais. Kiekvienas butas turi po tris miegamuosius, saloną, virtuvę, prausyklą. Šiltas, šaltas vanduo. Skambinti dienos metu tel. 243-1756 arba po 6 v.v. tel. 654-4813 Toronte.

JIEŠKOME universiteto studentotės vasaros darbui paruošti informacinei medžiagai apie žmogaus teisių pažeidimus. Lietuvių kalba reikalinga. Skambinti tel. 536-1433 tarp 1 v.p.p. — 5 v.p.p. Toronte iki gegužės 23 d.